

ଉତ୍କୁ ଚିଠିଧାର୍ୟ

ଆନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦେଶ ସନ୍ତୋଷାଧ୍ୟାୟ ଫେଡରେସନ୍ ଅଧିକାର ପ୍ରତିକ

ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ - ୬

ସଂଚିତ - ୦୭

କୃଷ୍ଣ/ବିଜ୍ୟବାଦ

ଜୀବି - ୨୦୨୫

ପେଜ୍ୟୁ

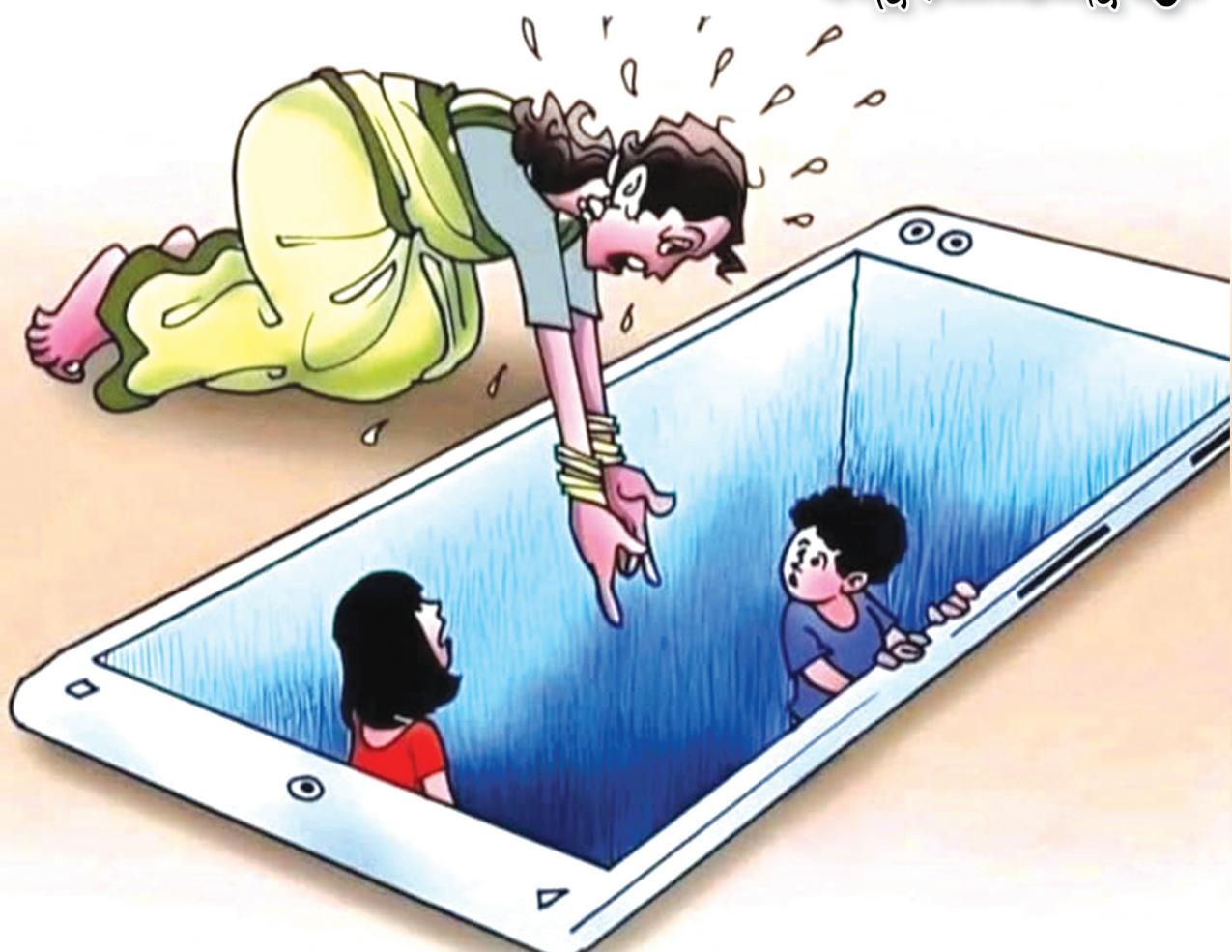
- ୩୬ ରୂ.୨୦.୦୦

କାଳୀକି ତ୍ରିଗ୍ରୀ ଚିତ୍ରଂ

ବ୍ୟାଲ୍‌ମୁଖୀ ଚିତ୍ରଂ

ଭବିଷ୍ୟତ୍ତୁମୁଖୀ ଚିତ୍ରଂ

ଦେଶୀୟ ଭାଷାପେଂଡୁମୁଖୀ ଚିତ୍ରଂ

ବୋର୍ଡ ବାବିଲ୍ ପଢ଼ିପିଲାଲ୍ଲେଖ ବନ୍ଦୁପ ପଦ୍ମଚ୍ଛେମାନୀ
ଦ୍ୱିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ବନ୍ଦୁପକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରଂ ଶର୍ତ୍ତ ତୁଳନାମୁକ୍ତି

పార్లమెంటుల కమిషనర్ గాలికి యుద్ధియ్య రాష్ట్ర నాయకత్వం ప్రాతినిధిం

మాడల్ స్కూల్ జాయింట్ డ్రైర్క్సర్ లాలికి యుద్ధియ్య రాష్ట్ర నాయకత్వం ప్రాతినిధిం

ఎమ్మెల్ బిల్ ముఖ్యమంత్రి

ప్రకాశ

యుద్ధియ్య రాష్ట్ర కార్బూలుంలో దాచూర్ల రామేష్ సంస్కరణ స్థాపన
SPSR వ్యాపారు

చిత్తవర్తు

గుంటూరు

అనుష్టాంపం

కృష్ణా

ఏక్యఉపాధ్యాయ

విద్యా విషయక మాసపత్రిక

సంపాదక వర్ధం

కె.సురేష్ కుమార్
ప్రధాన సంపాదకులు

సంపాదకవర్గ సభ్యులు
క.ఎస్.ఎస్.ప్రసాద్
సత్య వెంకట్టేర్పులు
సిహాచ్.శ్రీహరి
సిహాచ్.శ్రీనివాసరావు
జె.రామకృష్ణ

ఈ సంచకట్ట...

వర వికాసం	- 04
సాధ్యక్కన్ (ప్రస్తుత సమితి)	- 05
పస్పుకార్బు అత్యక్ష	- 07
ఎమర్జెన్సీ జబ్బుక... ప్రతిఫుటనే మందు	- 08
శాస్త్రంలో ఓధన? ఆచారాల ప్రధారమా?	- 09
ఆ కిటి రోజు మళ్ళీ రామన్నాయా?	- 11
ప్రోట్రోలు	- 14
అమరుడు (క్రి)	- 15
యుద్ధాలు శాశలను, శకలాలను ...	- 18
ఉధ్యమ వార్తలు	- 20
ప్రత్యుత్త ఉత్సవులు	- 29

కసం॥ చందా : 850-00
జసం॥ చందా : 375-00
సర॥ చందా : 200-00

Union Bank Online

A/c No. 346402010025027

IFSC Code : UBIN0534641

ఏక్యఉపాధ్యాయ

యుచియ్య ఆఫీస్, పాలపరువాల నీటి
గవర్నర్స్‌పేట, విజయవాడ-520002

Ph.No. : 0866-2973763
MobileNo. : 9494112533

Website : www.aputf.org

E-mail : ikyopadhyaya1975@gmail.com

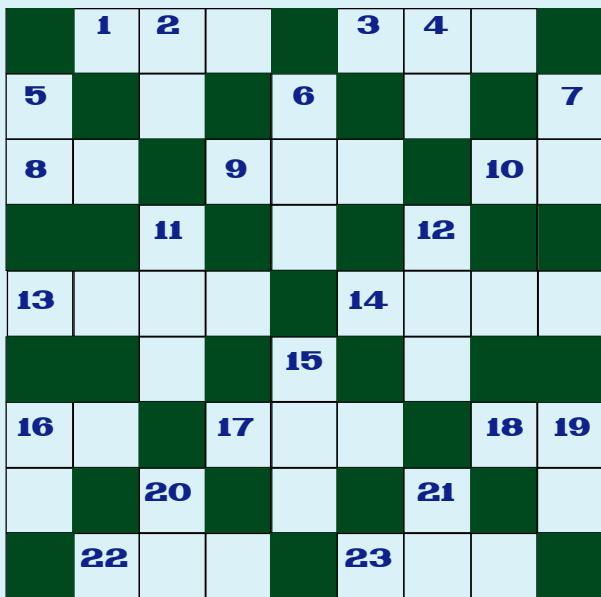
హక్కుల హర్షణానికి యాచై ఏళ్ళు

మన ఏక్య ఉపాధ్యాయ పత్రిక పుట్టి శైశవ దశలో ఉండగానే ఎమర్జెన్సీ నిరంకుశత్వాన్ని ఎదుర్కొని కాలపరీక్కకు నిలబడింది. 1975 లో ఆనాటి కాంగ్రెస్ కేంద్ర ప్రభుత్వం జూన్ 25 అర్థాత్ దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించింది. వందలాది మంది ప్రతిపక్ష నాయకులను రాత్రికి రాత్రి అరెస్టు చేసి జైల్లో కుక్కింది. పత్రికల నోరు నోక్కింది, సెన్యూర్ షిప్ విధించింది. సమ్ములను నిషేధించింది. వందలాది కాల్స్కు నాయకులను చెరసాలలో వేసింది. విద్యార్థి నాయకులను నిర్వంధించింది. నిరసన తెలిపే హక్కును కూడా తొలగించింది. ఎస్వికలు రద్దు చేశారు. వేతనాలను స్తంఖంప చేశారు. సెలవులలో కోతపెట్టారు. లే ఆఫ్ లను చట్టబద్ధం చేశారు. కరువు భత్యాన్ని సగానికి తగ్గించారు. పత్రికల ప్రాధమిక హక్కులు తుడిచిపెట్టబడ్డాయి. వేదల ఇళ్ళను నేలమట్టం చేశారు. దేశవ్యాప్తంగా బలవంతపు కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు జరిగాయి. లక్ష మందికి పైగా ప్రతిపక్ష నాయకులు, అనమ్మతి వాదులను రాత్రికి రాత్రి అరెస్టు చేసి జైల్లో పెట్టారు. దీనికి యుచియ్య నాయకులేమి మినహాయింపు కాదు. ఆనాటి యుచియ్య రాష్ట్ర నాయకులు వత్సవాయి సూర్యానారాయణరాజు, కర్నూలు సైతం అరెస్టు అయ్యారు. అనేకమంది రాష్ట్రాల జిల్లా నాయకులు ఆజ్ఞాతంలోకి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. వందలాదిమంది జర్రులిస్తులు, ట్రైన్ యూనియన్ నాయకులు, విద్యార్థి నాయకులు, రాజకీయ పార్టీల కార్యకర్తలను సైతం నిర్వంధించారు. “మీసా” వంటి క్రారమైన చట్టాలను రుజులను విచారణ లేకుండా జైల్లో పెట్టడానికి ఉపయోగించారు. చాలామంది పోలీసుల కష్టాల్లో హింసించారు. కొందరిని చంపారు కూడా. ఇంకొందరికి ఉలిశిక్కలు వేసి అమలు చేశారు.

ఈ సంఘుటనలన్నీ ఎప్పుడో క్రితిం కాక ఇప్పుడే మన కళ్ళముందే మన అనుభవంలోనే జరుగుతున్నట్టు అనిపిస్తుంది. నిజమే! ఆనాటి ఎమర్జెన్సీ వరిస్తులను మరల మనము గత దశాబ్ది కాలంగా అనుభవిస్తున్నాము. ఇప్పుడు మరింత వేగవంతంగా, నిరంకుశంగా మన చుట్టూ జరుగుతున్నాయి. ఇప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వము, దాని ప్రభావంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పొరులకు ప్రాధమిక హక్కులను ఇప్ప నిరాకరిస్తున్నాయి. రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనలు యధిచ్ఛగా జరుగుతున్నాయి. రాజ్యాంగం పట్ల, రాజ్యాంగ విలువల పట్ల ఏమాత్రం గౌరవం లేకుండా ప్రభుత్వాల వ్యవహారిస్తున్నాయి. కార్బోరెట్లకు తప్ప మిగిలిన అన్ని వర్గాల ప్రజలను అవి వంచిస్తున్నాయి. అప్పును.. మనం “అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ” కాలాన్ని అనుభవిస్తున్నాము. టీస్టి అధిగమించాలంటే ప్రతిఫుచీంచడమే మార్గం. అన్ని వర్గాల ప్రజలతో కలిసి పోరాటమే శరణ్యం. జూలై 9న లేబర్ కోడ్సు, నిరంకుశ రైతు, కాల్స్కు చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా దేశంలో అన్ని రైతు, కాల్స్కు సంఘాలు “సార్వత్రిక సమ్ము” కు పిలువుసిచ్చాయి. విద్యార్థి, యువజన, మహిళ, రైతు వివిధ వర్గాల ప్రజలందరూ సమ్ము సంపూర్ణ మరదతు ప్రకటించారు. వని గంటలు పెంచడం, పోరాటాలను సహించక పోవడం, భవిష్య నిధి, పెన్సన్ నిధులను ప్రైవేట్ కలించాలం వంచి దుర్మాగ్రపు విధానాలతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉద్దోగం, ఉపాధ్యాయులను వంచిస్తున్నది. దానికి వంత పాడుతూ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ విధానాలనే అమలు చేస్తున్నది. బి.ఆర్.సి., ఆర్థిక బకాయిల చెల్లింపు వంటి సమస్యల పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాచివేత ప్రైపర్ ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈ విధానాలను ప్రశ్నిస్తూ ప్రతిఫుచీంచ చడమే సరైన మార్గం. కనుక, జూలై 9న కాల్స్కు సంఘాలు చేపట్టిన సార్వత్రిక సమ్ముకు సంపూర్ణ మరదతునిద్దాం!

జంక్యుల్ జందాబాద్!!

వద వికాసం

గత జూన్ నెల సమాధానాలు

1	2	3	4	5
శం	ద	మా	వు	బా
ర్ష	త	ప	ఖ	రు
7	బ	నా	నా	గ
బ	వా	జి	నా	లి
12	ర	క	అ	ర
ఓ	థ	త్ర	అ	ఓ
17	వ	వ	యు	చ
య	క్ష	ఎ	ం	య
22	ఖ	మం	త్రి	త
ము	మం	త్రి	త	త

ఆధారాలు

- యం.బోగిరాజు

అడ్డం

- 1) గాలిలో ఎగిరేబి
- 3) సంపూర్ణ అభ్యర్థాస్తత రాష్ట్రం
- 8) ధనుస్సు
- 9) రాత్రి అస్సుం
- 10) వొలతో చేసేబి
- 13) తోక తెగిన కృష్ణ జిల్లా రాతెట్ ప్రయోగ కేంద్రం
- 14) క్లేమం
- 17) ఒక కాలువ పేరు
- 18) యుఱావ్ కరెన్సీ
- 22) కుళ్ళు రాజుధారి
- 23) కూనలమ్మ రచయిత

- #### నిలుపు
- 2) తల్లి
  - 4) సూర్యుడే
  - 5) స్కర్టం
  - 6) సపోర్టు
  - 7) ఒక బిస్ట రాష్ట్రం
  - 11) సముద్రంలో వచ్చేవి
  - 12) త్రాప్టిఫర్
  - 15) రాముక్కప్ప కవి ఇంటి పేరు
  - 16) ధర
  - 19) హస్తాక్షి దీసిలోనే రుచి
  - 20) ఒక కంప్యూటర్ భావ
  - 21) పద్ధతి
- ....(సమాధానాలు వచ్చే సంచికలో..)

పారకులకు సూచన

పూర్తి చేసిన వదవికాసం 2025 జూలై 20లోగా ఐక్య ఉపాధ్యాయ పత్రికకు పోస్టు ద్వారా పంపాలి. కరెక్టుగా పూర్తి చేసి పంచిన పారకుల పేర్లు వచ్చే సంచికలో ప్రమరించ బడతాయి. సమాధానాలు పంచిన మొదటి పదిమందికి తగిన బహుమతి అందజేయబడుతుంది.

ఎక్కుంపాధ్యాయలో ప్రకటన రేట్లు

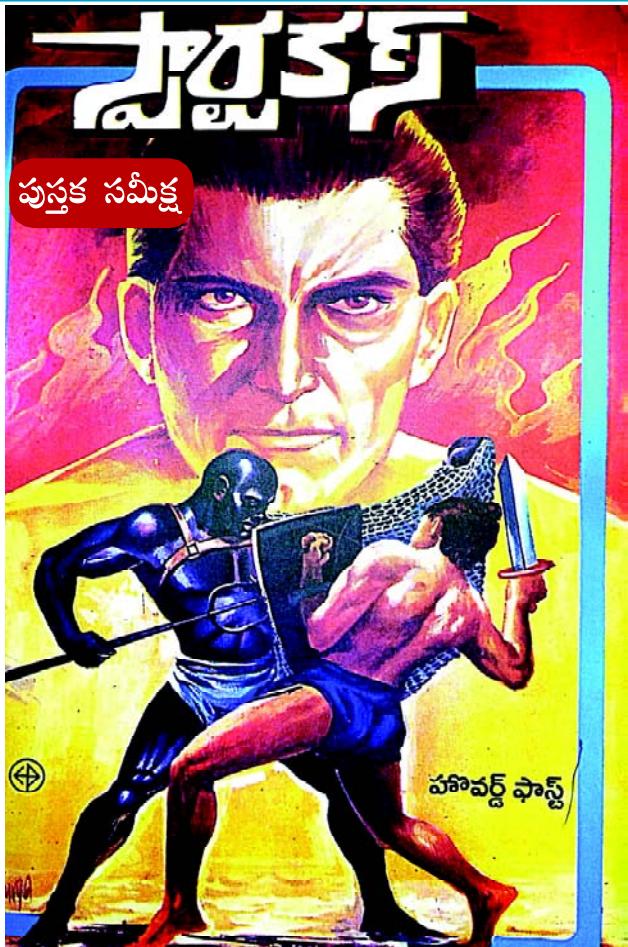
4వ కలర్ పేజీ	రూ.	30,000.00
2,3 కలర్ పేజీ	రూ.	20,000.00
లోపలి కలర్ పేజీ	రూ.	15,000.00

మా పీల్లలను ప్రభుత్వ బడుల్లోనే చదివిస్తాం

ప్రైవేటు బడుల బస్సులను ఆపేసిన గ్రామస్తులు

తెలంగాణ రాష్ట్రం కరీంనగర్ జిల్లా ఎల్లమ్మ తాండ గ్రామస్తులు సామాజిక స్ట్రోప్సుతో కూడిన చైతన్యంతో తమ గ్రామ విద్యార్థులను ఎన్నో రకాల సంక్లేష పథకాలు అందిస్తూ జీవిత పాతాలు నేర్చుతున్న ప్రభుత్వ బడుల్లోనే చదివిస్తామని, తమ గ్రామానికి ప్రైవేటు బడుల బస్సులను రానివ్వమంటూ ఆ తాండాకు వచ్చిన సదరు బస్సులను రోడ్డుపై ఆపేసి ఇక ఎన్నదు తమ గ్రామానికి రావడంటూ రోడ్డుపై రాస్టార్టోకో ద్వారా ట్రాఫిక్ జామ్ చేసి ధర్మ నిర్వహించారు. వారిని అభినందిస్తూ అలాంటి చైతన్యం, సామాజిక దృక్కథం మన తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని ప్రతి పల్లెలో వెల్లివిరియాలని ఆశిస్తూ ఆ స్వార్థితో ప్రభుత్వ బడులను కాపాడుకొనేదుకు మన వంతు కృషి చేచ్చాం.

స్వార్పకన్ ఇది రోమన్ పాలక వర్గాలను ఎదిరించి, గడగడ లాడించిన ఓ బానిన వీరుడి చరిత్ర. ఎన్నడో క్రీస్తు పూర్వమే స్వేచ్ఛకోసం, కనీస మానవ గౌరవం కోసం తెగించి పోరాడిన ఈ విషపయోధుడి కథ శతాబ్దిలుగా మానవ జూతిని ఉత్సేజిం చేస్తూనే ఉంది. ఎంతోమంది రాజకీయ అలోచనాపరులనూ కదిలించింది. స్వార్పకన్ ను “ప్రాచీన చరిత్ర మొత్తం మిాద మనకు కనిపించే అద్భుత నాయకుడని” కెర్రించటమే కాదు, ‘నాటి శ్రామికవర్గపు నిజమైన ప్రతినిధిగా కూడా ఆభివర్షించారు కార్డ్ మార్క్స్.

ఈ నవలను పెళావర్డ్ పొస్ట్ 1951లో రాశారు. మెక్కారిజం అణచివేత రోజుల్లో దీన్ని ప్రచురించేందుకు ఎవరూ ముందుకు రాకపోతే తానే స్వయంగా ప్రచురించారు. అక్కడి నుంచి ఇది కొన్ని లక్షల కాషీలు అముండుచోయింది. దాటాపు ప్రవంచ భాషలన్నింటిలోకి అనువాదమైంది. ఆంగ్లంలో వెలువడిన నాలుగేళ్లకే తెలుగు పారకులకూ చేరువై, అప్పటి నుంచి తెలుగు నాట లక్షలాది పారకులను ప్రభావితం చేస్తూనే ఉంది. స్వార్పకన్ జీవితం సినిమాగా, టీవీ సీరియల్ కూడా ఎంతో ఆదరణ పొందింది.

“పాలక వర్గం చేతుల్లో దోషించి గురవుతున్న జనాలు ఉగ్ర నరసింహులుగా మారి విజ్యంభించగలరన్న సత్యాన్ని చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా చాటి చెప్పినవాడు స్వార్పకన్. అందుకే ఈ చేరు చేపే దోషించారులందరికి ఇప్పటికే బెదురు.

ఈ నవల్లో స్వార్పకన్ న్యాయం, ధర్మం మనకి కనిపిస్తాయి. జీవితమే అతనికి అన్యాయం చేసింది. కాకపోతే చరిత్ర మాత్రం అతనికి న్యాయమైన స్థానం ఇన్ని పేదవారి తిరుగుబాటు జెండాగా అతణ్ణి ఎగరేసి నిలబెట్టింది. అందుకే ఆ జెండా అంటే పెద్దలకి గడగడ, చినులకి మిలమిల.

పోవర్ పొస్ట్ స్వార్పకన్ ప్రచురించిన నాలుగేళ్లకే తెలుగులోకి అనువదింపబడి, ప్రచురింపబడటం తెలుగు పారకుల అదృష్టంగా చెప్పుకోవాలి. దీనిని ఆకెళ్లు కృష్ణమూర్తి గారు అనువదించగా విశాలాంధ్ర వారు 1955లో ప్రచురించారు. స్వార్పకన్ ఇంగ్లీషులో వందలాది ముద్రణలకు నోచుకుని, అన్ని ప్రధాన బాషపలలోకి అనువదింపబడి లక్షలాది పారకులను ప్రభావితం చేసింది. ఇంతటి ఆదరణ పొందిన పుస్తకాన్ని ప్రాదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్ 1982లో (అంటే తొలి ప్రచురణ జరిగిన 27నంగా) రెండవ ముద్రణగా (రాజకొండ విశ్వనాథ శాస్త్రి ముందు మాటతో) ప్రచురించింది. ఆకెళ్లు కృష్ణమూర్తి గారు “స్వార్పకన్”ని సమర్థంగా అనువదించారు. అయితే ఆధునిక కాలాన్ని, పారకుల్లి దృష్టిలో ఉంచుకుని పునరుక్తమ్మి, సుదీర్ఘ వివరణలను తొలిగించి నిదివి తగిన “స్వార్పకన్”గా మార్చటం జరిగింది.

స్వార్పకన్ ఒక ట్రేసియన్ గ్లాడియోటర్. అతను రోమన్ రిపబ్లికు వ్యుతిరేకంగా జరిగిన పెద్ద బానిస తిరుగుబాటు అయిన ధర్మ సర్వైర్ వార్లో త్వించుకున్న బానిస నాయకులలో ఒకడు. అతని జీవితం యొక్క చారిత్రక కథనాలు ప్రధానంగా ష్టాటార్క్ మరియు అప్పియన్ నుండి వచ్చాయి, అతను మరణించిన ఒక శతాబ్దం తర్వాత ఈ పుస్తకం ప్రాసారు.

ఈ పుస్తకం మొత్తం ఎనిమిది భాగాలుగా ప్రాయబడింది. రాక్షసి బొగ్గులే ఒకానొక పద్ధతిలో వజ్రపురాభ్య అవుతాయని అంటారు. మనములు విషప వీరులుగా ఆ పద్ధతిలోనే అవుతారని స్వార్పకన్ చరిత్ర మనకి నిరూపిస్తుంది. పీడన శక్తి పస్తువులనే కాదు మనముల్ని కూడా మారుస్తుంది.

విషప వీరులు ఆ పద్ధతిలోనే తయారవుతారని, బానిసత్వం పస్తువుల్నే కాదు, మనముల్ని కూడా మారుస్తుంది అని నిరూపిస్తుంది స్వార్పకన్ జీవితం.

లోకంలో మనిషికి నిత్యావసరమైన వస్తువులన్నింటినీ మనమ్ముల్లో కాయుకపు చేసేవాళ్లే ఉత్సత్తి చేస్తుంటారు. ఆ శ్రమ ఫలితం మాత్రం వాళ్లకి దక్కడు. ఇది స్వప్తంగా అందరికి కనిపిస్తున్నదే. కానీ, అలా దక్కకపోడానికి కారణం అదృష్టం అనో, లేక దురదృష్టం అనో లేక పూర్వజ్ఞమై మీదనో, మరి దేనిమీదనో తోసేస్తారు. అలా ఎవరు తోసేస్తారు? అని ప్రశ్నిస్తే, ఆ శ్రమపదేవారి కష్టఫలితాన్ని ఎవరైతే దోచుకొంటున్నారో వారే నని సమాధానం చెప్పవలసి ఉంటుంది. దోషించే వర్గాలే దాదాపు ప్రతి దేశంలోనూ పాలకవర్గాలుగా ఉంటూ వస్తున్నాయని చరిత్ర ఏమాత్రం చదువుకున్నా మనకి తెలుస్తుంది.

ఎ.జిగిరిరాజు
కృష్ణ జల్లు

ఎనీ ట్రైమ్ బుక్

ATM తరఫోలో ATB (ఎనీ ట్రైమ్ బుక్) బాక్స్ లను సామాజిక స్టూపుతో ఉచితంగా నిర్వహిస్తున్నది. వాస్తవానికి వారు వీటిని “బుక్ నూక్” వేరుతో నిర్వహిస్తున్నప్పటికీ ఏలూరు నగర ప్రజలు మాత్రం “ఎనీ ట్రైమ్ బుక్ బాక్స్” అనే అంటున్నారు. ఇందులో పిల్లల పుస్తకాలతో పాటు సాహిత్య, సామాజిక, రాజకీయ పుస్తకాలు కూడా తెలుగు మరియు ఆంగ్ల భాషల్లో ఉన్నాయి. వీటి బాధ్యతను ఉదయం, సాయంత్రం నంస్త ఉద్యోగులు చూస్తారని, ప్రస్తుతం ఏలూరు నగరంలో 3 చోట్ల ఈ బాక్స్ లను పెట్టారని మరో 100 ప్రదేశాలను ఎంపిక చేశారని, వీటికి తాళాలేవీ ఉండవు.. ఎవ్వరి నిఘూ ఉండడని ఏలూరు జాయింట్ కలెక్టర్ పి.ధాత్రిద్ది తెలిపారు. మొదట పుస్తకాలు తీసుకెళ్లి తిరిగి తెచ్చేవారు కాదని ఇప్పుడు అందులో క్రొత్త పుస్తకాలు తెచ్చి పెదుతున్నారని “మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తీసుకోవచ్చు - మీకు అవసరం లేని పుస్తకాలు ఇక్కడ పెట్టవచ్చు - మీరు ఇక్కడే పుస్తకాలు చదవవచ్చు” అనే నినాదంతో “సామాజిక యాజమాన్యం ద్వారా అభ్యర్థుల సంస్కృతి” పెంపడమే దీని లక్ష్యముని, దీని కొరకు పుస్తకాలు పంపాలనుకొంచే elurubooknooks.com ద్వారా పంపవచ్చన్నారు. ఇలాంటి ATBలు అన్ని చోట్ల ఉంటే ఎంత బాగుంటుందో... మన పారశాల పరిధిలో గాని, మన నివాస ప్రాంతంలో గాని వీటిని అమలు చేయవచ్చేమో ఆలోచించండి. ఏమైనా హ్యాట్స్ట్రాఫ్ టు ELUDA.

మనం ఎవరి కష్టంమీదైతే బతికేస్తామో, ఎవరి కష్టం తాలూకు ఘలితాన్నయితే దోచుకుంటామో వారిని గడ్డిపోచల్లా చూస్తాం, వారిని చూసి అసహ్యంచుకుంటాం. వారు మనకంటే బలపొనులనో, తెలివితక్కువ వారనో, మనకంటే నల్గూనో, తెల్లగూనో ఉన్నారనో, మనకంటే తక్కువ జాపివారనో మనకి మనం చెప్పుకొని, ఆ కారణం వల్లనే వారి అవస్థ అలా ఉన్నదని సమాధానాలు చెప్పుకొని, వాళ్ల “తక్కువ” తనానికి తప్పుడు కారణాలు అంటగట్టి, మన దోషించిని మట్టుకు నిరాటంకంగా సాగించుకునేందుకు గానూ మనం సర్వప్రయత్నాలూ చేస్తూ ఉంటాం.

అయితే-

దోషించి కాబిడేవాడు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తప్పుక తిరుగుబాటు చేస్తాడని ఈ ఇరవయ్యా శతాబ్దపు ప్రతిదేశపు దోషించి పాలక వర్గానికి కూడా సృష్టంగా తెలును. కాని, ఈ నిజాన్ని స్పృష్టకన్ తిరగబిడేవరకూ కూడా ఆనాటి రోమన్ పాలకవర్గం కనుక్కోలేక పోయింది. అందువల్ల తొలత దెబ్బతింది. తరువాత, సిలదొక్కుకొని తిరుగుబాటుని అణచివేయగలిగింది.

పాలకవర్గం స్పృష్టకన్ నుంచి పారాలు నేర్చుకొంది. స్పృష్టకన్ తరవాత ఈ రోజుకి కూడా పాశ్చాత్య దేశాల పాలకవర్గాల వీక్షక లక్ష్యం (ఇప్పుడు మన దేశంలోని పాలకవర్గపు లక్ష్యంలాగే) ఏమిలీ అంటే :

త్రామిక వర్గాన్ని ఎన్నటికీ అధికారంలోకి రానివ్వకూడదు. వారిని ఎల్లకాలం అణచి ఉంచాలి. అందుకు ఎల్లప్పుడూ సర్వసిద్ధంగా ఉండాలి.

అదీ ఆ లక్ష్యం.

అందువల్లనే స్పృష్టకన్ కు అంతటి ప్రాముఖ్యత..

ప్రధానంగా బానిసల కష్టాన్ని ఉపయోగించుకుని బాగుపడిన రోమన్ పాలకవర్గం ఆ బానిసల్ని ఎంత నీచంగా హేయంగా చూసి వారి యొడల ఎంత దుర్మార్గం గా దారుణంగా అమానుషం గా ప్రవర్తించిందో ఈ నవల చదివితే తెలుస్తుంది. ఇప్పటికి కూడా దోషించి పాలకవర్గాలు త్రామిక వర్గాల యొడల ఇలాగే ప్రవర్తిస్తున్నాయని ఇప్పటి దోషించి దేశాల ఏ చరిత్ర చూసినా తెలుస్తుంది. ఐతే ఈ దానపులు ఆ దానపుల్లా ఉండకపోవచ్చు. ఏదైనా దానపులు వేరేమో కానీ దానపత్యం ఒక్కటేగా. “ఏ దేశ చరిత్ర చూసినా ఏముస్తుడి గర్వకారణం, నరజాతి చరిత్ర సమస్తం పరపీడన పరాయణత్వం” అన్న శ్రీశ్రీ మాటలు గుర్తు రాక మానవు

ఈ పుస్తకం చదవకపోతే ఒక మంచి పుస్తక రాజున్ని పోగొట్టుకున్నట్టే అనిపించక మానదు.

ఏక్షణిపొథ్యాయ

సంవత్సరం చందా	రూ. 200.00
2 సంాల చందా	రూ. 375.00
అర్ధ దశాబ్ద చందా (5 సంాలు)	రూ. 850.00

అందరికి సమస్యలు.

నా పేరు పోస్టు కార్డు.

నా వయసు సుమారుగా 150 సంవత్సరాలు.

మనదేశానికి స్వాతంత్రం రాకముందే నేను పుట్టాను.

నా మీద ఎన్నో పొదువు కథలు, కవితలు ఉన్నాయి.

నన్ను పోస్టు కార్డు అని,

కార్డు ముక్క అని,

తోక లేని పిట్ట అని, ఇలా రకరకాలుగా పిలుచుకునే వాళ్ళు.

పూర్వ కాలంలో అదే పుణ్య కాలంలో శుభకార్యాలకి, బంతులకి, పెళ్ళిళ్ళకి, పేరంటాలకి, శుభాలకి, అపుభాలకి, ఉద్యోగాల ఇంటర్వ్యూలకి, ఉద్యోగం వచ్చిన వార్తలకి, ఇలా ఒకటేమిటి సర్పం మా ద్వారానే వార్తలు వెళ్ళేవి.

తోలిరోజుల్లో ఒంటెలు, ఏనుగులు, గుర్రాలు మమ్మల్ని ఒక ఊరి నుండి మరో హారికి తీసుకోకేంద్రియి.

అక్కడ నుండి సైకిల్ల మీద పోస్టుమాన్లు ఆ ఊరికి ఆ వ్యక్తికి అందిచ్చేవారు.

ఆ రోజుల్లో చదువుకున్న వాళ్ళు చాలా తక్కువే.

పూరిలో బడి పంతులు గారు, పోస్టుమాన్, ఇంకా ఒకరిద్దరూ చదువుకున్న వాళ్ళు ఉండేవాళ్ళు.

ఎక్కువగా పోస్టుమాన్ చదివి వినిపించే వాళ్ళు. పెళ్లి చూపులకి వచ్చి చూసుకుని వెళ్లిన వాళ్ళకి పిల్ల నచ్చిందని, ఉద్యోగం ఇంటర్వ్యూకి రఘ్యస్వారుని, కోడలు ప్రసవించిని, వ్యాపారం చేయటానికి వెళ్లిన భర్త రానే క్షేమ సమాచారం, పెళ్లి కబుర్లు ఇత్తాధి వార్తలు చదివిన ఆ పోస్టుమాన్ నోరు తీపి చెయ్యిని కుటుంబాలు ఉండేవికావు.

ఇక శుభవార్తలకి మాకు నాలుగు వేవుల పసుపు పూసి అలంకరణ చేసే వాళ్ళు, దూరం నుంచే మంచి వార్త వచ్చిందని చదవక ముందే తెలుసుకునే వాళ్ళు ఆ రంగు చూసి.

ఇక అపుభవార్తలకి నాలుగు వేవులా సిరా పూసే వారు. ఆ కార్డును ఇంట్లకి తీసుకోకే మంచిది కాదని పూరిల్లలో తాటాకులలో గుచ్ఛేవారు.

మంచి వార్తలు అందుకున్న వారు ఆ కార్డులని ఎంతో అపురూపంగా ఫ్రైమ్ కట్టించుకునే వాళ్ళు తెలుసా.

పోస్టుమాన్ చదివి వినిపించిన శుభవార్తలని మళ్ళీ మళ్ళీ బడిలో మాస్టరు చేతనో, చదువుకున్న ఇంకాకరిచేతనో ఎన్నోసార్లు చదివించు కున్న తనిఖి తీరని రోజులు అవి.

మేము స్వాతంత్ర ఉద్యమం లో కూడా అనేక సార్లు పోరాటాలకి ఉపయోగ పడ్డాము. జైలులో ఉన్నవారిని విడిపించాలని, మా దేశం

మాకు అప్పగించాలని, జైలులో ఉన్న వారి కష్ట నష్టాలని క్షేమ సమాచారాలను బయటివారికి చేరవేయటం ఇలా మా ద్వారానే రాయబారాలు నిదిచేవి.

ఆరోజుల్లో అతి తక్కువ ధరలో అతి ఎక్కువ దూరంలో ఉన్నవారికి చేరవైనవి మా కంటే ఏమి లేవు అంటే అతిశయోక్తి కాదులే.

సమాధానం వెంటనే కావాలి అంటే రిపై కార్డు జత చేసే సంప్రదాయం ఉండేది గాలిపటానికి తోకమాదిగా.

ఇలా ఎన్ని ప్రయాణాలు చేసినా టైలు, బస్సులు సమయానికి రావటం ఆలస్యం అయ్యేవేమో కానీ కార్డు మాత్రం మనోవేగంతో చేరుకునేది. ఎప్పుడు రాసారు, ఎప్పుడు పోస్టు చేసారు, ఎప్పుడు చేరింది అనే విషయాలు ఎంతో ఆత్మత కలిగించేవి.

తొలినాళ్ళలో కానీ, అర్ధ అణా, అణా, మూడు పైసలు, ఐరు పైసలు, పది పైసలు, 15 పైసలు, 20 పైసలు, ఇలా అర్ధ రూపాయి దగ్గర ఆగింది నా ధర. పేదవాడి నుండి పెద్దవాడి వరకు నన్ను ఉపయోగించని వారు లేరన్నట్టు గా మంచి జాతీయ భావాన్ని తీసుకొచ్చాను నేను.

అన్నట్టు నాకు పుట్టినఱోజు ఉంది. జూలై ఒకటో తేదీన పోస్టుకార్డు దినోత్సవం గా జరుపుకుంటారు.

తర్వాత తర్వాత రోజుల్లో ఐస్సులు, రైళ్ళు, విమానాలు కూడా మమ్మల్ని మోసుకెళ్లాయి, తీసుకెళ్లాయి.

ప్రతికలకి లేఖలు ప్రజాసేవకులకి వినతలు, హోరో హోరోయస్కు అభినందనలకు, ఆప్సోనాలకు ఇలా మమ్మల్ని కుప్పులు, కుప్పులగా కొనేవారు, రాసేవారు, వదివేవారు.

శుభవార్తలక్కెతే మేమే వెడ్డింగ్ కార్డు, గ్రెటింగ్ కార్డు, ఇన్విటేషన్ కార్డు, కానీ అదంతా ఒకప్పది వైఫోగం. ఇప్పుడు, కొనేవారు, రాసేవారు, చదివేవారు కాదుకదా కనీసం మా మొహం చూసేవారే లేరంటే గుండె తరుకుపోతోంది.

ఇప్పుడు రోజులు మారిపోయాయి. అనకూడదు కానీ ఆ దిక్కుపూలిన సెల్ పోస్టు వచ్చాక అన్ని తలక్రిందులు పోయాయి.

పోస్టు ఆఫీస్లలో కూడా మమ్మల్ని ఎవరైనా అదుగుతారేమో అని ప్రతీ రోజు ఎదురుచూసినా అవి ఎండమావులే అవుతున్నాయి.

అన్నట్టు మొను ఆ మధ్య సమ్మేళనమైన కార్డులు, ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుకార్డు ఉద్యోగాలు మొదలు పెట్టాలని పిలుపు ఇచ్చారని విన్నాను. అంతే ఎగిరి గంతేసినంత పనయాంది.

ఒకతను వచ్చి 50, మరొకమ్మ 100, ఇంకాకరు 200, ఇలా కార్డులు కావాలి అని పోస్టు ఆఫీస్ కి వచ్చి అదుగుతుంటే ఆయిం మళ్ళీ మనకి పూర్వ పైభవం వచ్చిందా అనిపించింది.

ఒకప్పారిగా అన్ని సెల్ పోస్టు కేవలం మాట్లాడుకోవటానికి మాత్రమే అన్నట్టుగా మారిపోతే ఎంత బాగుంటుంది అనిపిస్తుంది. ఉత్తరాలు, ప్రత్యుత్తరాలు అన్ని మా పోస్టు కార్డుల ద్వారానే జరిగేలా అద్భుతం జరిగితే ఇంకెంత బాగుంటుంది అని ఆశ.

దురాశ, పేరాశ కాదుగా మా కోరిక.

ఉంటాను

సదా మీలో ఒకపిగా

ఉండాలని కోరుకుంటాను.

జట్టు

మీ

పోస్టు కార్డు.

ఎమ్రెస్టీ జబ్బుకు... ప్రతిఘటనే మంగు

యాక్సిడెంట్ జరిగిందా... 108కి ఫోన్ చేయండి... గుండెపోటు వచ్చిందా .... వెంటనే బైపోన్ చేయాలి....లక్షులు విలువచేసే టూబ్లెట్లు, ఇంజక్షన్లు వాడాలి... లేకపోతే మనిషి ప్రాణానికి ప్రవాదం. అత్యవసరం... ఖర్చు అవుతుంది తప్పగు. వెంటనే ఆవరేషన్ చేయాలి.... సమయం లేదు... అంటూ కార్బోర్టర్ అనుపత్రిలో డాక్టర్లు చెప్పింది వినాల్సిందే. **ఇది ప్రగ్స్ కంపెనీల, కార్బోర్టర్ అసుప్తి యాజమాన్యాల ఎమర్జెన్సీ.**

తుఫాన్లు, వరదలు, భూకంపాలు, కరోనా వైరస్ సందర్భంగా రేషన్, ప్రజల నిత్యవసర వస్తువులపై కోత విధిస్తారు. అత్యవసర సేవలందించే మెడికల్, ఇతర ప్రజారోగ్య శాఖలకు సంబంధించిన సిబ్బందికి ఎవరికి ఎలాంటి సెలవులు మంజూరు చేయరు. **ఇది ప్రకృతి తెచ్చిన అత్యవసర పరిస్థితి.**

నేను చెప్పిందే వేదం. నాకు ఎవరు ఎదురు చెప్పకూడదు. ఏ దేశంపైన అయిన దాడి చేస్తాము. ఏ దేశం నన్ను ప్రశ్నించకూడదు. నా ఆంక్షలు లోబడి ఉండాలి. నేనే యుద్ధం రగిలిస్తా.. నేనే శాంతి శాంతి అంటా. ఇఱాన్ - ఇజ్జాయెల్, ఇజ్జాయెల్ - పొలస్తీనా, రప్యో-స్క్రెయిన్, ఇండియా-పాకిస్తాన్ ఏ యుద్ధమైనా మేమే రగిలిస్తాం. మేమే ముగిలిస్తాం. మా అయిధాలు అమ్మడు పోవటం, మాకు లాభాలు రావడమే ముఖ్యం తప్ప ప్రజల ప్రాణాలు, దేశాల సార్వోమాధికారాలు సంబంధం లేదు. ఇంతకీ ఏ యుద్ధం చేసినా ప్రపంచంలో ఆయల్, గనులు మిగిలిన అన్నిటిమీద నా పెత్తనం సాగాలి. **ఇది ప్రపంచ సాధ్యావాద దేశం అమెరికా ప్రపంచం మీద ప్రకటించే అత్యవసర పరిస్థితి.**

సాంత పార్టీలో అంతర్గత సంక్లోధం, చాలా రాష్ట్రాలలో అధికార పార్టీ ఓటమి, తన వ్యక్తిగత పదవికి బీటలు, ప్రజావ్యక్తిరేక విధానాలపై ప్రజల నుంచి తిరుగుబాటు, బలమైన ప్రతిపక్షం దేశవ్యాప్త నిరసనలు, కోర్టుల సైతం అభిసంశన తట్టుకోలేని ఆనాటి ప్రధానమంత్రి 1975 జూన్ 25న దేశంలో అర్థరాత్రి అత్యవసర పరిస్థితిని విధించారు. రాత్రికి రాత్రే ప్రశ్నించే గొంతుకలన్నిటినీ జైల్లల్లో కుక్కారు. పత్రికలపై సెన్సర్ విధించారు. వేతన జీవుల వేతనాలు స్తంభింపజేసారు. కరువు భృత్యం సగానికి సగం తగ్గించారు. ఉద్యోగుల, కార్బోర్టరుల సెలవుల్లో కోత విధించారు. బలవంతపు కుటుంబ నియంత్రణ అమలు చేసారు. ఎలాంటి విచారణ లేకుండా ప్రమాదకరమైన మీసా లాంటి చట్టులు అమలు చేసి లక్షలాదిమందిని నిర్వంధించారు. **ఎమర్జెన్సీకి వ్యక్తిరేకంగా ప్రతిపక్షాలన్నీ ఏకతాటి మీద నిలిచి ప్రజబ్బు సమీకరించి పోరాదారు. పాలకవర్గం మెడలు ఉంచారు. 1977 మార్చి 21న పాలకులు ఎమర్జెన్సీని ఎత్తి వేయాల్సి వచ్చింది. తర్వాత ఎన్నికల్లో ఈ పాలకులు ఓడిపోయారు.**

మౌస్ట్ అర్జెన్సీ ఉదయం 10 గంటలకు సమాచారం అడిగి 10.30ని. అవ్సలోద్దీ చేసేయాల్సిందేనని ఆదేశాలు జారీ చేస్తారు. ఉపాధ్యాయులు, ప్లెల హోజరు నిర్దేశిత సమయానికి నమోదు చేయాలి, లేకుంటే చర్యలు తీసుకుంటామని వెంటనే విద్యుతాఖ అధికారులు ఆదేశాలు జారీ చేస్తారు. హోజరు నమోదు చేయాల్సిన నెటవర్క్ బిజి బిజిగా ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయుల మనసులో గుబులు, దీనివల్ల విద్యుత్తుల విద్యుత్తై ప్రభావం పడుతుంది. అయినా మేమనుకున్నదే సాగాలి అని ఆదేశాలు జారీ చేస్తున్నారు. ప్రతి 5ని॥లకు మండల విద్యుతాఖాధికారి కార్యాలయం నుండి హోజరుపై ఒకసారి, పోస్టులపై ఒకసారి ఏదో ఒక వివరాలపై ఒకసారి సమచారాన్ని అడగడం పరిపాటిగా మారింది. వాళ్ళు చెప్పిందే మేము చేసామని, సంఘాలకు ఉపాధ్యాయులకు మధ్య తంతు పెట్టి, ప్రభుత్వం అనుకున్నదే చేసింది. ఒకవేళ సంఘాలు చెప్పిందే చేసిఉంటే ప్రైమరీ స్కూల్లలో 41 రోలు వద్ద 3వ పోస్టు ఏది? ఉన్నత పారశాలలో 46వద్ద 2వ సెక్షన్ ఏది? సమాంతర మీడియం జాడేది?

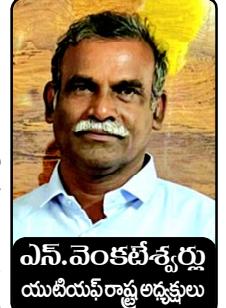
బోధనకే పరిమితం అని ఒకపక్క చెబుతూ మరోపక్క బోధనేతర కార్బోర్కమాలు చుట్టూ ఉపాధ్యాయులను తిప్పుతున్నారు. నిమిషాలలో సమాచారం ఇవ్వాలంటున్నారు. ఇదో రకమైన ఎమర్జెన్సీని తలపిస్తుంది.

నాడు ఏం జరిగింది ఆనేది ఆనాడు పోరాటంలో ఉన్నవారు చెప్పితే తెలుస్తుంది. నేడు ప్రశ్న, ప్రతిఘటనను సహించకపోవడం, పోరాది సాధించుకున్న కార్బోక చట్టాలను బలహీనపడచడం, భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ లేకపోవడం, లొకికత్తుం ప్రమాదంలో పడడం, ఆలీన విధానం బలహీన పడటం, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలని కారు చోకా అమ్మడం, భిన్నత్వంలో ఏకత్తుం, శాస్త్రీయత లాంటి అంశాలు నిరాకరణ అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ కిందకు వస్తాయని రాజ్యంగ నిపుణులు చెప్పున్నారు. మనం ఆలోచించాలి.

వీతావాత ఏముంటే నేడు చరిత్ర గమనం ఎలా సాగుతుందో కనులారా చూస్తున్నవారు కూడా అంతా బాగానే ఉందని కితాబు ఇవ్వటం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. మరో ఆశ్చర్యం ఏముంటే నాడు ఎమర్జెన్సీని సమర్థించిన వారు నేడు మనకి దేశభక్తిని బోధిస్తున్నారు. ఎలాంటి ఎమర్జెన్సీ అయినా ఎదులేవారి మాట వినాల్సిందే. ఎదురు చెప్పటం, ఎదురుపడటం నిశ్చేధం.

కనక ప్రజాస్వామ్యం నాలుగు పొదాల మీద నాలుగు కాలాలపాటు నిలబడాలంటే ఎలాంటి ఎమర్జెన్సీని అంగీకరించ కూడదు.

ప్రశ్నా, ప్రతిఘటన కొనసాగించాలి. ఇవే మానవ సమాజం అభిప్రాధికి మూల సూత్రాలు.

ఎస్.వెంకటేశ్ బాబు
యుద్ధియుష్టాల్ అంశాలు

రాష్ట్రం రెండిన్? తిచారాల ప్రొదారమ్మా? (త్రయ్య పేస్ వివాహ)

ధిల్లీ విశ్వవిద్యాలయం పరిధిలోని లక్ష్మీబాబు కళాశాలలో జాతీయ నిర్వహించిన ఒక ప్రయోగం చుట్టా దేశ వ్యాపంగా చర్చలు వెల్లువెత్తాయి. ఆవు పేడను శీతలీకరణ ద్రవ్యంగా ఉపయోగిం చేందుకు చేసిన ప్రయత్నం వివాదాస్పదంగా మారింది. ధిల్లీ విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి సంఘం ఈ చర్చపై తమ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తా, ఇది శాస్త్రానికి శ్రమించి చేస్తున్న పరిశోధనల ద్వారా సంపాదించిన విజ్ఞానాన్ని దిగజార్చే చర్యగా ఆభివర్షించింది.

సంప్రదాయ భారతీయ వ్యవస్థలో ఆవు పేడను శుద్ధి, ఔషధ గుణాల కేసం ఉపయోగించే చరిత్ర ఉండని అంటున్నారు. అయితే శాస్త్రాన్ని ప్రమాణాలు, నిగ్రహిత ప్రక్రియలు లేకుండానే ఇలా ఓ విద్యా సంస్కరణ అమలు చేయడం ఈధనా స్వేచ్ఛపై కాకుండా విద్యా ప్రమాణాలపై ప్రత్యుత్తమోగా విద్యార్థి సంఘాల ఆగ్రహం ఈ ప్రయోగాన్ని అశాస్త్రాన్ని మైనదిగా తేచ్చింది. ఇది సైన్సును మూడునమ్కాలకు దాసోవాం చేయాలనే ప్రయత్నం. విద్యాసంస్కరణలో విశ్వాసా లను బలవంతంగా నిరూపించే ప్రయత్నం అని చెప్పుక తప్పదని అక్కడి విద్యార్థులు తేటతెల్లం చేసారు. కళాశాల యాజమాన్యం స్వందించాలని కూడా నిరసన చేసారు.

1. ఆవుపేడ వంటి సాంఖ్యురాయాక వనరూలను

పరిశోధనలలో ఉపయోగించడాన్ని విమర్శించడం అవసరం లేదు. కానీ శాస్త్రాన్ని ప్రక్రియలకు లోభి నిరూపించని ప్రకటనలు విద్యార్థుల ఆలోచనా విధానాన్ని దెబ్బతీసే ప్రమాదం ఉంది. శాస్త్రంలో ప్రామాణికత అత్యంత కీలకం. ఏ అంశం అయిన పరిశోధన, సమీక్ష, ధృవీకరణ అనంతరం మాత్రమే విద్య కార్యక మాల్టో భాగంగా చేయాలి.

ఈ సంఘటన విశ్వవిద్యాలయాలలో అకడమిక్ స్వేచ్ఛ, సామాజిక బాధ్యతల మధ్య సాధ్యా శాస్త్రాన్ని మన ముందుకు తెస్తోంది. అధ్యాయకులు, పరిశోధన స్వేచ్ఛను కోరుకుంటారు. ఇటువంటి స్వేచ్ఛలేని సమాజం నుండి వలసలు వెల్లిపోవడం చూస్తున్నాము. అదే సమయంలో విద్యార్థులకు శాస్త్రాన్ని అవగాహన కల్పించాలంటే ప్రమాణాలు, నిర్ధిష్టత ఉండాలి.

2. భారతదేశంలో ఇటువంటి అశాస్త్రాన్ని సంఘటనలు ఎందుకు జరుగుతున్నాయి?

దానికి అనేక స్థాయిలలో కారణాలు ఉన్నాయి. శిక్షణ విధానం నుంచి రాజకీయ కారణాల వరకు, చైతన్య లోపం నుంచి సాంస్కృతిక తత్వాలు దుర్భిషియాగం వరకు చూడవచ్చు.

భారతదేశంలో అనేక రకాల విద్యావిధానాలు అమలు చేశారు.

నూతన, సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలు అమలుకు పూనుకున్నప్పటికీ నుండి విద్య వ్యవస్థలో సంస్కరణలు పాలకుల స్వభావాన్ని బట్టి అమలు చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. 2015 నుండి అశాస్త్రాన్ని సంఘటనలు మరింత పెరుగుతున్నాయి. చాలా వరకు దేశంలో విద్యావ్యవస్థ మార్పులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రశ్నించే తత్త్వం తగ్గుతోంది. ఏది సైన్సు, ఏది నమ్మకం అనే దానిలో తేడా గుర్తించక పోవడం, విమర్శనాత్మక అలోచనకు అవకాశాలు తగ్గిపోతున్నాయి.

ఎందువల్లనంటే ఇండియన్ కౌన్సిల్ హిస్టోరికల్ రిసర్చ్

క. విజయలక్ష్మి
యునీయిట్ రాష్ట్ర నాయకులు

చెర్చన్లుగా ఉన్నవాట్లు ఇతిహసాలను చరిత్రగా చూపి స్తున్నారు. ప్లాస్టిక్ సర్జరీ, జనిటిక్స్, విమానాల తయారీ వంతి నకల శాస్త్రాన్ని వేదాలలో ఉండని పాలకులలో ప్రముఖులే వీటిని ఒక విధానంగా ప్రకటిస్తున్నారు. గజరాతీలో స్యామి నారాయణ్ కాలేజీలో జరిగిన సంఘటన అశాస్త్రాన్ని తకు అద్దం పడుతుంది. నెలసరి నమయంలో వంటగది హస్పిల్ లోనికి వచ్చారనే అనుమానంతో 48మంది విద్యార్థులను లోదుస్తులు ఇప్పించి పరీక్షించారు. నెలసరి ఒక శాస్త్రాన్ని జీవన ప్రక్రియలో భాగం అని చెప్పాలింది పోయి అపవిత్రత అనే ముద్ర వేసారు.

“బెనారస్” యూనివర్సిటీలో భాతపెద్దు కోర్సులను ప్రవేశపెట్టడం చూశాము. అశాస్త్రాన్ని మూడునమ్కాలను విస్తృతి చేసి మనువాదానికి బిలం చేకూర్చే అంశాలు ముందుకు వస్తున్నాయి. బాధ్యతాయతమైన స్థానాలలో గలవారు సైన్సు కాంగ్రెస్ లలో ప్రసంగాలు మరింత ఆశ్చర్యకరం. టెస్టుట్యూబ్ బెబీలు, ప్లాస్టిక్ సర్జరీలు వేదకాలం నాటివి అని ఉపస్థితాలు ఇప్పంది. ఇంకా నయం ఈనాటి శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కూడా వేదకాలం నాటిదే చెప్పిన ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు..

అంతేకాదు కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసున్న నూతన జాతీయ విద్యావిధానంలో పంచంత్ర, జాతక, నిష్ఠామకర్మ, ప్రాచీన సంప్రదాయాలు గురించి బోధించాలని చెప్పింది. ఎక్కడా ఆధునిక విలువలు గురించి చెప్పింది లేదు. కర్రాటకలో హిజాబ్ ఘుటన కుండా మరింత అశాస్త్రాన్ని మైనిషి పరిశీలనీ, వీటన్నింటినీ పరిశీలనీ,

ఆశాస్త్రీయ భావజాల వ్యాప్తికి బలమైన వ్యవస్థను విస్తరింపచేసే ప్రచారాలు మందుకు వస్తున్నాయి. శాస్త్రీయి విశ్వాసాలతో మిళితం చేయడమంటే ఆశాస్త్రీయతకు తలుపుతీయడమే. కొన్ని సంప్రదాయక అంశాలను శాస్త్రంగా మలచే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. వేదాల్లో అన్ని ఉన్నాయని చెప్పడం, గణిత, భౌతిక శాస్త్రాలను హిందూత్యుల దృష్టిలో చూపించడం జరుగుతుంది. అలాంటప్పుడు పరిశోధనలు, అన్వేషణలు, నూతన ఆవిష్కరణలు శాస్త్రవేత్తలు ఎందుకు? నమ్మకాలే ఈ పనులన్నే చేయవచ్చుకదా? ఇది శాస్త్రవేత్తలు విశ్లేషణ కానేకాదు కదా, అంతరిక్షంలో చిక్కుకున్న శాస్త్రవేత్తలను భూమి మీదకు ఎంతో పరిశోధన చేసి, ప్రయోగాలను చేసి తీసుకొచ్చారు కదా, అదే ఎందుకు చేసారు, అందులో గల నూతన ఆవిష్కరణలు ఏమిటి? అనే గొప్ప విషయాన్ని సైన్సీఫిక్ టెంపరమెంటుతో ఛాలెంజ్గా తీసుకుంది నాసా. సైన్సును ఆధ్యాత్మిక నమ్మకాలతో పోల్చడం, మిళితం చేయడం మొత్తం సమాజం ప్రమాదంలో పడినట్టే.

3. సామాజిక మాధ్యమాల ప్రభావం:

సామాజిక మాధ్యమాలలో సైన్సు సమర్థనలకంటే సెన్సేషనల్ అంశాలే ఎక్కువుగా వైరల్ అవుతుంటాయి. సైన్సు నిరంతరం అన్స్టోడిస్టుంది. ఉదయం లేచిన నుండి రాత్రి పడుకునే వరకు జీవన ప్రక్రియలు, వృత్తి అంశాలలో సైన్సు ఏ విధంగా ఇమిడి ఉండనే అంశాల జ్ఞానంకంటే సాంప్రదాయాలపై పెరుగుతున్న అతి నమ్మకం, ఇంకా పురతన సంస్కృతితో నిండి ఉండటం, వాటికి సంబంధించిన అనేక అంశాలు ఆధారాలు అవసరం లేకుండానే నమ్మబలుకుతాయి. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ప్రజల్లో శాస్త్రీయ వైతస్యం లేకపోవడం, సైన్సును జీవితానికి అనువుగా ప్రజల్లో అవగాహన పెంచకపోవడం. ఇటువంటి అవగాహన “సైన్స్ ఫర్ సాసైటీ” అనే ఆలోచన మొత్తం సమాజానికి కల్పించక పోవడం. ఇది కావాలనే పాలకులు ప్రజలకు వైతస్యం ఉండకూడదు అని కోరుకుంటారు. అందుకనే మూడు నమ్మకాల నిరోధక చుట్టాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకురావాలి. అటువంటి చర్యలకు పాలకులే నుముఖంగా లేరు.

4. రాజకీయ అంశం:

ప్రతి అంశంలో రాజకీయ విధానం అంతర్లీనంగా ఉంటుంది. మంచి లేదా చెడు ఆ విధానమే నిర్ణయిస్తుంది. ముఖ్యంగా విజ్ఞానం, సైన్సు, అభివృద్ధి అంశాలలో పాలకులు తీసుకునే విధానాలే నిర్ణయిస్తాయి. దీనికి కీలకమైనది విద్య, అటువంటి విద్యావ్యవస్థలో సూడో సెన్సును ప్రచారం చేసే క్రమంలో నూతన జాతీయ విద్యా విధానం-2020 ద్వారా కొన్నింటిని ఎన్నుకుంది. కొన్ని సందర్భాలలో విద్యాసంస్థలపై ప్రభుత్వం లేదా పార్టీలు భిన్నమైన భావజాలం ప్రచారం చేసేలా ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నాయన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయి. విద్యను “దేశభక్తి, సంస్కృతి పేర్కొండి ఒక నిర్ధిష్ట దిశగా మంచి ప్రయత్నాలు అశాస్త్రీయతకు వ్యక్తిగతంగా ఉంటాయి. విద్యా విధానాన్ని ప్రమాణాల ఆధారంగా మలచాలి. భావజాలాల ఆధారం

గా కాదు. రాజకీయ భావజాలాల దూకుడు గత పదేశ్శగా దేశంలో ఒక నిర్దిష్ట సాంస్కృతిక జాతీయవాద భావజాలం ఆధికారంలో ఉంది.

NEPలో కొన్ని అంశాలను అందుకే చేర్చారు. ఏకైక సంస్కృతిని గురించి చెప్పింది. కరిక్యులమ్సు, రాజ్యాంగ విలువలను బట్టి కాక ఇతిహసాల కాల్పనిక గాధల సుండి తయారు చేయాలని ప్రతిపాదించింది. అందుకే ఆపుపేడ లాంటి అంశాలు మందుకు వస్తున్నాయి. ధాతృత్వ, ధార్మిక మత సంస్థల ప్రతినిధులు అన్ని స్థాయిలలో ఉండాలని, ప్రాచీన ఆచారాలు కరిక్యులమ్సులో ప్రతిబింబించాలని NEPలో సారాంశం. ఇది విశాలమైన విద్యావ్యవస్థ వలనే జరుగుతుందని మార్పులు తీసుకొచ్చారు. దీని సారాంశం నమ్మకాలు, మతాలు, సూడో సైన్సును పార్యాంశాలలో చొప్పించడమే.

కనుకనే మనిషి పుట్టుకకు సంబంధించిన దార్మిన్ పరిణామ సిద్ధాంతాన్ని తొలగించింది. గొప్ప గొప్ప చరిత్ర కలిగిన పార్యాంశాలను రద్దు చేసింది. విద్యార్థులపై దేశభక్తిని ప్రభావితం చేయగలిగిన అంశాలు, ప్రశ్నించే తత్త్వాన్ని ప్రభావితం చేయగలిగే అంశాలను తొలగిస్తున్నారు.

మహాత్మాగాంధీ, ధీమ్మ ఇండియన్ హిస్టరీ, పొరశాస్త్రం, డెమోక్రటిక్ పొలిటికల్స్, పొలిటికల్ సైన్సు, హిందూ, ముస్లిం ఇక్కణత గాంధీ చేపట్టిన కృషికి సంబంధించిన అంశాలు, భగవత్ సింగ్, పెరియారు, నారాయణగురు, బసవడు వంటి ప్రముఖుల పారాలను తొలగించారు. జాతీయోద్యమ స్వామ్రి, శాస్త్ర పరిజ్ఞానం, విద్యార్థులకు అవసరం లేదనే దృష్టధంతో ఒక రాజకీయ నిర్ఱయంగా NEPలో చొప్పించారు.

ముగించు

2015 నుండి అనేక ఘుటనలను పరిశీలిస్తే విద్యావ్యవస్థలో సాంస్కృతిక దుర్బినియోగం, రాజకీయ విధానాలు, పరిశోధనల స్వేచ్ఛపై ఆంక్షలు, పరిమితులు, మూడునమ్మకాలను అరికట్టక పోవడం, ఆక్రమాస్తుతలో వెనుకబట్టాలుతనం, విజ్ఞానపై విశ్వాసాలను ఆపాదించడం, శాస్త్రం-విశ్వాసాల మధ్య పోరాటం, ఇటీవల శాస్త్ర పరమైన ఆవిష్కరణలకంటే, ఆచారాలను శాస్త్రంగా చిత్రీకరించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

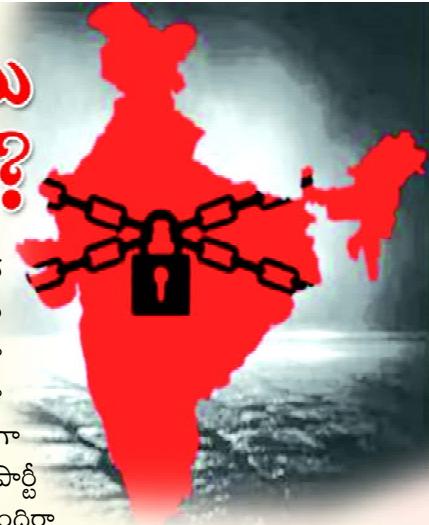
ప్రజల్లో శాస్త్రంపై అవగాహన కలిగించడం. శాస్త్రం అంటే నమ్మకం కాదు, తెలుసుకోవడం, పరిశీలించడం, ప్రశ్నించడం - దీనివలనే ఆధునిక శాస్త్ర స్వార్థిసే ప్రకాశించగలదు. మూడు నమ్మకాలకు వ్యతిరేకంగా నిలవడమే నిజమైన దేశభక్తి. ప్రభుత్వం మరియు గవర్నర్ వ్యవస్థలు శాస్త్రీయ స్వాతంత్ర్య మద్దతు ఇవ్వాలి. మూడునమ్మకాలు వ్యాపీ చెందకుండా శాస్త్రీయ ప్రణాళికలను అవలంబించాలిన అవసరం ఉంది. అదే మన దేశానికి గొప్ప సంపదం. అప్పుడే శాస్త్రం మన జీవన శైలిగా మారుతుంది. ❁

క.స్రీనిష్ట్రెంట్ కుమార్

పక్కాఉపాధ్యాయ ప్రమాద సంపాదకులు

ప్రచీకించి రోజులు మళ్ళీ రానున్నాయా?

సరిగ్గా 50 ఏళ్ల క్రితం మనదేశంలో ‘ఎమర్జెన్సీ’ చీకటి రోజులు మొదలై 21 నెలల పాటు కొనసాగాయి. ఆ పరిస్థితులను జ్ఞాపకం చేసుకుంటే ప్రస్తుత పరిస్థితులు కూడా అందుకు భిన్నంగా ఏమీ లేవు. అప్పటి ఇందిర ప్రభుత్వం నిరంకుశంగా రాష్ట్రపతిచే ‘ఎమర్జెన్సీ’ని ప్రకటించ వేస్తే ఇప్పటి మోడీ ప్రభుత్వం (అ) ప్రజాస్వామ్య యుతంగా ‘అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ’ని అమలు చేస్తున్నది. దీన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే అప్పుడు ఎమర్జెన్సీకి దారి తీసిన పరిస్థితులు, ఎమర్జెన్సీ కాలంలో జిరిగిన అప్రజాస్వామ్య, నిరంకుశ దారుణాలు తెలుసుకోవలసిఉంది.

లార్ బహదుర్ శాస్త్రి మరణంతరం అప్పటి కాంగ్రెస్ లో ఉన్న బాబు జగ్గివ్ రామ్, మొరాజీ దేశాయ్, కామరూజ్ నాడార్ వంటి ఎంతోమంది నాయకుల పోటీని తట్టుకొని అప్పటికే శాస్త్రి కేఖినెట్ లో సమాచార మరియు ప్రసార శాఖ మంత్రిగా ఉన్న ఇందిరాగాంధీ 1966లో ప్రధానమంత్రిగా అధికారంలోకి వచ్చారు. 1969 లో బ్యాంకుల జాతీయాకరణ, 1970 లో రాజీవ్ భరణాల రద్దు వంటి నిర్దయలతో వామపక్ష అనుకూల కార్యకలాపాలు చేపట్టడంతో ప్రజల్లో పలుకుబడి పెరిగింది. దాని వల్ల ఇందిరా గాంధీకి తన మాట చెల్లించుకోగల సామర్యం వచ్చింది. ఈ కార్యకలాపాలు కూడా హరాత్తుగా ఆర్థినెస్సుల ద్వారా చేపట్టి తన ప్రత్యర్థులను షట్క కి గురి చేసేవారు. దీంతో ఇందిరను ఆర్థిక రంగంలో ‘సోషలిజిం’, మతపరంగా ‘లొకిక తత్త్వం’, పేదల పక్షపాతంతో మొత్తానికి దేశాభివృద్ధికి అనుకూలురాలిగా భావించేవారు. ప్రజల్లో పలుకుబడి సంపాదించినపుటీకి పూడుడల్ భావాలతో ఉన్న సీనియర్ నాయకుల నుండి వ్యతిరేకిత, తడ్వారా సీనియర్ నాయకులంతా ఒక వైపు కాంగ్రెస్(బ)గా, యువ నాయకులంతా ఇందిర నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ (ఆర్)గా పార్టీలో చీలిక, మర్ఱతైవైపు నక్కలైట్ ఉద్యమం లాంటి తీవ్రపాదం, ఇంకోవైపు ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం వంటి వేర్పాటువాదం, కరువు దుర్బిక్ష పరిస్థితులతో కలగలినిన రాజకీయ సంక్షోభంలో 1971లో ముందస్తు పార్లమెంట్ ఎన్నికలు ప్రకటించి “గరీభీ హరావో” అనే శక్తివంతమైన నినాదంతో ఎన్నికల్లో భారి మెజారిటీ సాధించి, తిరుగు లేని నాయకులాలిగా సత్తా చూపింది. తిరిగి ప్రధాని కావడంతో ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ లోను, పార్టీ ఎంపీల్లోనూ ఎక్కువ భాగం ప్రధాని ఇందిర పక్షం వహించారు. పూర్వపు కాంగ్రెస్ పార్టీ

పద్ధతుల్లోని అంతర్గత
ప్ర జా స్వామ్యం

వంటివి లేకుండా
ఇందిర పార్టీ విధా

నాలు ఏకవళ్లంగా
తయారయ్యాయి. పార్టీ

లోని నాయకులు ఇందిరా

గాంధీకి, అమె కుటుంబానికి విధేయంగా, సన్నిహితంగా ఉండడం ద్వారానే తాము పార్టీలోనూ, ప్రభుత్వంలోనూ ఉన్నత పదవులు పొందగలమని తెలుసుకున్నారు. మితిమీరిన పొగడ్లు సర్వసాధారణమైపోయాయి. అమె నాయకత్వం వహిస్తున్న పార్టీనే అనలైన కాంగ్రెస్ పార్టీగా మారింది. ఆనాటి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు డి.కె.బారువా “ఇందిరానే ఇందియా - ఇందియానే ఇందిర” అంటూ ప్రకటించాడంటేనే ఇందిర ఎంత శక్తిమంతురాలుగా మారిందో మనకు అర్థమవుతుంది.

1971 డిసెంబర్లో జిరిగిన భారత్-పాక్ యుద్ధంలో పాకిస్తాన్ ను ఒడించి బంగాల్ దేశ విమోచనం కలిగించడంతో సాంత పార్టీ వార్ గాక ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా ఇందిరను అపరకాళి, చండీ, దుర్గ అంటూ కీర్తించడంతో ప్రభుత్వంపై ఆమె మరింత పట్టు సంపాదించింది. అప్పటినుంచి చట్టసభలపైనే కాకుండా న్యాయవ్యవస్థపై సైతం ప్రభుత్వ నియంత్రణ కోసం ప్రయత్నించింది. చివరికి ప్రాథమిక హక్కులను సైతం ప్రభావితం చేసే రాజ్యాంగ సవరణలు కూడా ఆమోదించింది. చారిత్రక ‘గోల్కనాథ్ కేసు’తో మొదలైన న్యాయవ్యవస్థ - శాసన వ్యవస్థల మధ్య యుద్ధం మరో చారిత్రక అత్యున్నత కేశవానంద భారతి కేసు’ వరకు కొనసాగింది. ఆ కేసులో ఆమెకు వ్యతిరేకంగా వచ్చిన తీర్పులో ఆమె పక్షం వహించిన న్యాయమూర్తి అజిత్తాంధ్ర రే (AN Ray)ను బిగ్గరు సీనియర్లను పక్కనపెట్టి భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించింది. న్యాయ వ్యవస్థను నియంత్రించే ఆమె ప్రయత్నాలను అటు పత్రికలు, ఇటు సోషలిస్టులు, మార్కిస్టులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. దేశంలో వివిధ వర్గాల ప్రజలు, విద్యార్థులు తీవ్ర అందోళనలు చేపట్టారు. 1973 డిసెంబరు నుంచి 1974 మార్చి వరకూ గుజరాత్లో సాగిన నవ నిర్మాణ ఉద్యమం అందులో ఒకటి. ఆ రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రికి వ్యతిరేకంగా సాగిన విద్యార్థి ఉద్యమం చినికి చినికి గాలివానగా మారి ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేసేదాకా సాగింది. ఉద్యమం, అందోళనల ఫలితంగా ఆనాటి గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి

చిమన్ భాయ్ పటేల్ రాజీనామా, ఆపైన రాష్ట్రపతి పాలన విధింపు జరిగాయి. 1974 ఏప్రిల్ లో బీపోర్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా బీపోర్ ఛాత్ర సంఘర్ష సమితి చేసిన విద్యార్థి ఉద్యమానికి గాంధీయ సోషలిస్టు, ప్రముఖ నాయకుడు జయప్రకాష్ నారాయణ్ మద్దతు లభించింది. విద్యార్థి, రైతు, కార్బూక సంఘాలు అహింసాయుతంగా భారతీయ సమాజాన్ని మార్చాలంటూ “సంపూర్ణ విష్ణువానికి” పిలుపునిచ్చారు. అలానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేయాలని దిమాండ్ చేశారు, కానీ కేంద్రం అంగీకరించలేదు. నెలరోజుల తర్వాత దేశంలోకెల్లా అతిపెద్ద కార్బూక సంఘం అయిన భారతీయ రైల్సే ఉద్యోగుల యూనియన్ జార్జి ఫెర్మాండేస్ నాయకత్వాన 20 రోజులపాటు దేశవ్యాప్త సమ్మేళనిసి. వేలాదిమంది కార్బూకులను నిర్వింధించి, వారి కుటుంబాలను రైల్సే క్యార్బర్స్ నుంచి తరిమివేసి ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వం ఈ సమ్మేళను దారుణంగా అణచివేసింది. దీనికి పార్లమెంటులో కూడా ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రమైన విమర్శలు ఎదుర్కొంది. 1973-75 కాలంలో ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా దేశవ్యాప్త రాజకీయ అందోళనలు చెలరేగాయి. 1966లో ప్రధానిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన నాటి నుంచి ఇందిరా గాంధీ 10 అవిశ్వాస తీర్మానాలు ఎదుర్కొన్నారు. పార్లమెంటును ఎదుర్కొల్పేక అద్భుత తరపు పాలన కావాలని తన మద్దతుదారులతో దిమాండ్ చేయించారు.

ఇదిలావుండగా, 1971 పార్లమెంటరీ ఎన్నికల్లో ఉత్తర్ ప్రదేశ్కు చెందిన రాయబారీ నియోజకవర్గం నుండి ఇందిరా గాంధీ ఎన్నికయ్యారు. అయితే ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు పాల్పడ్డారని, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఎన్నికల కోసం వినియోగించుకున్నారని ఆమె చేతిలో ఓడిపోయిన రాజ్ నారాయణ్ అలహాద్ర్ హైకోర్టులో కేను దాఖలు చేశారు. రాజ్ నారాయణ్ తరపున రాజకీయ నాయకుడు, న్యాయవాది శాంతి భూషణ్ వాదించారు. ఇందిరా గాంధీ ఈ కేను విచారణలో భాగంగా విచారణకు హజిరుకావాల్సి వచ్చింది. ఓ కేను విచారణలో ఓ ప్రధాని ప్రశ్నించబడడం అదే తొలిసారి. ఓటర్కు లంచాలివ్వడం, ఎన్నికల అక్రమాలు వంటి ఆరోపణలు వీగిపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నికల సభలకు వేదికలు నిర్మించడం, వాటికి రాష్ట్ర విద్యుత్తు విభాగం నుంచి విద్యుత్తు వినియోగించు కోపడం, అప్పటికి రాజీనామా చేయని ప్రభుత్వాధికారి యోహాల్ ఆమెకు ఎన్నికల ఏజెంట్గా నియమించబడి ప్రచారంలో పాల్చానడం వంటి ఆరోపణలు బుజువు కావడంతో 1975 జూన్ 12న అలహాద్ర్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జగ్గోహన్ లాల్ సిన్హా ఇందిరా గాంధీ ఆమె ఎన్నిక చెల్లడంటూ తీర్మానిన్నడమే కాక, ఆరేళ్ళపాటు ఎన్నికల్లో పోటీచేసే అవకాశాన్ని రద్దుచేశారు.

హైకోర్టు నిర్ణయాన్ని ఇందిరా గాంధీ దేశ అత్యస్తుత న్యాయ స్థానంలో సపాలునేశారు. జప్పిల్.వి.ఆర్.కృష్ణ అయ్యర్ 1975 జూన్ 24న హైకోర్టు తీర్మాను సమర్థిస్తూ, ఎంపీగా ఇందిర పొందుతున్న అన్ని సౌకర్యాలను అపివేయాలని, ఓటింగు నుంచి నిర్ధించాలని ఆదేశించారు. తర్వాతి వాయిదా ఆగస్టు 11 వరకు ఆమె ప్రధానిగా కొనసాగడానికి అనుమతించారు. ఇక ఇందిరా గాంధీ రాజకీయ ప్రస్తావం మగిసినట్లే అని పార్టీలోని సీనియర్ నాయకులు ప్రధాని

అయ్యందుకు పావులు కదువుతున్న సందర్భంలో అధికారిలేమిని ఊహించుకోలేని ఇందిరాగాంధీ అప్పటి వశిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి సిద్ధార్థ శంకర్ రే సూచనతో నేపసల్ ఎమర్జెన్సీ విధించడం ద్వారా అత్యంత దుర్మాగ్ధమైన దుస్సాహస చర్యకు పూనుకుంది.

భారత రాజ్యాంగంలోని 352(1) అధికారణలో ఉన్న అంతర్గత అత్యవసర పరిస్థితిని వినియోగించుకొని అప్పటి రాష్ట్రపతి ఫక్రుద్దిన్ అలీ అప్పాద్ ద్వారా సుట్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన మరసటి రోజు అనగా 1975 జూన్ 25 అర్థరాత్రి 11.45 నిమిషాలకు అధికారికంగా ఎమర్జెన్సీని విధింప చేశారు. ఇది 1977 మార్చి 21లో ఉపసంహరించే వరకు కొనసాగింది. సుట్రీం తీర్పు ద్వారా శిక్షన తప్పించుకొనేదుకు ఆర్డికల్ 329(A)కు 39వ రాజ్యాంగ సపరణ చేయడం ద్వారా ప్రధానమంత్రి మరియు లోక్సంసభ స్వీకర్ల ఎన్నిక గురించి సుట్రీంకోర్టుతో సహా ఎప్పటికి ప్రశ్నించే హక్కులేకుండా, అది గతానికి కూడా వర్తించే విధంగా ఆగస్టు 7న బిల్లు తయారు చేసి లోక్సంసభలో ఆమోదించడంతో బాటు ఆగస్టు 8న రాజ్యసభలో ఆమోదింపజేసి, ఆగస్టు 9న 17 రాష్ట్రాల అనెంబ్లీలతో అంగీకరింపజేసి ఆగస్టు 10న ఆదివారం అయినప్పటికీ హడావుడిగా రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో ప్రకటించారు. దీంతో ఆగస్టు 11న సుట్రీం కోర్టులో ఉన్న కేసు వాయిదాలో సుట్రీంకోర్టు జోక్కుం లేకుండా పోయింది. ఎమర్జెన్సీలో ప్రధానంగా ఇందిరాగాంధీ రాజకీయ ప్రత్యర్థులను 1లక్ష్ క్రించే మందిని జైలుపాలు చేసి, చిత్ర హింసలకు గురి చేశారు. అన్ని ప్రత్యేకి రాజకీయ పాటీల నాయకులను అరెస్ట్ చేశారు. అనేకమంది సిపిఎం నాయకులు, కార్యకర్తలు జైలు పాలవగా మిగిలిన వారు అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లిపోయారు. ఆనాటి యుటీయప్ రాష్ట్ర నాయకులు వత్సవాయి సూర్యనారాయణరాజు, కప్రెసులను కూడా అరెస్ట్ చేసారు. పత్రికలను సెన్సార్ చేశారు. ముంబైలో జరిగిన కాంగ్రెస్ ర్యాలీలో పాట పాడనందుకు ప్రముఖ నేపథ్య గాయకుడు కిషోర్ కుమార్ పాడిన పాటలను ఆకాశవాణిలో ప్రసారం కాకుండా చేశారు. ఎమర్జెన్సీ సమయంలో ప్రధాని కుమారుడు సంజయ్ గాంధీ యూత్ కాంగ్రెస్ నాయకుడిగా ముందుండి నడిపిన మాన్ - స్టేరిలైజేషన్ సామూహిక గర్జు నివారణ కార్యక్రమంలో 83 లక్షలకు పైగా కుటుంబ నియంత్రణ ఆవరేషన్లు నిర్వహించడం వంటి ఇతర దురాగతలు కూడా ఎన్నో జరిగాయి. ఎంతో మందిని నిర్వింధంగా జైల్లో చిత్రహింసలకు గురి చేయడమే కాకుండా వందలమంది మరణానికి కారకులయ్యారు. ఉరిశిక్షలు విధించారు. సామూహిక దాడులు, అత్యాచారాలు, లూటీలు చేశారు. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రాసిన పత్రికలను నిషేధించారు. ప్రింటింగ్ కు విద్యుత్ అంతరాయాలు కవిగించారు. కార్బూకుల పనిగంటలు పెంచారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు బుజువు కావడంతో 1975 జూన్ 12న అలహాద్ర్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జగ్గోహన్ లాల్ సిన్హా ఇందిరా గాంధీ ఆమె ఎన్నిక చెల్లడంటూ తీర్మానిన్నడమే కాక, ఆరేళ్ళపాటు ఎన్నికల్లో పోటీచేసే అవకాశాన్ని రద్దుచేశారు.

ఉండి బడి

సించా. శ్రీనివాసరావు
పక్కాఉపాధ్యాయ సంపాదక పద్ధతి సభ్యులు

పీరిలో తర్వాతి కాలంలో రతన్ టాబా, నందిని శథపతి వంటి వారు పశ్చాత్తాప పడి తప్పు ఒప్పుకున్నారు. ఈ సమయంలోనే నాటి జెఎన్సీ విద్యార్థి నాయకుడు, సిపిఎం జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారామ ఏచూరి జరుగుతున్న ఆకృత్యాలకు బాధ్యత వహించి జెఎన్సీ ఛాన్సులర్ పదవీకి రాజీనామా చేయాలని ఆమె ఎదుటనే డిమాండ్ చేయగా ఇందిరాగాంధీ మారు మాట్లాడక ఛాన్సులర్ పదవీకి రాజీనామా చేయడం గమనార్థం.

గత 11 ఏళ్లగా ప్రస్తుత కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిపాలనా తీరు చూస్తే ఇప్పుడు మళ్లీ ఎమర్జెన్సీ చీకటి రోజుల్లో ఉన్నట్లుగా తోచక మానసు. రాత్రికి రాత్రి పెద్ద నోట్లు రద్దు చేసినప్పుడు ఇలాంటి వరిస్తి చూశాము. అలా రిజర్వ్యూబ్యూంకును తమ గుప్పిటల్లో పెట్టుకోవడం, రాజ్యాంగ సవరణలు లేకుండానే ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగించడం, రాజ్యాంగ మాలిక స్వరూపమైన ప్రజాస్వామ్య, సామ్యవాద, లౌకిక, ఫెడరల్ తత్వానికి తూట్లు పొడవడం, రాజ్యాంగ సమీక్ష చేయాలనుకోవడం, విధి రాజ్యాంగ వ్యవస్థలను నియంత్రించడం, అధికారాన్ని వినియోగించుకుని ఈ.డి., సిబిఐ, ఐ టీ దాడుల ద్వారా తమ ప్రత్యర్థులపై కక్ష సాధింపు, ప్రతిష్ఠక్ నాయకులను జైల్లో పెట్టడం, భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ లేకుండా విమర్శించిన వారిపై అసహనంతో కేసులు పెట్టడం, ప్రబీర్ పుర్యాయిస్ట్, శర్మిష్టా, ప్రాథేసర్ అలీ భాన్ వంటి వారి అరెస్టులు ఎమర్జెన్సీని గుర్తు చేస్తున్నాయి. ప్రిం.సాయిబాబా అరెస్టు, మరణం అచ్చంగా ‘ఎమర్జెన్సీ’లో బెంగళూరు కు చెందిన స్నేహాలత ఉదంతాన్ని గుర్తు చేస్తుంది. ప్రణాళికా సంఘం రద్దు, జివెస్టి, జాతీయ విద్యా విధానం-2020 జవనీ రాప్రోల హక్కులు, ఫెడరలిజంసు హరించి రాజకీయ కేంద్రికరణను సూచిస్తాయి. న్యాయమూర్తులను, తీర్పులను నియంత్రించి వారికి అనుకూల తీర్పును పొందడం, ప్రతిఫలంగా సదరు న్యాయమూర్తులకు పదోన్నతులు, గవర్నర్, ఎంపి వంటి రాజ్యాంగబద్ధ పదవులు ఇవ్వడం, 370 ఆర్టికల్ రద్దు, రాప్రోల రద్దు, సి.వీ.వీ., ఎన్.ఆర్.సి పేరుతో ఇతర మతాల వారి గుర్తింపు వంటి చర్యలు, నయా ఉదారవాద విధానాల ద్వారా సామ్యవాదానికి గొడ్డలి పెట్టు, మతోన్నాదంతో లొకికతత్వ భావనకు ముప్పు, ఎలక్ష్మీ కమిషన్ స్వతంత్రతకు ముప్పు కల్పించడం, ఎన్నికల్లో ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ఎన్నికెనటు వంటి ప్రభుత్వాలను రకరకాల ప్రలోభాలతో కూల్చడము, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అనుకూల ప్రభుత్వాలను ఏర్పాటు చేయడము ద్వారా ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిహసం చేయడం జవనీ రాజ్యాంగంలో జోక్యం లేకుండానే రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనలు, పార్లమెంటల్లో చట్టం లేకుండా, చర్చ లేకుండా చేసేవి అనేకం ఉన్నాయి. ఇదే అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ.

ఎమర్జెన్సీ అనంతరం 1977లో జరిగిన పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో రాయ్యబాబెలీలో ఇందిరా గాంధీ ఓటమి సహో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఫోర్ వరాజుయం పొందింది. ఆ తర్వాత ఆమెను అరెస్ట్ చేసి విచారించడమూ జరిగింది. అలాగే ఈనాటి అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ పట్ల కూడా ప్రజలు చైతన్యవంతమైన నాడు చరిత్ర పునరావృతం కాక తప్పుడు. చరిత్ర తిరగరాసేందుకు తగిన చైతన్యం ప్రజలకు అందించాలి.

ప్రశ్నల్లిత్తిరాలు

E-Mail Id

పోస్ట్‌అధికారి : తి.ఎస్.ఎల్.ఎస్.ప్రశ్నల్లిత్తిరాలు
ikyopadhyaya1975@gmail.com

రాష్ట్ర ఆధిక్య కమిషన్ కప్పిన్

ప్రశ్న : 24 సంగాల స్నేలు తీసుకున్న ఎన్జిటి ఉపాధ్యాయునికి స్వార్గ అసిస్టెంట్‌గా పదోన్నతి లభించింది. ఆయన వేతన స్థిరీకరణకు ఆప్సన్ ఇచ్చుకోవాలా? ఇంకా ఆయనకు 10 సంగాల సర్కీస్ ఉంది. 6 సంగాల స్నేలు రాదంటున్నారు. వాస్తవమేనా?

- బి.రత్నబాబు, విశాఖపట్టం

జవాబు : 24 సంగాల స్నేలు తీసుకున్న తదుపరి పదోన్నతి లభిస్తే ఆప్సన్ అవకాశమే లేదు. పదోన్నతి రోజున ఎఫ్‌ఆర్ 22ఎ(1) ప్రకారము వేతన స్థిరీకరణ చేస్తారు.

క్రింది కేడర్లో 24 సంగాల స్నేలు తీసుకున్న వారికి పదోన్నతి పోస్టులో ఆటోమేటిక్ అడ్వ్యూస్‌మెంట్ స్క్రీమ్ వర్తించదు. కావున ఆయనకు 6 సంగాల స్నేలు రాదు.

ప్రశ్న : ఒక ఉపాధ్యాయుడు పదోన్నతి నిరాకరిస్తే అప్పటివరకు తీసుకున్న 12 సంగాల స్నేలు రికవరి చేస్తారా?

- సి.హేమలత, నెల్లూరు

జవాబు : పదోన్నతి నిరాకరించడానికి ముందు వరకు తీసుకుంటున్న ఆటోమేటిక్ అడ్వ్యూస్‌మెంట్ స్క్రీమ్ రికవరి చేయరు. తదుపరి రావలసిన స్క్రీమ్ ఇవ్వరు.

ప్రశ్న : నేను ఆగష్టలో ఉద్యోగ విరమణ చేయుచున్నాను. నా సేవా పునర్కంలో (గ్రావ్ ఇన్స్యూరెన్స్) మినహాయింపు నమోదులు స్లాబ్ మారినప్పుడు ఉండాలా? లేక పారశాల మారినప్పుడు ఉండాలా తెలియజేగలరు.

- ఎన్.వి.ఎస్.భాస్కర్, సత్తెనవల్లి

జవాబు : జీత భత్యముల నుండి మినహాయించిన గ్రావ్ ఇన్స్యూరెన్స్ వివరాలు ప్రతి ఆర్థిక సంవత్సరం సేవా పునర్కంలో నమోదు చేయాలి. ఆచరణలో ఆ విధంగా జరగడం లేదు. కనీసం స్లాబ్ మారినప్పుడు, డిడిఎం పరిధి మారినప్పుడు తప్పనిసరిగా నమోదులు ఉండాలి.

ప్రశ్న

: ఒక ఉపాధ్యాయుడు వేసవి సెలవుల అనంతరం పారశాల పునఃప్రారంభం రోజున పారశాలకు హోజరు కాలేదు. ఆయనకు ఏ విధమైన సెలవు మంజూరు చేయాలి? వేసవి సెలవులకు కూడా సెలవు మంజూరు చేయాలా?

- ఎన్.శ్రీనివాసరావు, రాయచోటి

జవాబు : ఆం.ప్ర. సెలవు నిబంధనలు 1933 నిబంధన 12 మరియు పారశాల విద్యాశాఖ కమీషనర్ గారి ఉత్తర్వులు ఎల్.డి.ఎస్.నం. 1983/జి3/83, తేదీ. 30. 03. 1984 ప్రకారం వేసవి సెలవులకు సఫిక్స్ లేదా ప్రైఫీక్స్ గా వాడు కొనవచ్చు. కావున ఆయనకు పారశాల పునఃప్రారంభం రోజున అర్రజీపు / సంపాదిత / జీత నష్టపు సెలవు మంజూరు చేయవచ్చును.

ప్రశ్న

: ప్రసూతి సెలవులో ఉన్న ఒక ఉపాధ్యాయుని బదిలీ పొందితే నూతన పారశాలలో ఎప్పుడు చేరాలి? చేరి ప్రసూతి సెలవు కొనసాగించవచ్చా?

- బి. శ్రీదేవి, విజయనగరం

జవాబు : విధులలో చేరితే ప్రసూతి సెలవు ముగిసినట్లే. కావున నూతన పారశాల ప్రధానోపాధ్యాయునికి/ మండల విద్యాశాఖాధికారికి ప్రసూతి సెలవు విషయం తెలియ బరుస్తూ సెలవు అనంతరం విధులలో చేరగలననే లేభి పంపిస్తే సరిపోతుంది.

ప్రశ్న

: ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఆగష్టలో ఉద్యోగ విరమణ చేయుచున్నారు. సెప్టెంబర్ 1వ తేదీన 12సంవత్సరముల స్నేలు రావలసివుంది. రెండింటిని నోషనల్గా మంజూరు చేస్తూ పెన్న న్న కి లెక్కించవచ్చా?

- బి. రేణుకయ్య, అనంతపురం

జవాబు : ఉద్యోగ విరమణ మరుసటి రోజు గల వారికి ఇంక్రిమెంట్ మాత్రమే పెన్న న్న లెక్కింపుకు నోషనల్గా మంజూరు చేయవచ్చు. ఆటోమేటిక్ అడ్వ్యూస్‌మెంట్ స్క్రీమ్ కు ఇది వర్తించదు

ప్రశ్న

: పిల్లల ఉన్నత విద్య కౌరకు తీసుకునే పిఎఫ్ బుణం తిరిగి చెల్లించకుండా ఉండే విధంగా ఎంతవరకు మంజూరు చేస్తారు?

- బి.సీతాలక్ష్మి, ఒంగోలు

జవాబు : పిల్లల చదువుకు అయ్యే ఖర్చు లేదా పిఎఫ్ భాతాలో నిల్వ ఉన్న సామ్యలో 50% వరకు పార్ట్‌పైనల్గా మంజూరు చేస్తారు.

ఆమరుడు

ఎప్పటిలాగే ఉదయాన్నే దాబా మీద పడక కుర్చీలో కూర్చుని రిలాక్స్ గా స్యాన్ పేపర్ చదువుతున్నాడు సూర్య ప్రకాశరావు. టీపాయ్ మీదున్న సెలోస్ తదేకంగా మోగుతోంది. వార్తా పరసంలో పూర్తిగా మునిగిపోయిన సూర్య ప్రకాశరావుకి ఫోన్ మీద ధ్వాసులేదు. మళ్ళీ మళ్ళీ మోగేసరికి “పొద్దున్నే ఎవ్వడా బాటు! ఈ ఫోను” అని సనుక్కుంటూ ఫోన్ లిఫ్ట్ చేసి హాలో అన్నాడు గంభీరంగా. అవతల నుంచి ఏపో మాటలు. ఉన్నట్టుండి సూర్య ప్రకాశరావు ముఖంపై ముచ్చెమటలు. ఆకాశం బద్దలై పోతున్నట్టు, కాళ్ళ కింద భూమి కంపిస్తున్నట్టు అతను వడికిపోతున్నాడు. నోరు మూగబోయింది. జీల చూపు తప్ప కళ్ళలో కడలికలు లేవు. కూర్చున్న చోటే రపీలుమని కూలబడిపోయాడు. కాఫీ తీసుకొచ్చిన సుశీల భర్తను చూడగానే బెంబేలెత్తిపోయి కప్పు వడేసింది. మీద వడి “యావండీ! యావండీ! ఏమైందండీ!” అంటూ గావు కేకలు పెడుతోంది. ఇల్లుడుస్తున్న వనిమనిషి మంగ గబగబా వచ్చి “అయ్యారికి ఏమైందమ్మగారూ” అంటూ తను కూడా కేకలు పెడుతూ కంగారు వడింది. నేలన పడున్న ఫోన్ నుంచి సన్నగా మాటలు వినిబదటంతో తీసి చెవి దగ్గర పెట్టుకుంది మంగ. వాళ్ళ చెప్పిన మాట వినగానే ఆమెకూ ‘గుండెలు గుబేలు’ మన్నాయి.” అయ్యా నా ఇంటోళ్ళకింత కష్టమా?!” అంటూ మంగ పెట్టే సోకన్నాలకు “ఏం జిరిగిందో?” ని ఇరుగుపొరుగు ఆత్మతగా వచ్చారు. విషయం తెలిసి వాళ్ళ కూడా దుక్కాన్ని ఆపుకోలేక పోయారు. శోకసందర్భంలో వున్న సూర్య ప్రకాశరావు దంపతులని తలో మాటతో సముదాయిస్తున్నారు. “ఈ వయసులో ఎవరికి రాకూడని కష్ట” మంటూ ఓదారుస్తున్నారు. కొందరు ఫోన్లో బంధువులకు సమాచారం ఇస్తుంటే. మరికొందరు ఇక జరగాల్సిన కార్బూకమాలకి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఫోన్ మోగిన క్షణల్లోనే ఆ ప్రాంతం విషణ్ణువదనంగా మారిపోయింది.

***

సూర్య ప్రకాశరావు సహకార శాఖలో వివిధ కేడర్లో పనిచేసి ఇలీవలే సీకండ్ గా పదవి విరమణ చేశాడు. తనది రిజర్వుడుగా ఉండే మనస్తత్వం. ఎవరితోపైనా ముక్కురిగా మాట్లాడుతాడు. అతని వల్ల ఎవరికి అంత చెడ్డా లేదు అలాగని మంచీ లేదు. పూర్వ నుంచి ఆర్థికంగా కాస్త స్టోమత ఉన్న కుటుంబం. ప్రతి మాటలోనూ రైప్రాప్రైల్ గా కనిపించాలనుకునే వ్యక్తిత్వం తనది. తన లైఫ్ స్నేల్ కూడా దర్శంగానే ఉంటుంది. అతనికి జీవితంలో ప్రతి దానికి ఒక లెక్కుంటుంది. తాను గీసుకున్న గీతని కొంచెం కూడా అతిక్రమించడు.

సుబ్బాయ్ది, సూర్య ప్రకాశరావు ఇంటికెదురుగా వున్న పెంకుటీల్లు. అతను కౌలు రైతు. సూర్య ప్రకాశరావు పొలాలను తనే సాగుచేస్తాడు. సుబ్బాయ్ది, ప్రకాశరావు చిన్ననాటి స్నేహితులు కూడా. పొలమే కాకుండా ఇంటి పనులు కూడా చక్కబెడుతూ

చేదోడుగా ఉంటాడు సుబ్బాయ్ది. ముక్కురిగా మాట్లాడే సూర్య ప్రకాశరావు ఎవరితోపైనా కాస్త సుదీర్ఘంగా మాట్లాడాడంటే అతను సుబ్బాయ్ది మాత్రమే. ఉదయం సాయంత్రం ఇద్దరూ కానేపైనా మాట్లాడుకోకపోతే వాళ్ళకి రోజెళ్లదంటే అతిశయ్యాకి కాదు. పడకుర్చీలో ప్రకాశరావు, పక్కనే చెక్కబెంచి మీద సుబ్బాయ్ది కూర్చుని రోజూ వాళ్ళ బాతాఖానీ సాగుతుంది. ఊళ్లో విషయాలన్నీ సుబ్బాయ్ది, లోక సమాచారాన్ని సూర్య ప్రకాశరావు పూసగుచ్చినట్టు మాట్లాడుకుంటారు. సూర్య ప్రకాశరావు రిటైర్ అయిన తర్వాత వీళ్ళ కబ్బడ కచేరి మరీ ఎక్కువైంది. ఏ అవసరం ఉన్న వాళ్ళ మేడమీంచి సూర్య ప్రకాశరావు పిలవడం, “అయ్యా” అంటూ సుబ్బాయ్ది వచ్చి వాలిపోవడం జరిగిపోద్ది. వీరిద్దరికి ఒకే యాదు మగపిల్లలు ఉండటం మరో కాకతాళీయం. సూర్య ప్రకాశరావు తన కొడుకు అఙ్గమీను పట్టుంలో ఒక పేరు మోసిన కాస్టోంల్లో చేరించాడు. కొన్నాళ్ళకి సుబ్బాయ్ది కొడుకు వందనం కూడా ఊళ్లో ప్రభుత్వాన్ని చేర్చాడు. “డబ్బులు నేను సర్దుతానులే! మీ వాళ్ళు కూడా మా అఙ్గమీతోపాటు కాస్టోంల్కి పంచించేద్దా! గొప్పేళ్ళ పిల్లలంతా అక్కడే చదువుతారన్” ని సూర్య ప్రకాశరావు చాలాసార్లు సుబ్బాయ్ది పై ఒత్తిడి తీసుకొచ్చాడు. ఎప్పుడూ సూర్య ప్రకాశరావు మాటలు తూచా తప్పకుండా పాటించే సుబ్బాయ్ది ఈ విషయంలో మాత్రం ఎప్పులికప్పుడు “తన స్టోమత అంత కాదంటూ” సున్నితంగానే తిరస్కరించేవాడు. “మావోళ్ళీ ఊరి బళ్ళోనే చదివిస్తాను బాటు! చదివినంత మట్టుకి చదువుతాడు. ఎప్పుడు చదువుబ్బుపోతే అప్పుడే నాతో పొలం తీసుకుపోతాను. మీలాంటి రైతు దగ్గర ఇంకో రెండు ఎకరాల పొలం కౌలుకు తీసుకుంటే! మాకు నరిపోద్ది! నుకంగా రోజెళ్ళపోద్ది” అనేసేవాడు సుబ్బాయ్ది. పైకి అనకపోయినా సూర్య ప్రకాశరావు” మీ తలరాత ఇంతే! నేనేం చేస్తాను?” అనుకునేవాడు మనసులో!

***

కప్పొలను ఓర్చుకోవటం, నష్టాల్ని భరించడం, అందరితో కలుపుగోరుతనంగా మనలడం, ఎవరికైనా చేతనైనంత పని సాయంత్రం చేయడం సుబ్బాయ్ది వ్యక్తిత్వం. ఆచ్చంగా తన లక్షణాలే పుణికి పుచ్చుకున్నాడు వందనం. సెలవు రోజుల్లో పొలం వెళ్లి తండ్రికి అసరాగా నిలుస్తున్నాడు. అతని నడవడికి, చదివే తీరుకి బళ్ళో ఉపాధ్యాయులు కూడా ముచ్చుటపడి వందనాన్ని దగ్గరకు చేర్దిను కున్నారు. తన చేత ‘నేపనల్ సైనిక్ స్కూల్ ఎంటన్’ పరీక్షలు రాయించారు. టీచర్లు అనుకున్నట్టుగానే వందనం పరీక్షల్లో మనచి మార్పులు తెచ్చుకొని కోరుకొండ సైనిక్ పారశాలలో సీటు సంపాదించాడు. ఆ పారశాల గొప్పతనం గురించి ఉపాధ్యాయులు సుబ్బాయ్దుకు చెబితే అతను తెగ సంబరపడిపోయాడు. పుత్రోత్సాహంతో ఊరం

శిల్పకూర్ల తీసివాసరావు
ప్రశ్నాప్రశ్నాయి సంపాదక్షస్తులు

అనందాన్ని పంచుకున్నాడు. ఈ సంతోషాన్ని సూర్య ప్రకాశరావుకి కూడా చెప్పేలని ఆయన ఇంటికి వెళ్లాడు. సూర్య ప్రకాశరావు చాలా మురిసిపోతాడని ఊహించాడు. సుబ్బయ్య మాటలు విన్న సూర్య ప్రకాశరావు ముఖంలో అంతగా స్పుందనలు కనిపించలేదు. విషయాన్ని తెలుసుకుని కూడా విని కూడా గుమ్మసంగానే ఉన్నాడు. ముఖాన్ని పేర్వరీలోనే ఉంచి తీరిగ్గా మాటల్లాడుతూ “గ్గానొక కొడుకు, వాడికెందుకు సైనిక పారశాల? భవిష్యత్తు ఆలోచించాలి కదా!. రేపొద్దున్న జరకూడుంది ఏదైనా జరిగితే నీకు దిక్కెపరు? పోనీ ఇద్దరు ముగ్గురు బిడ్డలు ఉంటే అలాగే అనుకోవచ్చు. దేశానికి అప్పగించడం కోసమా? పిల్లల్ని కనేడి? నాకైతే ఏమీ నచ్చలేదు తర్వాత నీ ఇష్టం”అని ముఖపంగా అనేసరికి సుబ్బయ్య నిర్మాణ పోయాడు. కానేపటికి తేరుకొని “నాకేం తెలుసు బాబు! ఆడి బళ్ళో మేఘార్థు ఇది చాలా గొప్ప చదువు, ఎవరికో గాని ఇలాంటి అవకాశం రాదు. మీ వాడు కష్టపడి చదివాడు గనుక వచ్చిందం టున్నారు. మా వాడు కూడా అదే చదువానికి ఇష్టపడుతున్నాడు. ఇక నేనేం చేయగలను? ఆడి బతుకు ఆదిష్టం” అన్నాడు. సూర్య ప్రకాశరావు ఇక మరో మాట మాటల్లాడకుండా తన గంభీర మౌనానే పాటిస్తున్నాడు.

***

దిగాలుగా ఇంటికెళ్లిన సుబ్బయ్య వాలకం చూసి భార్య వేణమ్ము “ఏమైందలా వున్నారు”నందిగింది.”ఏమీ లేదు వేణు!

మనోభ్యి సైనిక స్కూల్లో చేర్పించడం మంచిది కాదంటున్నారు బ్యాంకు అయ్యగారు. మనోడు అక్కడ చేరటం ఆయనకి అస్సులు నచ్చలేదు. ఆయన మన బాగుబోగులు కోరే వ్యక్తి. మనం తప్ప చేస్తున్నామా? నాకేం అర్థం కావట్టేద్ద”ని భార్యతో చెబుతూ అంతర్కథన పదుతున్నాడు సుబ్బయ్య. “అదేం లేదు లండి! మనమంటే సార్ కి ఇష్టమే! కాకపోతే సైనిక బళ్ళో చదివి, తర్వాత సైన్యంలో ఉద్యోగం చేయటం రిస్క్ ని ఆయనకి ఇష్టం లేదు. ఆయన దబ్బలున్నొడు కనుక వాళ్ళబాయిని తన హోదాకి తగ్గట్టి పెద్ద చదువు చదివించి విదేశాలకి పంపుతారు. మనలాంటోళ్ళకి అది సాగుతుందా ఏంటి?

“పిండి కాద్ది రోట్టెమన తాపాత కాద్ది మన బతుకు. మనోడికి ఈ చదివే మనకి చాలా గొప్ప. మన కుటుంబంలో ఇప్పటివరకు ఎవరైనా ఉద్యోగస్తులు ఉన్నారా ఏంతి?

స్కూల్లో టీచరుమ్ములు చెప్పలేదా? ఈ చదువు ఎంత గొప్పదో? నువ్వు మాత్రం ఆయన మాటలు ఏమీ మనసులోకి తీసుకోకు”అనేసి భర్తని కాప్టు స్థిర్ముపరిచింది వేణమ్ము కొడుకు పట్టుంలో పేరు మోసిన కాలేజీలో కంప్యూటర్ చదువుతున్నాడని సూర్య ప్రకాశరావు ఎప్పుడూ గొప్పలు చెప్పుకుంటూ ఉంటాడు. “స్టడీ పూర్తయిన తర్వాత మావాడు ఫార్మెన్టో ఉద్యోగం చేస్తాడని”దాబుగా చెప్పి తెగ మురిసిపోతుంటాడు.

తన కొడుకు చదువుతున్న కాలేజీలో ఘలానా సెలటెటీస్ పిల్లలు చదువుతున్నారని చెప్పడమే వనిగా పెట్టుకున్నాడు.

***

పందనం సైనిక స్కూల్లో చదువు పూర్తి చేసి, శిక్షణ కూడా

మగించుకుని సైనికదళ ఉద్యోగంలో చేరడం అంతా చకచకా జరిగిపోయింది. ఆరు నెలలు ఉద్యోగం మరో ఆర్సెల్లు సెలవులు ఇది వందనం డ్యూటీ. అతని పనితీరు చురుకుదనం అధికారుల్ని బాగా మెప్పించింది. వందనానికి వెంటవెంటనే ప్రమోషన్లు వచ్చాయి. పెళ్ళి కూడా జరిగింది. భార్య స్పుజన. తను చదువుతోపాటు ఆదర్శ భావాలున్న అమ్మాయి. తను అత్తమామలతో బాగా కలిసిపోవడం ఆ ఇల్లు ఆనందాలకు చిరుఱామగా మారింది. అక్కయ్య కూడా తండ్రి అనుకున్నట్టే చదువు పూర్తి చేసి విదేశాల్లో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. బాగా ఆస్తులు గడించిన చిదానందం కుమార్తె సురేఖతో అక్కయ్య పెంటి జరిగింది. స్థాయికి మించి చాలా ఆడంబరంగా విషయాన్ని జరిపించాడు సూర్యప్రకాశరావు. పెళ్ళి ఊరంతా మారుమోగిపోయింది.

***

అంతా సజూవుగా నడుస్తోందన్న తరుణంలో హరాత్వరిణామం. పాక్ ఆక్రమిత కాశీర్ ప్రాంతంలో భారత సైన్యంపై ముప్పు దాడులు. దుర్ఘటనలో 20 మంది భారత సైన్యం తోబాటు అధికారులు చనిపోయారు. దుర్ఘటప్పం ఏంటంటే మృతుల్లో వందనం కూడా ఉన్నాడు. ఒక సైనిక అధికారి ఈ విషయం దృవపరుస్తా సుబ్బయ్య కుటుంబ సభ్యులకు సమాచారం. తమ ఆశాదీపం ఆరిపోయిందన్న వార్త ఆ కుటుంబాన్ని అనంత దుఃఖ సాగరం చేసింది. అంతవరకు సరదా సాగిన ఆ కుటుంబంలో ఒక్కసారిగా విషాదమనే తుఫాన్ విలుయతాందం చేసోంది. భార్య స్పుజన, తల్లిదండ్రుల రోదనలు మిన్నంటున్నాయి.

కన్నీరు మున్నీరువుతున్న అత్తమామలను స్ఫుజన గుండెలకత్తుకొని, “మనకిక దిక్కెపర్”ని ఏడుస్తా ఉంటే అక్కడవాళ్లు కంటతడిని తప్పించుకోని పరిస్థితి. కార్యక్రమాలన్నీ దగ్గరుండి జిరిపించి వాళ్ల అలనా పాలనా ఎంతో బాగా చూసుకున్నాడు సూర్య ప్రకాశరావు. దీఘ దృష్టిస్తున్న స్పుజన ముందుగా తేరుకొని, అత్తమామలను ఓదారుస్తోంది. వాళ్లని విడ్డలా చూసుకుంటోంది. బాధ దిగమింగాక దైనందిన బాట పట్టాడు సుబ్బయ్య. ఓ రోజు సూర్య ప్రకాశరావతో కలిసి మాటల్లాడుతూ కొడుకు గుర్తొచ్చి కన్నీతి పర్యంతమయ్యాడు. సుబ్బయ్యని ఓదారుస్తానే “ఇలాంటిదేదో జరుగుద్దని నేను మొదటించి మొరపెట్టు కుంటున్నాను. మీరే నా మాట పెడచెవిన పెట్టారు. ఇవాళ మా వాడిని చూడండి విదేశాల్లో హిద్యోగం చేస్తున్నాడు. నాకు ఎలాంటి బెంగా లేదు. దేనికైనా ముందు చూపుండాలి. మనకు అర్థం కాకపోతే నాలాంటి వాళ్లు చెప్పిన మార్పునా వినాలి. ఇవాళ మీ బాధని ఎవరు తీర్చగలరు?”అని చురకేసినటుట్టు మాటల్లాడాడు సూర్య ప్రకాశరావు. అనంతే బాధలో ఉన్న సుబ్బయ్యకి ఆ మాటలు ‘గోరి చుట్టు మీర రోకలి పోటులానిపించాయి’ సుబ్బయ్యకి మౌనం తప్ప ఇకమాటలూలేదు. సుబ్బయ్య ఇంటికి వెళ్ళేసరికి ఒక పోట్ట వచ్చింది. కారుణ్య నియమకం కింద స్ఫుజనకి ఆ ఉరి బ్యాంకులో ప్రభుత్వం క్లరికల్ ఉద్యోగం అపాయింట్యుట్ ఆర్డర్, వందనం ఉద్యోగినిమిత్తం రావలసిన ఆర్థిక బెనిఫిట్స్ తాలూకు అందులో ఉన్నాయి. “తిరిగిరాని

లోకాలకి వెళ్లిపోయి కూడా కుటుంబానికి ఇంత మేలు చేస్తున్నావా? కొడుకా!” అంటూ తల్లిదండ్రులు దు:క్కావేదన చెందారు. తల్లిదండ్రులు లేక బంధువులింట అనాధగా పెరిగిన స్వజనకి బతుకు తీపి తెలుసు. అందుకే ఆమె ఉద్యోగం చేస్తూ అత్తమాములతో కళవిధిగా మెలుగుతూ వారి ముఖాల్లో పూర్వు నష్టులు నింపడానికి, ఆ ఇంటి నుండి విషాదాన్ని పారదోలడానికి అలుపెరుగని కృషి చేస్తోంది.

XXX

విదేశాల నుంచి వస్తున్న ఆక్షయ్ హైదరాబాదు ఎయిర్పోర్టులో దిగాడు. చాలా కాలం తర్వాత కలిసిన వాళ్ల పాత మిత్రులు అక్కడే పార్టీకి ప్లాన్ చేసుకున్నారు. రాత్రంతా ఆనందంగా గడిపారు. ఉదయాన్నే ఆక్షయ్ ని రైల్స్ స్టేషన్కి దించడానికి బయలుదేరారు. వాళ్ల మాటల హుషారుతో కారు వేగం పెరుగుతోంది. మరో పర్సాంగ్ దూరంలో స్టేషన్కి చేరిపోతారు. అకస్మాత్తుగా ఒక కుదురు, భారీ శబ్దం. కారు డివైడర్సు థీకౌట్టి బోల్తా పడింది. ఎదరున్న ఇద్దరూ అక్కడికక్కడే చనిపోయారు. వెనుకున్న ముగ్గురూ గాయాలతో ఆనుపత్రి పొలయ్యారు. ఆ సమయంలో కారు నదుపుతున్నది ఆక్షయ్. పొద్దున్నే పేరం చదువుకుంటున్న సూర్య ప్రకాశరావుకి మొగిన ఫోన్ కాల్ ఇదే. కొడుకు మీదే కోటి ఆశలు పెట్టుకుని బతుకుతున్న సూర్య ప్రకాశరావు వాస్తవాన్ని జీర్ణించుకోలేక ఖంగు తిని స్పృహ కోల్పోయాడు. కానేపటికి నెమ్ముదిగా తెలివిలోకొచ్చాడు. పోస్టుమార్ఫమ్ హూర్టలు ఆక్షయ్ పార్ట్ వేహం ఇంటికొచ్చింది. అంబులెన్స్ నుంచి ఆ భోతిక కాయాన్ని దింపుతూ ఉంటే...”ఫారిన్ నుంచి వస్తావంటే! పాడి కట్టుకుని వచ్చావా బాబూ”అంటూ ఆ తల్లిదండ్రులు ఏడ్పుకి అక్కడ చమర్చుని కళ్ళు లేవు.

వాళ్లని సముదాయించడం అక్కడ ఎవరి తరమూ కావల్సేదు. సుబ్బయ్యను పట్టుకుని బోరున విలపిస్తున్నాడు సూర్య ప్రకాశరావు. కొడుకు మరణ వార్త ఒక బాధైతే. నిండు చూలాలైన సురేభికి ఈ వాస్తవాన్ని ఎలా చెప్పాలనేదే వాళ్ల తపస. కోడలు ఇప్పుడు తొమ్మిదో నెల గర్చిణి. పురిటి కోసం కాండ్రెగుల వాళ్ల పుట్టింటికెళ్లింది.

XXX

కాలం గడుస్తోంది. బోలేడన్ని ఆశలు పెట్టుకున్న ఆక్షయ్ జ్ఞాపకాలు మాత్రం సూర్య ప్రకాశరావు దంపతులను వెంటాడు తూనే ఉన్నాయి. కొడుకు లేడన్న బెంగ వాళ్లని రోజులోజుకి కుదేలు చేసేస్తోంది. సురేభికి కొడుకు పుట్టాడు. “అక్కయే మనవడు రూపంలో వచ్చాడేమో?”నని వాళ్ల సంబరపడ్డాడు. కొడుకుని మనవడిలో చూసుకుండామని ఎంతో ఆశపడ్డాడు. కానీ అది అడియానే అయింది. సురేభి “జిక అత్తవారింట సనేమిరా కాలమోపనని” కరాభండిగా చెప్పేసింది. ఆమెకు అత్తమాముల పొడకూడా గిట్టిలేదు. సురేభికి అత్తారికి మధ్య దూరం బాగా పెరిగింది. చిన్న పెద్దా సమస్యలు కూడా తలెత్తాయి. పోలీన్ స్టేషన్లో తగ్గులు వరకు విషయం వెళ్లింది. సూర్య ప్రకాశరావుకి వియ్యంకుడు చిదానం దానికి మధ్య మాటలు వాగ్యధ్వం మొదలయ్యాంది. “నీకు పిల్లలు

పెంచే పద్ధతి చేతకాలేదు. అందుకే మీ అబ్బాయి ప్రెంట్స్తో తాగి తందనాలదుతూ, యాక్కిడెంటయ్యాడు. వాడికే పోయినోదు బానే ఉన్నాడు. ఇక్కడ సువ్వా బానే ఉన్నావు. ఎటోచ్చి మా అమ్మాయే, పిల్లోడితో దిక్కుమాలినదై పోయింది” అనేశాడు చిదానందం. అంతటితో ఆక్కడా “ఈ దిక్కుమాలిన సంబంధంతో మా బతుకులు ఇలా తగులడ్డాయి.” అని మరో కొసరేశాడు. దానికి చిర్పెతిపోయి “మీ అమ్మాయిని చేసుకున్నాకే మా అబ్బాయి పరిస్థితి ఇలాగైందం” టూ సూర్య ప్రకాశరావు కేకలుపెట్టాడు. మాటలతో ఆగిని వ్యవహరం కోర్చు వరకూ వెళ్లింది. తన భర్తకు రావల్సిన ఆస్తి ఇవ్వాలంటూ నుర్చేఖ దావావేసింది. వాళ్ల పరపతి గల కుటుంబం కావడంతో పెద్ద లాయర్డును పెట్టుకొని కేసులు బలంగా బిగించారు. సూర్య ప్రకాశరావు, సుశీల ఇద్దరూ మానసికంగా కృంగిపోతున్నారు. “ఈ పయనులో పోలీన్ స్టేషన్లు, కోర్చు మెట్లు ఎక్కువైన పరిస్థితి ఏర్పడింద”ని తోలోపల కుమిలపోతున్నారు. పైపెచ్చు “నీకు పెంపకం రాలేదని, మీ సంబంధం మంచిది కాద”న్న చిదానంద వేసిన చురకులు వదేపడే గుర్తొచ్చి సూర్య ప్రకాశరావుకి గుండెల్లో ఈపెల్లా గుచ్చుకుంటున్నాయి. తన పెంపకమే కరెక్టు, తన ఆలోచనలే కరట్టి అని దాబుగా ఊహలో బతుకుతున్న సూర్య ప్రకాశరావు మనసుకి వరసగా తగులుతున్న దెబ్బలు క్షణం క్షణం కంగుతిన్నట్లనిపిస్తాంది.

XXX

యుద్ధంలో వీరత్వం చూపి అమరత్వం పొందిన వందనానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రివార్డు ప్రకటించింది. అమరవీరుల సంస్కరణ దినోత్సవ సందర్భంగా ఐదు లక్షల రూపాయల నగదు, అవార్డు ధిలీలో రాష్ట్రపతి చేతులు మీదుగా వేలాదిమంది కరతాళ ధ్వనుల మధ్య కోడలు అందుకుంటుంటే... అక్కడే ప్రత్యక్షంగా తిలకిస్తున్న అత్తమామలు పులకించి పోయారు. కొడుకు వీరమరణానికి ఉపోంగిపోయారు. పత్రికల్లో, వార్త మాధ్యమాల్లో ప్రత్యేక శీర్షికల్లో ఈ విషయం ఉఱ్చు వాడ మారుమోగుతోంది. అవార్డు తీసుకుని సాంతూరికి చేరిన సుబ్బయ్య కుటుంబ సభ్యులకు జిల్లా కలెక్టర్ స్వయంగా స్పెషగతం పలికారు. గ్రామం ఊరేగెంప జరిగింది. తల్లిదండ్రులకు, కోడలు స్వసజనకు వీధి వీధినా సన్మానాలు, సత్యాలు జరుపుతున్నారు గ్రామస్తులు. వందనం దేశభక్తిని కొనియాడుతూ ఊరి మొదట్లో వందనం నిలుపెత్తు విగ్రహస్తి ప్రతిష్టపించి ‘దాని కింద మా ఊరి కీర్తి కిరీట’మని రాశారు.

XXX

కొడుకు లేనితనాన్ని కోడలి తగువుని గుర్తుతెచ్చుకుని బాధ పడుతున్న సూర్యప్రకాశరావుని”మనిద్దరికీ ఎందుకయ్యా? భగ వంతుడు ఈ వయనులో ఈ పుత్ర శాపం పెట్టాడని” సుబ్బయ్య ఓదారుస్తున్నాడు. పడకుర్చోలో జారబడి కూర్చున్న సూర్య ప్రకాశరావు కాస్త పైకి లేచికార్చున్ని పక్కవైపు వంగి సుబ్బయ్యని హృదయానికి హత్తుకున్నాడు. “సుబ్బయ్య! నా కొడుకుది మరణం. కానీ నీ కొడుకుది అమరం. ఈ జన హృదయాల్లో అజామరం. “అంటూ భుజం తట్టాడు.

యుద్ధాలు తొలాలు, శక్తిలాలను ఖిగులుస్తాయి

వ్రతీకారాన్ని తీర్చవు

ఏప్రిల్ 22, 2025న జమ్ము కాశ్మీర్లో పహళాం ఉగ్రవాదుల దాడిలో 26 మంది అమాయక శారులు మరణించారు. ఈ ఘనట తర్వాత, భారత సైన్యం ఆపరేషన్ సింధూర్ పేరుతో 9 ఉగ్రవాద శిబిరాలను ధ్వంసం చేసి, 90 మంది ఉగ్రవాదులను హతమార్చింది.

ఉగ్రవాదుల దాడి, ఆపరేషన్ సింధూర్ రెండూ సామాన్య ప్రజాసీకం ముందు అనేక ప్రశ్నలు, ఆలోచనలు లేవునెత్తాయి.

మొరటి:

ఈక సాధారణ కశీర్ 20 మైళ్లు ప్రయాణం చేయాలంటే 5, 6 చెక్ పోస్టులు దగ్గర స్వాన్ చేయించుకోవాలి. ప్రతి ఏదుగురు కశీర్లలకు ఒక యూనిఫోర్మ్ మనిఫి కాపలా ఉంటాడక్కడ. కశీర్ నసిగ్రాలో విక్షిపి అడవి కూడా లేని చోట అంతమంది సాయుధ వ్యక్తులు ఎలావచ్చి ఉంటారు? పహళావ్వలోని బైసరాన్ మైదానంలో సెక్యూరిటీ ఎందుకు లేదు? కాల్పుల తర్వాత నింపాదిగా నదుచుకుంటూ వెళ్లిన ఉగ్రవాదులను ఎందుకు పట్టుకోలేక పోయారు? భారత గూఢచారవ్యవస్థ అంత లోపభూయిష్టంగా ఉందా?

రెండవటి:

ఉగ్రవాదులు టూరిస్టులలో ఓ మతశ్శులనే టార్టెంట్ చేసుకొని చంపారని వాదన. కానీ చనిపోయిన వారిలో ఇద్దరు ముస్లింలు ఉన్నారని అభికారిక జాచితాలే చెబుతున్నాయి. మైగా దాడిలో బాధితులకు స్టోరిక ముస్లిం యువకులు ప్రాణాలకు తెగించి సహాయపడ్డారని బాధిత మహిళలే చెబుతున్నారు.

అలాంటి సందర్భంలో దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో మతం పేరుతో దాడులు చేయడం, ప్రజలను రెన్హోట్టడం ఎచ్చించా సమంజసం? ఇది ఉగ్రవాదుల లక్ష్యం. వీరి లక్ష్యం అక్కడే కదా!

మూడవటి:

ఉగ్రవాదుల వలలో చిక్కుకుని విలువైన జీవితాలను, అందమైన భవిష్యత్తును కోల్చేయన్నది కాశీర్ యువత. మళ్ళీ బ్రతకుతెరువు కోసం సాధారణ పేడకుటుంబాల నుంచి మరో ఉపాధి కరువై సైన్యంలోకి ప్రవేశించిన యువకులు. ఈ రెండు సందర్భాలలోనూ ఆ కుటుంబాల్లో మహిళలు తీప్రాతి తీవ్రమైన బాధితులు. చేతికండొచ్చిన కొడుకులను, యవ్వణ ప్రాయంలో భర్తలను కోల్చేయిన మహిళలు బ్రతికున్న శవాల్ల దీనంగా బట్టిక్కడం ఎన్ని కుటుంబాల్లో కనబడుతుందో!

నాల్గవటి:

భారత అంతరంగ విషయాల్లో కానీ, భారత్, పాకిస్తాన్ ద్విపక్ష విధానాల్లో జోక్యాన్నికి మొట్టమొదటిసారి అమెరికాను ఆహ్వానించింది ఎవరు? ఇది భారతదేశ చరిత్రలో ఎప్పుడు జరగలేదు.

చివరటి: జమ్ము కాశీర్లో ఇక పెర్రరిస్టు చర్యలు జరగవని భారతప్రభుత్వం గ్యారంబీ ఇస్తుందా?

గుర్తవ్ నుంచి కొచ్చి వరకూ అందరిది ఒకే విషాదం

పహళావ్ బాధిత మహిళలు కొండంత బాధను గుండెల్లో దాచుకొని ఎంతో సంయుమనంతో వ్యవహరించారు. కొన్ని స్వప్షమైన ప్రశ్నలను ముందుకు తెచ్చారు. వాళ్లు గతంలో ఒకరికారు తెలియదు. వేరు వేరు ప్రాంతాలకు, వేర్వేరు నేపథ్యాలకు చెందిన వాళ్లు, పహళావ్లో వారికి జరిగిన భయంకర విషాదంలో అనుకోకుండా ఒకే రకమైన

విషాదానికి గురయ్యారు.

ఒకే విషయం మీద వాళు విడివిడిగా మాట్లాడినా ఒకే రకమైన ఆవేదనను, ఆక్రోణాన్ని వెలిబుచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న అబద్ధపు వాదనలను, అక్కడి భద్రతారాహిత్యాన్ని ఈ శోకతప్త మహిళా

టూరిస్టులు సూటిగా ప్రశ్చించారు. ద్వేషాన్ని, వ్రకీరణలు అల్లుతున్న మతోన్నాద, కశీర్ వ్యతిరేక కథనాలకు భిన్నంగా, అనేక చేదు నిజాలను ఆ మహిళలు ప్రకటించారు. భద్రతా లోపాన్ని ఎత్తి చూపడమే కాక, సానిక ముస్లిం ప్రజలు తమకు అండగా నిలబడిన విషయాన్ని వారు తెలియ జేశారు. సూరతకు చెందిన భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు మేనేజరు భార్య 'శీతల్ కల్పీయ', తన భర్త అంత్యక్రియలకు వచ్చిన కేంద్ర జలశక్తి మంత్రిని 'ఎలాంటి ప్రభుత్వం మనది? మనం కశీర్ అప్రదిష్టాలు చేస్తున్నాం. కానీ కాశీర్లో ఎలాంటి సమస్య లేదు. సమస్యంతా ప్రభుత్వ భద్రతా ఏర్పాట్లలోనే ఉంది' అంటూ ప్రశ్చించారు (ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ 25 ఏప్రిల్ 2025) ఒక్క సైనికుడు కూడా అక్కడ లేకపోవటం, ఎలాంటి వైద్య సదుపాయాలు ఆ టూరిస్టు ప్రాంతంలో లేకపోవడం గురించి ఆమె ఎత్తి చూపింది. 'వీపీలి రక్షణ కోసం వాహన సముదాయాలుంటాయి. పన్నులు కట్టే సామాన్యాల జీవితాలకు విలువ లేదా?' అని ప్రశ్చించారు.

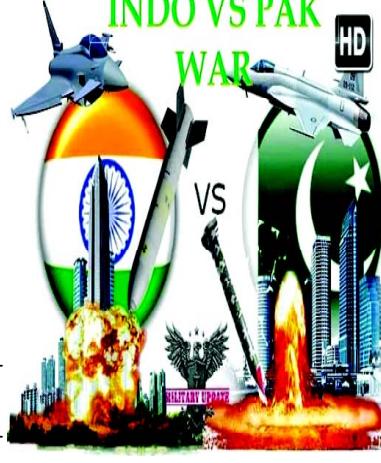
ఎల్లపసి రీజినల్ మేనేజర్గా పనిచేస్తున్న భర్త సుశీల్ నత్యాల్ను కోల్చేయిన ఇండియకు చెందిన 'జెన్నిఫర్' అక్కడ ప్రాధమిక అరోగ్య సదుపాయాలు కూడా లేకపోవటం గురించి గట్టిగా అడిగారు. ఆమె భర్తను ఛాతిలో కాల్చినప్పుడు రక్తం ఎక్కువ కారి ఆయన మరణించారు. సకాలంలో వైద్యం అందితే ఆయన బిక్కించారు. 'రెండు గంటల పాటు నేను సహాయం కోసం అరుస్తూనే ఉన్నాను'ని చెప్పారామె. (2025, ఏప్రిల్ 25, హిందుస్టాన్ టైమ్స్)

హర్యానా నేపల్ అధికారి భార్య, కొత్తగా పెక్కెన హిమాన్ని చాలా స్వప్షంగా చెప్పింది. 'ముస్లిమ్స్', కశీర్లో మీద పడటం కాదు మాకు. కావాల్సింది. మాకు న్యాయం కావాలి. అయితే ఎవరు ఈ పని చేసారో వాళ్లనే శిక్షించాలి' అన్నదామె (మే 2, 2025 ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్)

కేరళకు చెందిన రామవంద్రన్ గారి కూతురు ఆరతి, కర్ణాటక మంజునాథ్ గారి భార్య పల్లవి లాంటి మహిళలు చాలామంది ఇలాగే మాట్లాడారు.

యుద్ధాల ప్రభావం మహిళలు, చిన్హపిల్లల పైన మరింత తీవ్రం

యుద్ధం ఏదైనా మానవాళికి అత్యంత నష్టాన్ని మిగిలిస్తుంది. ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం, పర్యావరణ నష్టం, ఆర్థిక నష్టం... ఒకటేమిటి, అనేక రకాల నష్టాలు, అయిన వాళ్లనూ, అత్యుముల నూ కోల్చేయడం, పుట్టిపెరిగిన ప్రాంతాన్ని వదిలి దూరంగా వెళ్లాలి రావడం, గాయాల పాలై, అనారోగ్యాల పాలై దీర్ఘకాలం శారీరకంగా, మానసికంగా కుంగిపోవడం... ఎన్నోన్నో!

యుద్ధాల్లోనే కాక ఇతర ఘర్షణల సమయంలో మహిళలు మరింత తీవ్రంగా బాధితులవుతారు.. వారిపై శారీరక, మానసిక, సామాజిక దుప్రభావం ఉంటుంది. యుద్ధాల వల్ల అనేక మంది స్థీలు శారీరక, లైంగిక హింసకు గురవుతారు. అదికాక తమ కుటుంబ సభ్యులను యుద్ధాన్ముఖులను చేయాలనే బాధ్యత మహిళలపై పెట్టడం అరదనపు కష్టం.

యుద్ధం లేదా ఇతర హింసాత్మక సంఘర్షణలు ఉన్న దేశాలలో 473 మిలియన్ మంది పిల్లలు నివసిస్తున్నారని అంచనా. తరచుగా భద్రత కోసం తమ ఇళ్ళను వదిలి పారిపోవాలి వస్తుంది. చాలా మంది ఎక్కువ కాలం పాటు ఇళ్ళ నుంచి దూరంగా ఉండాలి వస్తోంది. అనేక మంది అనాధులయిపోతున్నారు. ల్యాండ్ ప్లేన్సు, యుద్ధం యొక్క పేలుడు పదార్థాల అవశేషాల వల్ల మరణించిన మొత్తం పోరులలో సగానికి పైగా పిల్లలే. 2010 నుండి పిల్లలపై దాడులు మూడు రెట్లు పెరిగినట్లు. ధృవీకరించబడినది.

గాజు, టైట్లి, సూడాన్, సిరియా, కుక్రియ్, డ్యూమెన్ వంటి ప్రదేశాలలో యుద్ధాల వల్ల పిల్లలు తీవ్రంగా గాయపడటం లేదా చనిపోవడం జరుగుతున్నదని యునిసెఫ్ పేరొప్పుది. ఇజ్జాయ్-గాజు యుద్ధంలో 2023-24; 53,600కు పైగా పిల్లలు మరణించారని ఐరాన్ నివేదికలు సూచిస్తున్నాయి. అత్యవసర పరిస్థితులు, సాయుధ పోరాటాల సమయంలో పిల్లలు శైల్చ అబ్యాజ్, దోషించి, అక్రమ రవాణాకు. గురవుతారు, పిల్లలపై హింస, పెరిగేకొండి హత్యలు, వికలాంగులను చేయడం, లైంగిక హింస, అపారణలు మరియు పిల్లల సాయుధ నియామకం లేదా పారశాలలు మరియు అనుపత్రులపై దాడులకు పాల్పడుతుంటారు.

మహిళల పట్ల పురుషాధిక్య సమాజపు ధృష్టిని బట్టబయలు చేసిన పహల్సాం.. దాడి, అపరేషన్ సింధూర్

మహిళల సింధూరాన్ని తొలించడం పేత్యస్వామ్య ఆధిపత్య ధోరణి. ఈ పేరుతో దాడి చేయడం మహిళలను అవమానపర్చడమే. పహల్సాం దాడిలోనూ, అపరేషన్ సింధూర్ సందర్భంలోనూ మహిళలు తీవ్రమైన వేధింపులకు గురవ్యాయ. వాస్తవాలను ప్రకటించిన బాధిత మహిళలను, ప్రతిశీలించిన మహిళలను దారుణంగా సామాజిక మాధ్యమాలలో ట్రోల్ చేశారు అధికార పష్ట అనుచర గణం. కేరళకు చెందిన రామచంద్ర్ కూతురు ఆర్టిస్ట్ నెన్నకు తండ్రి బోయిన దుఃఖాల్లో ఇర్దరు సోదరులు దొరికారంటూ ఉద్యేగ పడ్డారు. భర్తను కోల్పోయిన హిమాన్ని నర్స్‌ల్ ఉగ్రవాదులను శిక్షించాలి. కానీ మత విద్యేషాలు రిగిలించకుండా సంయమసం పాటించాలి. ఎంతో గొప్ప మనసుతో మాట్లాడితే వారిద్దరినీ బూతులతో చెండాడారు సామాజిక మాధ్యమాలలో. స్థానిక కాశీరీ ముస్లింల నుండి వారికి వాచిన సహాయం గురించి బాధిత మహిళలు చెబితే వారిని సామాజిక మాధ్యమాల్లో అనపూకర్పువున పదుఱలంతో వేధించారు. యుద్ధ విరమణ ప్రకటన చేసిన భారత విదేశాంగ కార్యాద్రిస్ వివేక మిలీ కుమార్తె భోన్ సంపాదించి తీవ్రంగా దూషించారు. అపరేషన్ సింధూర్ కుమార్తె నాయకత్వం వహించిన వహించిన కల్పలోసోభియా ఖురేపేని సైతం కుమార్తె ప్రాణాల్లో చిన్నిచిన్న ప్రాణాలల్లో నైపుణ్యం కొన్ని సమాపోలపై వివక్షణారహితంగా దాడులు చేయడంతో పాటు, అభిద్రతా వాతా వరణాన్ని సృష్టించారు. దాడిచేసిన ఉగ్రవాదులు ముస్లింలు కావచ్చ, కానీ అక్కడ బాధితులను ప్రాణాలకు తెగించి కూడా ముస్లింలే. పదేళ్ళ బాబును భుజాలపై మోస్తూ కిలోమీటర్ల దూరం రక్తమోడానిన శరీరంతో పరిగెత్తుపూ కాపోడాడు హసన్ అనే యువకుడు. సమీర్, ముసాఫిర్ అనే ముస్లిం యువకులు తమకు సహాయం చేశారని ఆరతి మీనన్ చెప్పారు. అంతెందుకు, ఆపరేషన్ సింధూర్ గురించి వివరించిన కల్పల్ సోఫియా ఖురేపే ఒక ముస్లిం మహిళ. ఒక మతాన్ని టార్ట్ చేయడం ద్వారా దేశంలో శాంతిభద్రతలు దూరం చేయడం ఏ మతం వారికి క్లేమం కాదు.

మతం పీటిం విద్యేషాలు

చాలామంది బాధితులతో పాటు, సాక్షాత్కార ఒక బిజెపి నాయకుడే స్వప్షంగా ప్రకటించినపుటికీ, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో, రాజస్థాన్ లో, ఇతర ప్రాంతాలలో ఒక సమూహానికి చెందిన దుకాణాలమీద, ఇళ్ళ మీద దాడి చేసి, భయభ్రాంతులను చేశారు. ముస్లింలీ లాంబి చోట్ల ఎక్కడక్కడి నుండో వాచి జీవోపాధి పొందుతున్న ముస్లిం వ్యాపారు లపై దాడిచేసి, తరిమశారు. దేవమంతా చిన్నిచిన్న ప్రాంతాల్లో నైతం కొన్ని సమాపోలపై వివక్షణారహితంగా దాడులు చేయడంతో పాటు, అభిద్రతా వాతా వరణాన్ని సృష్టించారు. దాడిచేసిన ఉగ్రవాదులు ముస్లింలు కావచ్చ, కానీ అక్కడ బాధితులను ప్రాణాలకు తెగించి కూడా ముస్లింలే. పదేళ్ళ బాబును భుజాలపై మోస్తూ కిలోమీటర్ల దూరం రక్తమోడానిన శరీరంతో పరిగెత్తుపూ కాపోడాడు హసన్ అనే యువకుడు. సమీర్, ముసాఫిర్ అనే ముస్లిం యువకులు తమకు సహాయం చేశారని ఆరతి మీనన్ చెప్పారు. అంతెందుకు, ఆపరేషన్ సింధూర్ గురించి వివరించిన కల్పల్ సోఫియా ఖురేపే ఒక ముస్లిం మహిళ. ఒక మతాన్ని టార్ట్ చేయడం ద్వారా దేశంలో శాంతిభద్రతలు దూరం చేయడం ఏ మతం వారికి క్లేమం కాదు.

“మేము జమ్ము కశ్మీర్ ప్రజలం ఈ యుద్ధంలో భాగస్వాములుగా లేము. ఇండియా పాకిస్తాన్ మధ్య జరుగుతున్న ఈ రక్షసిక్ యుద్ధంలో మేము బలైపోతున్నాం” అంటారు. కేరళ జర్వీలిస్ట్ రేజాజ్ 26 సంఘ కేరళ కుర్రాడు. అతన్ని మే 7న నాగపూర్ పోలీసులు పుట్టలో అరప్పి చేశారు. అతని మీద ఏమి కేసులు పెట్టాలో తెలియకు ఈ పది రోజుల్లో రకరకాల కేసులు పేర్కూర్చు పోయారు. మొదట ఆపరేషన్ సింధూర్ ని వృతీరేకించాడన్నారు. భారత సైనిక చర్యలను వృతీరేకించాడు. భారత సైనిక చర్యలను వృతీరేకించాడన్నారు. “ద వైర్”లో శాంత సుకన్య రాసిన దాని ప్రకారం చివరిగా అతనికి కిలీర్ కశామండ్ సంబంధాలు ఉన్నాయని పోలీసు, నాగపూర్ వెళ్ళ ముందు. రేజాజ్ ధీల్ వెళ్లి అక్కడ ఒక పోరసమాజం నిర్వహించిన ప్రభుత్వ అణచివేతకు వృతీరేక ప్రచారం’ అనే సదన్సులో పాల్గొన్నాడట.

యుద్ధాలు లేని ప్రపంచం కోసం యుద్ధం చేధ్యా!

నాలుగు రోజుల యుద్ధం సరిహద్దు గ్రామాల్లో విపోదాన్ని మిగిలింది. కూరిపోయిన ఇళ్ళ, కళ్ళముందే ప్రాణాలు కోల్పోయిన ఆపులు, గాయాలపాలైన పిల్లలు, పెద్దలు భయంపితులైన పిల్లలు, బాలాకోట్ దాడిలో ఉగ్రవాదాన్ని అంతం చేశాడన్నారు. ఇప్పుడు ఆపరేషన్ సింధూర్ విరామమే తప్ప ముగింపు కాదంటున్నారు. ఉగ్రవాదాన్ని అంతం చేసి మంత్రమేమిలి? రాజీకీ నాయకులు కేసులు పెడతామని ఎంత డెదిరించినా అపరేషన్ సింధూర్ నింధూర్ ని భారతపేశంలో చాలామంది వృతీరేకించారు. అనసు నిందితులను పట్టుకోవాలని కోరారు. రెండు దేశాలు కూర్చొని మాట్లాడు కోల్పోయిన విషయాలను మిలటరీ అపరేషన్ దాకా తీసుకొని వెళ్లవసరం లేదిని చాలామంది ఆభిప్రాయ పడ్డారు. యుద్ధంలో ఎవరు గిలిచినా, ఎవరు ఓడినా రెండు దేశాల్లోనూ సామాన్య పోరులకు మిగిలేది అంతులేని విషాదమే. యుద్ధం ఒక సామాహిక మానవ హనసకండ. యుద్ధాలో పాలొనే సాధారణ సైనికులు కూడా శాంతినే కాంక్షిస్తారు. విధినిర్వహణకే తప్ప ఉత్తపుణ్యానికి యుద్ధం చేయాలని కోరుకోరు. సైనికుల కుటుంబాలు యుద్ధాలు లేని సమాజాన్నే కోరుకుంటారు. ఆధిపత్య దేశాలు ఒకవైపు శాంతి ప్రపచనాలు చెబుతూనే మరొకవైపు ఆయుధ వ్యాపారాలు సాగిస్తున్న నేపట్యుంలో వర్ధమాన దేశాలు యుద్ధాలను వృతీరేకించడం ద్వారా బలిసిన దేశాల ఆధిపత్యానికి గండికొట్టాలి.

ఉత్తరమే వార్తలు

తీకాకుళం

సెకండరీ గ్రేడ్ తీచర్లు, భాషా పండితులు, వ్యాయామ ఉపాధ్యాయుల బదిలీల కొన్సెప్టింగ్ మాన్య వర్లగా చేవట్లలని ఉపాధ్యాయుల సంఘాల ఐక్యవేదిక నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు జూలై 8న డిజిటల కార్యాలయాన్ని ముట్టడించారు. మాట తప్పవద్దు... మడమ తిప్పవద్దు అంటూ ఉపాధ్యాయుల నినాదాలతో ఉమెన్స్ కాలేజీ రోడ్డు దడ్డరిల్లింది. ఈ సందర్భంగా ఉపాధ్యాయుల సంఘాల ఐక్యవేదిక స్థిరింగ్ కమిటీ నాయకులు, యటిఎఫ్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్. కిషోర్ కుమార్ మాట్లాడుతూ గతంలో మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్కు మాట ఇచ్చి... ఇప్పుడు వెబ్ కొన్సెప్టింగ్ అంటూ మాట మార్పుడం సరికాదన్నారు. సంఖ్యాపరంగా అత్యధికంగా ఉన్న ఎసిటి ఉపాధ్యాయులకు వెబ్ కొన్సెప్టింగ్ చాలా ఇబ్బందికరమని, వేలాదిగా ఆప్సన్ పెట్టుకోవడం ఇబ్బందులు

విజయనగరం

ఎప్పీలకు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హోమీ ప్రకారం మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్ నిర్మించాలని ఉపాధ్యాయులు కదం తొక్కారు. ఉపాధ్యాయుల సంఘాల ఐక్యవేదిక ఆధ్వర్యంలో కలెక్టర్ రేట్లు జూలై 8న ముట్టడించారు. రాష్ట్ర వ్యాప్త పిల్లలు భాగంగా ఉదయం 9.30 గంటలకు కలెక్టర్ రేట్లు ఉపాధ్యాయులు చేరుకున్నారు. డిజిటల కార్యాలయాన్ని ముట్టడించేందుకు వెళుం ఉడగా పోలీసులు అడ్డకుని, కలెక్టర్ రేట్ గేట్లు మూసివేశారు. దీంతో కలెక్టర్ రేట్ ప్రధాన గేటు వర్ష ఉపాధ్యాయులు బైరాయిం చారు. ఆష్టోవ్ కొన్సెప్టింగ్ వద్ద, మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్ నిర్మించాలని పెద్ద పెట్టున నినాదాలు చేశారు. ప్రభుత్వం దిగొచ్చే వరకూ కొన్సెప్టింగ్లో పాల్గొనేది లేదని తేగేసి చెప్పారు. ఉపాధ్యాయులతో ఆడుకోవాలని చూస్తే తగిన గుణపారం చెబుతామని పోచ్చరించారు. కలెక్టర్ రేటు గేట్లు మూసివేయించి ముట్టడి కొనసాగించారు. ఒంటీగంట సమయంలో కలెక్టర్ కూడిలో రాస్టర్స్కో నిర్మించి, ముట్టడి కార్యక్రమం ముగించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో యటిఎఫ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎన్. మురళీ మౌహనరావు, జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యాదర్శులు కె. క్రీనివాసరావు, జెపిఎఫ్ ఈశ్వరరావు, నాయకులు రమేష్ చంద్రపట్నాయక్, డి. రాము, కె. విజయగౌరి, పిఆర్టిఎయు జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యాదర్శులు ఉత్తరాంధ్ర మీడియా ఇన్స్టార్జ్, ఎస్టిఎయు నాయకులు, ఎపిటిఎఫ్ - 1938, ఆప్సన్ జిల్లా అధ్యక్షులు, పిఆర్టిఎయు నాయకులు, ఎపిటిఎఫ్ - 257, ఆప్సో రాష్ట్ర అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

విశాఖపట్టం

‘మాయాదారి వెబ్ వద్ద.. మాన్యపలే ముద్దు’ అంటూ ఉపాధ్యాయులు విశాఖ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి కార్యాలయాన్ని జూలై 8న ఆదివారం ముట్టడించారు. ఉపాధ్యాయుల సంఘాల ఐక్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమం సాగింది. ఉదయం నుంచీ నిరసన నినాదాలతో డిజిటల కార్యాలయం పరిసరాలు పోలెత్తాయి. స్టీరింగ్ కమిటీ నాయకులు మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయులకు మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్ మాత్రమే నిర్మించాలని డిమాండ్ చేశారు. వెబ్ కొన్సెప్టింగ్ ద్వారా వందలాది ఆప్సన్ ఎంచుకోవడం చాలా కష్టతరమని పేర్కొన్నారు. మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్లో అయితే ఆయా స్టూలాల్పై అవగాహనతో ఎంచుకోవడం సులభమవుతుందన్నారు. గత ప్రభుత్వం విద్యాశాఖలో ఉపాధ్యాయుల సంఘాల ప్రమేయం లేకుండా పనికిమాలిన నిర్మయాలు చేసి ప్రభుత్వ పొరచాలల వ్యవస్థను నాశనం చేసిందన్నారు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమైనా తమ సూచనలను, అభిప్రాయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరారు.

అనంతరం ప్రాంతీయ విద్యా సంచాలకులు (ఆర్ జెడి) విజయ భాస్కర్కు, విద్యాశాఖాధికారి ఎన్. ప్రేమకుమార్కు వినతి పత్రం అందజేశారు. కార్యక్రమంలో స్టీరింగ్ కమిటీ నాయకులు, ఉపాధ్యాయుల సంఘాల నాయకులు యటిఎఫ్ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి చిన్నబ్బాయి, ఇతర సంఘాల నాయకులు పాల్గొన్నారు.

ఎదుర్కొచ్చాల్సి వస్తుందని అన్నారు. ప్రభుత్వం ఆర్థిక ప్రయోజనాలు ఏవి ఇప్పుకపోయినా ఉపాధ్యాయుల సంఘాలు సంయుక్తం పాటిస్తున్నాయని, కానీ, ఉపాధ్యాయుల బదిలీలకు సంబంధించి ఇటువంటి మానసిక సంఘర్షణకు ఉపాధ్యాయులను గురి చేయడం సమంజసం కాదని పేర్కొన్నారు. ఎపిటిఎఫ్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కె. భానుమార్తి మాట్లాడుతూ బదిలీల ప్రక్రియ ప్రారంభం కాకముందే ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయుల సంఘాలకు ఇచ్చిన హోమీలను అమలు చేయక పోవడాన్ని తప్పిటటారు. యటిఎఫ్ రాష్ట్ర కోశాధికారి రెడ్డి మౌహనరావు మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హోమీని నిలబెట్టుకుని మాన్యపర్ల కొన్సెప్టింగ్ నిర్వహించాలని పేర్కొన్నారు. పిఆర్లియు జిల్లా శాఖ అధ్యక్షులు తంగి మురళి మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయుల సంఘాలకు ముందు హోమీ ఇచ్చి తర్వాత మందల కేంద్రాలకు వచ్చి వెబ్ ఆప్సన్ పెట్టుకోవడం ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రశ్నించారు. ఎపిటిఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షులు ముందు పనికిమాలిన నిర్మయాలు చేసి తర్వాత మందల కేంద్రాలకు వచ్చి వెబ్ ఆప్సన్ ను పెట్టుకోవడం ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రశ్నించారు. ఎపిటిఎఫ్ జిల్లా శాఖ అధ్యక్షులు ముజ్జి మదనసోహన్ మాట్లాడుతూ బదిలీల ప్రక్రియకు ముందు ప్రభుత్వం మాన్యపర్ల గా బదిలీలు చేస్తామని హోమీ ఇప్పడంతో పరిష్కారాన్ని లభించిని ఎందని భావించామన్నారు. కానీ, చివరలో వెబ్ కొన్సెప్టింగ్ అని ప్రకటించడానికి తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఉపాధ్యాయుల ఐక్యవేదిక సంఘ నాయకులు ఎల్.బాబురావు, సిహెచ్. రావీంద్ర, జి.గిరిధర్, పి.అప్పారావు, జి.రమణ, బి.వెంకటేశ్వరరావు, కె.సోమేశ్వరరావు, బి.రఘువేం, బోనెల రమేష్, జి.గోపాలరావు, హనుమంతు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

జూలై 9న జివిఎంసి గాంధీ విగ్రహం వద్ద పెద్ద ఎత్తున నిరసన తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యువేదిక స్టీరింగ్ కమిటీ మెంబర్, యుటివెఫ్ నాయకులు గొంది చిన్నబ్యాయి, ఎపిటివెఫ్ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎపిటివెఫ్ 257 జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధానకార్యదర్శులు, ఎసెబియు నాయకులు, యుటివెఫ్ జిల్లా అధ్యక్షులు దానరి నాగేశ్వరరావు, విశాఖ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి కార్యదర్శి టి ఆర్ అంబేద్కర్ మాట్లాడుతూ ఎన్జిటిలకు వెబ్ కొన్సిలింగ్ వద్దని, మాన్యువల్ పద్ధతిలో కొన్సిలింగ్ నిర్వహించాలని డిమాండ్ చేశారు.

రాష్ట్ర విద్యాశాఖమంత్రి నారా లోకేష్ జోక్యం చేసుకుని తక్షణమే ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యువేదికతో చర్చించి విద్యాశాఖలో నెలకొన్న బదిలీల సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేశారు. సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్లకు మాన్యువల్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహిస్తామని ఇచ్చిన హమీని నిలుపుకోవాలని కోరారు.

డా.బిఆర్.అంబేద్కర్ కోసినవు

వెబ్ కొన్సిలింగ్ రద్దుచేసి, ఎన్ టీలకు మాన్యువల్లా కొన్సిలింగ్ జరపాలని డిమాండ్ చేస్తూ మామిడికుదురు మండల రిసోర్స్ సెంటర్ వద్ద ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యు వేదిక తరపున శనివారం థర్నూ నిర్వహించారు. యుటివెఫ్ జిల్లా కోశాధికారి, సిపాహీ, కేవపరావు పోజ్యె ప్రభుత్వ విధానాలను ఎండగడుతూ అధికారులు తమ వైఫలి మార్పుకోవాలని సూచించారు. ఈ సమావేశంలో యుటివెఫ్, పిఅర్టియు, ఆప్టా వివిధ సంఘాలకు చెందిన సభ్యులు ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

కొత్తపేట: ఉపాధ్యాయు సంఘాలతో జరిపిన చర్చలలో ఎన్జిటిలకు మాన్యువల్ బదిలీ కొన్సిలింగ్కు అంగీకరించి, ఇప్పుడు వెబ్ ఆప్టా ఇప్పమని బలవంతపెడుతున్న అధికారుల తీరును ఖండిస్తూ వెబ్ కొన్సిలింగ్ను బహిపూర్ణస్తున్నామన్నారు.

ఉపాధ్యాయులు ఆందోళన చెందకుండా వెబ్ ఆప్టా ప్రక్రియను బహిపూర్ణించాలని స్థానిక ఎంజిబు కార్యాలయం వద్ద జూలై 7న ఉపాధ్యాయులు నిరసన తెలియజేశారు. అలాగే జూలై 8న జరుగు కాకినాడ డిఇబు కార్యాలయం వద్ద జరుగు నిరసన ప్రదర్శనను విజయవంతం చేయాలని కొత్తపేట ఉపాధ్యాయు సంఘాల సమాఖ్య నాయకులు ప్రకటించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో వై. మురళి, బి. శేపగిరి రావు, టి.విజయకృష్ణ, ఎ.రామచంద్ర ప్రసాద్, జి. రాంకుమార్, బి. నారాయణ, పి.భాస్కర శాస్త్రి, ఎ. సుర్యానారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ముఖ్యమించిన ప్రారంభం: ఉపాధ్యాయు బదిలీలో ఎన్జిటిలకు మాన్యువల్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహించాలని ముఖ్యమించి ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యు వేదిక డిమాండ్ చేసింది. ముఖ్యమించి నిరసన ప్రతి పరిధిలోని స్థానిక మండల విద్యాశాఖ కార్యాలయం వద్ద శనివారం ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యు వేదిక అధ్యక్షులో నిరసన ఆందోళన నిర్వహించారు.

ఈ సందర్భంగా వారు విద్యాశాఖ కార్యదర్శి సమక్షంలో జరిగిన చర్చల్లో ఎన్జిటి ఉపాధ్యాయులకు మాన్యువల్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహించాలనే ఒప్పందాలను ఉల్లంఘించి వెబ్ కొన్సిలింగ్కి అదేశాలను ఉపసంహరించు కోవాలని ఎంజిబు ఉదయ భాస్కర్ కి వినతిపత్రం అందజేశారు.

ఈ కార్యక్రమంలో పి.పి.మబిందు, సిపా.చ్.బైరపస్యామి, ఆర్. నాగార్జున, ఎంబి. రాంబాబు, కె.ఉమా మహేశ్వరరావు, ఆర్.బి.వి. రమణ, కె.రాము, కెవిఎస్.నారాయణ, కెవిఎస్.నాగరాజు, యు.దశరథ రామయ్య, కృష్ణమోహన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విశ్వమగోదావరం

రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి నారా లోకేష్ జోక్యం చేసుకుని తక్షణమే ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యువేదికతో చర్చించి విద్యాశాఖలో బదిలీలో నెలకొన్న సమస్యల పరిష్కారానికి పూనుకోవాలని ఉభయ గోదావరి జిల్లాల ఉపాధ్యాయు ఎమెల్సీ బొర్గా గోపిమూర్తి డిమాండ్ చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యువేదిక పిలుపుమేరకు తాజగా బదిలీలో నెలకొన్న సమస్యలను పరిష్కరించాలని, సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్లకు మాన్యువల్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహించాలనే డిమాండ్తో స్థానిక డిఇబు కార్యాలయాన్ని జూలై 8న ముట్టడించారు. ముట్టడికి యుటివెఫ్ ఏలారు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.రవికమార్ అధ్యక్షత వహించారు. ముఖ్యమించి ఎమ్మెల్సీ గోపిమూర్తి ఉపాధ్యాయులకు మద్దతు తెలిపి మాట్లాడారు. మే 19, 20 తేదీల్లో విద్యాశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, విద్యాశాఖ కమిషనర్ ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యువేదికతో జరిపిన చర్చల్లో స్థానిక డిఇబు మాన్యువల్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహిస్తామని ఇచ్చిన హమీని అమలు చేయాలని, దానికి భిస్పుంగా ఉపాధ్యాయు సంఘాలతో చర్చించకుండా ఆన్లైన్ వెబ్ ఆప్టాప్ ను ఎన్బెబుల్ చేయడాన్ని ఖండించారు. ఇది ఉపాధ్యాయులను మోసం చేయడమేని అన్నారు. గతంలో జరిగిన పరిణామాలు, అనుభవాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉపాధ్యాయులపై తీట్ర మానసిక ఒత్తిడి పెంచుతున్న వెబ్ ఆప్టా పద్ధతిని విడునాడాలని హితవు పవికారు.

యుటివెఫ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.శ్రీదేవి మాట్లాడుతూ విద్యాశాఖ అధికారులు సుమార్ల అసిస్టెంట్లకు నిర్వహించిన వెబ్ కొన్సిలింగ్ కూడా అనేక సాంకేతిక సమస్యలతో ఉపాధ్యాయులు ఇబ్బందులు పడ్డారన్నారు. వేలాదిగా ఉన్న సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్లకు కూడా వెబ్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహిస్తే దాదాపు రెండు వేల సూక్ష్మకు ప్రయారించి ఆప్టాప్ ఇచ్చుకోవాలని, ఇది తీట్ర మానసిక ఒత్తిడితో కూడిందని, అందుకే ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించాలని డిమాండ్ చేశారు. అనంతరం జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారిని కలిసి సమస్యలను తెలియజేశారు. బదిలీల ప్రక్రియలో ఎదురుపుతున్న సాంకేతిక సమస్యలను తక్షణమే పరిష్కరించడం కోసం ప్రతి జిల్లా నుండి ఇద్దరు ప్రతిష్ఠితులతో సాంకేతిక బృందాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని, వచ్చిన సమస్యలను ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కారం చేయాలని, అవసరమైన మేరకు ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళ్లి

వేగవంతంగా సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేయాలని ప్రతినిధి బ్యందం విజ్ఞాపి చేసింది. యుటీవ్హ ఏలూరు జిల్లా అధ్యక్షులు పేక్ ముస్తథా ఆలీ, ఎన్బియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎపీటిఎఫ్ 1938 ప్రధానకార్యదర్శి, పిఆర్బియు అధ్యక్షులు, పిఇటిల అసోసియేషన్. నాయకులతో పాటు ఉమ్మడి జిల్లాల నుంచి 500 మంది పైబిడి ఉ పాంధ్యాయులు హోజరయ్యారు.

కృష్ణా

ఎన్జిటీల బదిలీలు వెబ్ కొస్పెలింగ్ ద్వారా కాకుండా మాన్యవల్ గానే నిర్వహించాలని ఉపాధ్యాయు సంఘాలు చేపట్టిన ఆందోళన విజయవంతమైంది. మాన్యవల్గానే కొస్పెలింగ్ నిర్వహిస్తామని విద్యాశాఖ ప్రకటించింది. ఇటీవల విద్యా శాఖ ఉపాధ్యాయుల బదిలీల షైడ్యాలును ప్రకటించింది. అయితే మాన్యవల్ పద్ధతిలో కాకుండా వెబ్ ఆప్ట్స్ ద్వారా ఆస్ట్రేన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలని జిబలో పేర్కొంది. ఈ విధానం వల్ల ఉపాధ్యాయులు తీవ్ర గందరగోళ పరిస్థితులు ఎదురోపాల్చి వస్తుందని, ఈ విధానం రద్దు చేయాలని పోట్పో ఆధ్యర్యంలో గత నెలలో విద్యా శాఖ కమిషనర్ కార్యాలయం వద్ద ధర్మ నిర్వహించారు. దీంతో కమిషనర్ స్పందించి మాన్యవల్ పద్ధతిలోనే ఎన్జిటీ ఉపాధ్యాయుల కొస్పెలింగ్ నిర్వహిస్తామని చెప్పారు. అయితే మళ్ళీ ఆప్ట్సుడు వెబ్ కొస్పెలింగ్ ద్వారానే బదిలీలు నిర్వహిస్తామని జిబ విడుదల చేయడంతో ఫోటో ఆధ్యర్యంలో ఉపాధ్యాయులు ఉద్యుమ బాట పట్టారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే ఎన్జిటీ ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు వెబ్ కొస్పెలింగ్ ద్వారా కాకుండా సాధారణ పద్ధతిలో చేపట్టాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఐక్యవేదిక ఆధ్యర్యంలో జూలై 9న బందరు ధర్మ చౌక్ వద్ద రిలే నిరహర దీక్ష నిర్వహించారు. ఈ దీక్షలో జిల్లా నలుమూలాల నుండి పెద్ద ఎత్తున ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు. ఎందును సైతం లెక్క చేయకుండా ఉపాధ్యాయులు దీక్షలో పాల్గొని విద్యా శాఖ మంత్రి తీరును ఎండగట్టారు.

ఈ సందర్భంగా యుటీవ్హ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కెవి ఉమా మహేశ్వరావు మాట్లాడుతూ 2017లో కూడా అనాటి టీడిపి ప్రభుత్వం ఇలాంటి నిర్దయం తీసుకుంటే ఆప్ట్సుడు కూడా యుటీవ్హ ఆధ్యర్యంలో పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమం చేశామని దీంతో దిగొచ్చిన ప్రభుత్వం మాన్యవల్ కొస్పెలింగ్ నిర్వహించిందని, ఆప్ట్సుడు కూడా చంద్రచాయ నాయుడే ముఖ్యమంత్రి అని గుర్తు చేశారు. యుటీవ్హ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి బి.కనకరావు మాట్లాడుతూ ఎన్.జి.టి. ఉపాధ్యాయులకు వెబ్ ఆప్ట్స్ ద్వారా బదిలీల కొస్పెలింగ్ నిర్వహించడం ఆసాధ్య మన్నారు. ఎందుకంటే ఎనిమిదిసంవత్సరాలు పూర్తి చేసిన ప్రతి ఉ పాధ్యాధుడు తప్పని సరిగా బదిలీ ఆప్ట్స్ పెట్టాలని మొత్తం మూడు వేల ఆప్ట్సులు పెట్టాల్సి ఉందని ఇది సాధ్యపడే పనేనా అని ప్రత్యేకించారు. కాబట్టి ప్రభుత్వాలు ఇలాంటి అనాటిచిత నిర్దయాలు విరమించుకుని మాన్యవల్ పద్ధతిలో కొస్పెలింగ్ ప్రక్రియ నిర్వహిస్తే ఉపాధ్యాయులందరూ సంతోష పడతారని స్పష్టం చేశారు.

దీక్షలో యుటీవ్హ కృష్ణా జిల్లా అధ్యక్షులు శాక్త్ మాస్సేన్, ఎస్టీఆర్ జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి ఎ.సుందరయ్య, కృష్ణా జిల్లా గౌరవ అధ్యక్షులు జె.లెనిన్బాబు, ఎపీటిఎఫ్, ఎన్బియు నాయకులు, ఎపీటిఎఫ్ 257, ఎపీటిఎఫ్ 1938, పిఆర్బియు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గుంటూరు

సెకండరీ ట్రైన్ టీచర్లకు బదిలీల ప్రక్రియలో వెబ్ కొస్పెలింగ్ విధానం అంగీకరించబడుని, మాన్యవల్ కొస్పెలింగ్ నిర్వహించాలని ఉపాధ్యాయు సంఘాల నాయకులు స్పష్టం చేశారు. వెబ్ కొస్పెలింగ్ ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ రాష్ట్రప్రాంత పిలుపులో భాగంగా ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఐక్యవేదిక ఆధ్యర్యంలో జూలై 8న గుంటూరు డిజిట కార్యాలయాన్ని ముట్టడించారు.

ఈ ముట్టడిలో ఉమ్మడి గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన వందలాది మంది ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఐక్యవేదిక నాయకులు యుటీవ్హ జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి ఎం.కళాధర్ మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఎన్జిటీ బదిలీల కొస్పెలింగ్ ఇచ్చిన హమీని విస్తరించిందన్నారు. బదిలీల ప్రక్రియకు ముదు ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో అధికారులతో చర్చల సందర్భంగా ఎస్టీలకు మాన్యవల్ కొస్పెలింగ్ నిర్వహించాలని కోరగా అధికారులు అంగీకరించారు. వేల సంఖ్యలో ఉన్న ఎన్జిటీలకు వెబ్ కొస్పెలింగ్ విధానం సరికాదని, అనేక సమస్యలు ఏర్పడే అవకాశం ఉండని అన్నారు. ఉపాధ్యాయులు వేల సంఖ్యలో వెబ్ ఆప్ట్సు పెట్టుకోవటం కూడా కాదన్నారు.

కావున మాన్యవల్ కొస్పెలింగ్ నిర్వహించాలని కోరగా మొదట అంగీకరించిన ప్రభుత్వం ఆచరణలో వెబ్ కొస్పెలింగ్ అనుగుణంగా చర్యలు చేపడుతోందని, విద్యాశాఖ అధికారుల ద్వారా ఉపాధ్యాయులకు ఫోన్లు చేసి వెబ్ ఆప్ట్సు పెట్టుకోవాలని ఒత్తిడి చేస్తున్నారని విమర్శించారు. ఇచ్చిన మాట తప్పి ఉపాధ్యాయుల్ని వంచించటం సరికాదనారు. తక్కువ సంఖ్యలో ఉండే సుఖ్లు అసిసెంట్లు బదిలీల్లోనే వెబ్ కొస్పెలింగ్ విధానంలో అనేక తప్పులు దొర్లాయని, ఒకే పేస్ట్ ఇంజరికి కేటాయించారని, సీనియర్స్ జాబితాలోనూ అనేక తప్పులు దొర్లాయని తెలిపారు. 50 ఆప్ట్సు పెట్టుకోవాటానికి రెండు గంటలకు పైగా సమయం పట్టిందన్నారు. ఆప్ట్సుడు ఎస్టీలు రెండు, మూడువేలకు పైగా ఆప్ట్సు పెట్టుకోవటం ఆచరణ సాధ్యం కాదన్నారు. తక్కణమే వెబ్ కొస్పెలింగ్ విధానాన్ని ఉపసంహరించుకొని మాన్యవల్ విధానంలో కొస్పెలింగ్ నిర్వహించకుంటే ఆందోళన ఉద్యతం చేస్తామని పోచురించారు. అవసరమైతే కమిషనరేట్ కార్యాలయాన్ని ముట్టడిస్తామన్నారు.

అనంతరం ఐక్యవేదిక నాయకులు యుటీవ్హ జిల్లా అధ్యక్షులు యు.రాజశేఖరరావు మాట్లాడారు. ఈ కార్యక్రమంలో గుంటూరు, బాపట్ల, పల్నాదు నాయకులు పాల్గొన్నారు.

ప్రకాశం

విద్యాశాఖ ఇచ్చిన హామీ మేరకు ఎట్లి తీలకు మాన్యవర్ల కొన్సిలింగ్ నిర్వహించాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఉపాధ్యాయ సంఘాల బక్యువేదిక ఆధ్వర్యంలో జూలై 8న కలెక్టరేట్సు ముట్టడించారు. మూడు రథాల్యుగా ఎన్ జిలీలకు మాన్యవర్ల పద్ధతిలో కొన్సిలింగ్ నిర్వహిస్తుండగా రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి, విద్యాశాఖ కార్యదర్శి విద్యాహక్కు చట్టం పేరుతో వెబ్ కొన్సిలింగ్ నిర్వహిస్తామని ప్రకటించటం ఏరు దాలీనాక తెప్ప తగలేసిన తీరుగా ఉండని పలువురు నేతలు మండిపడ్డారు. పూటకొక ఉత్తర్వు, గంటకొక సవరణతో ఉపాధ్యాయులను ఆందోళనకు గురిచేస్తున్నట్లు విమర్శించారు. ఉపాధ్యాయుల బదిలీ చట్టం పేరుతో ప్రభుత్వం తమకు అనుకూలంగా మలచుకుంటూ డబుల్ ఇంజన్ పాలన సాగిస్తున్నట్లు దుయ్యబట్టారు. ఉపాధ్యాయుల బదిలీల విషయంలో ఎప్పి, పిఇటి, పండిట్స్కు మాన్యవర్ల ప్రక్రియ స్థానే వెబ్ కొన్సిలింగ్ చేపట్టాలని విద్యాశాఖ ఆదేశాలను నిరసిస్తూ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఆందోళన చేపట్టాయి. ఉపాధ్యాయ సంఘాల బక్యు వేదిక పిలుపు మేరకు జూలై 8న ఉమ్మడి ప్రకాశం జిల్లా నలుమాలల నుంచి సుమారు వెయ్యి మంది ఉపాధ్యాయులు ప్రకాశం భవనం చేరుకొని సెంటర్ గేట్ వద్ద మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట వరకు బైరాయించారు.

ఈ సందర్భంగా యుటీవ్హ జిల్లా అధ్యక్షులు పేక్ అబ్బల్ పై, ఎప్పిఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షులు వాకా జనార్థన రెడ్డి అధ్యక్షతన జిగిన కార్యక్రమంలో పలువురు ఉపాధ్యాయ సంఘాల నేతలు మాట్లాడారు. ‘యుటీవ్హ రాష్ట్ర గౌరాధ్వక్కులు కొమ్మెంట్ శ్రీనివాసరావు బదిలీల విషయంలో విద్యా శాఖామంత్రి, కార్యదర్శి స్థాయి ఉపాధ్యాయ సంఘాలకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు ఎన్సిబి, పింది, పండక్సు మాన్యవర్ల కొన్సిలింగ్ జరపాలని డిమాండ్ చేశారు. ఇచ్చిన హామీ నిలబెట్టుకోలేని అసమర్థత విద్యాశాఖ మంత్రి తక్షణం రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. మాన్యవర్ల కొన్సిలింగ్ పిలు కాదని, టిక్కులజీ అందుబాటులో ఉంది వెబ్ కొన్సిలింగ్ జరపాలని విద్యాశాఖ మధ్య పెట్టి ప్రయత్నాలను ఉపసంహరించుకోవాలని ప్రభుత్వానికి హితవు పలికారు.

ఆస్ట్రేన్ ప్రక్రియ ద్వారా నిర్వహించిన పొడ్యుస్టర్లు, సూల్ అసిస్టెంట్ బదిలీలో గందరగోళం నెలకొందన్నారు. వండల్లో ఉన్న ఉపాధ్యాయుల సీనియరిటీ జావితానే అనేక సార్లు సరిచేసిన అంశాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేశారు. జిల్లాలో సుమారు 3 వేల మంది ఉపాధ్యాయులు 3 వేల ఆష్టన్లు పెట్టుకోవడానికి టిక్కులజీ అందుబాటులో ఇందా? అటువంటి సావ్వేర్ ప్రభుత్వం రూపొందించిందా? అని ప్రశ్నించారు. మాన్యవర్ల కొన్సిలింగ్ జరపాలని రాష్ట్ర కార్యదర్శి మొదలు, ఆర్ జెడిలను నాయకత్వం సంప్రదింపులు చేస్తుంటే అధికారులచే, ఎంజల ద్వారా ఉపాధ్యాయులపై వెబ్ ఆష్టన్ పెట్టుకోవాలని ఒత్తిడి తెస్తున్నారని విమర్శించారు. ఎన్ని ఒత్తిడులు చేసినా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 16 వేల మందికిగాను

కేవలం 177 మందిలో మాత్రమే ఆష్టన్ పెట్టించ గలిగారని, ఇది ఉపాధ్యాయు ఉద్యమానికి నిదర్శనం అన్నారు. ఉపాధ్యాయులపై ఒత్తిడి తెస్తే సహించేది లేదని, ప్రభుత్వ ఉండేది కేవలం నాలు గేళ్ల మాత్రమేనని, తాము 30 ఏళ్ల వరకు సర్వీస్లో ఉంటామని, తాము తలుమకుంటే ప్రభుత్వాలను మార్చగలం శక్తి. తమకుండని పోచురించారు.

ఏపీటీఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులాలు మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చులకనగా చూస్తోందని విమర్శించారు. ఓఎస్పి నేరుగా ఉపాధ్యాయుల నాయకులకు ఛోస్సు చేసి మళ్ళీపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బుల్డోజర్ పాలన కొనసాగిస్తోందని ఆరోపించారు.

ఆప్సెన్ రాష్ట్ర నాయకులు మాట్లాడుతూ విద్యాబుద్ధులు నేర్చించే ఉపాధ్యాయులను రోడ్స్టూపాలు చేయటం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తగదని హితవు పలికారు. మాన్యవర్ల బదిలీ ప్రక్రియ ప్రభుత్వానికి పెద్ద సమస్య కాదని, ప్రభుత్వం తక్షణం దిగి రావాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎప్పిఎఫ్ రాష్ట్ర నాయకులు చల్లా శ్రీనివాసరావు మాట్లాడుతూ బదిలీ చట్టానికి తుట్టు పొడవడం అత్యంత మర్మార్థమని విమర్శించారు. ఎప్పిఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షులు కెవి 10 కెర్రీ మాట్లాడుతూ బదిలీ చట్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమరు అనుకూలంగా, ఉపాధ్యాయులకు భారంగా మార్చించిని దుయ్యబట్టారు. అనంతరం ఉపాధ్యాయులు లంతా దీక్షావో కార్యాలయ ముట్టడిని సీఱె కె.శ్రీనివాస రాపు, ఎన్ ఎపీ సుబ్బారావు పోలీస్ సిబ్బుందితో అడ్డురున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల కలెక్టరేట్ గేటును నెట్సేసి లోకి వచ్చే ప్రయత్నాన్ని పోలీసులు నిలువరించారు. డిఇప్ ను కలసి తమ సమస్యలను చర్చిస్తామని నాయకులు వేసిన విజ్ఞాపిని పోలీస్ అధికారులు తోసిపుచ్చారు. నేతలు పట్టబట్టడంతో దీని కిరణ్ కుమార్ కలెక్టరేట్ గేటు వద్దకు వచ్చి ఉపాధ్యాయ సంఘాల నేతలతో మాట్లాడారు. డిమాండ్సు వినతిపత్రం ద్వారా అందించాలని డిఇప్ సూచించడం తో, ఆయన సూచన మేరకు ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులు వినతిపత్రం అందించారు.

కార్యక్రమంలో యుటీవ్హ జిల్లా కార్యదర్శి డి రాంజనేయాలు, ఎప్పిఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షులు, అప్సెన్ జిల్లా అధ్యక్షులు, ఎప్పిఎఫ్ 1938 జిల్లా అధ్యక్షుల ప్రధానకార్యదర్శులు, బిటీఎ రాష్ట్ర నాయకులు, యుటీవ్హ మహిళా అధ్యక్షులాలు జి ఉపాధ్యాయేశ్వరీ, పెస్సన్ అసోసియేషన్ నాయకులు, ఇతర సంఘాల నాయకులు, ఉపాధ్యాయులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

నెల్లూరు

ఉపాధ్యాయు బదిలీల ప్రక్రియ మాన్యవర్ల కొన్సిలింగ్ కార్యాలయం విధానంలో మాత్రమే నిర్వహించాలని ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యు వేదిక జిల్లా కమిటీ డిమాండ్ చేసింది. సోమవారం నగరంలోని విద్యా శాఖ జిల్లా కార్యాలయం ఎదుట ఉపాధ్యాయు సంఘాల బక్యు వేదిక జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో నిరాపర దీక్ష చేపట్టారు. రాష్ట్రంలో అన్ని ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఏకతాబీపై నిలచి

మాన్యవర్ల కొన్సెలింగ్ మాత్రమే నిర్వహించాలనే నినాదంతో నిరాహార దీక్ష చేపట్టామని నాయకులు పేర్కొన్నారు. ఈ శిబిరానికి ఉపాధ్యాయ సంఘాల స్థిరింగ్ కమిటీ సభ్యులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

విద్యా శాఖ అధికారులు నియమ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా జాబితా తయారు చేసినట్లు తెలిపారు. ఉపాధ్యాయుల ఇబ్బందులు పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా మానసిక ఒత్తిడికి గురిచేసి బదిలీలకు సంబంధించిన ఆప్షన్ పెట్టించడం సరైన విధానం కాదన్నారు.

ఈ నిరాహారదీక్ష కార్యక్రమంలో ఉపాధ్యాయ సంఘాల ఐక్య వేదిక జిల్లా స్థిరింగ్ సభ్యులు యుటియఫ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి నవకోటీశ్వరరావు, చలపతి శర్మ, ఇతర ఐక్యవేదిక నాయకులు పాల్గొన్నారు.

చతురు

రాష్ట్రంలో సెకండరీ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను ఆమ్లెన్ వెబ్ కొన్సెలింగ్ కాకుండా ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో జరపాలని జూలై 8న చిత్తారు దీక్ష వో కార్యాలయాన్ని ఉపాధ్యాయులు పెద్దవెత్తున ముట్టిడించారు. రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు, ఉద్యోగోన్నతులకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు జరిగిన ప్రక్రియ మొత్తం ఆమ్లెన్లో జరగ్గా, ఉపాధ్యాయుల కోరిక మేరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో సెకండ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో నిర్వహిస్తామని హామీ ఇచ్చినపుటికీ, గత రెండు రోజులుగా బదిలీలను ఆమ్లెన్లో జరపడానికి అధికారులు సమాయత్తమవడాన్ని జీర్ణించుకోలేని ఉపాధ్యాయులు జిల్లా నలుమూలల నుండి వేలసంఖ్యలో తరలివచ్చి చిత్తారు దీక్షం కార్యాలయాన్ని ముట్టిడించి తమ నిరసనను తెలియజేశారు.

ఈ సందర్భంగా ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులు మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బదిలీలు ఉద్యోగోన్నతులను నిర్వహించడానికి ప్రత్యేక చట్టాన్ని తీసుకొచ్చినపుటికీ చట్టాలో ఉన్నట్లుగా కాకుండా మొత్తం బదిలీలు ఉద్యోగోన్నతులు అస్తవ్యస్థంగా తయారయ్యాయని, మొన్న జరిగిన స్కూల్ ఆసిస్టెంట్ బదిలీలో ప్రిఫరెన్స్ క్యాటగిరి ఉపాధ్యాయులు పెద్దమొత్తంలో నష్టపోయారని, వెబ్ కొన్సెలింగ్ బదిలీలు నిర్వహించడం వల్ల ఇలాంటి పరిస్థితి దాపురించిందని వారు పేర్కొన్నారు. కాబట్టి సెకండ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయులకైనా వెబ్ కొన్సెలింగ్ రూపంలో కాకుండా ప్రత్యక్ష కొన్సెలింగ్ నిర్వహించి వారు కోరుకున్న ప్రాంతానికి బదిలీ అయ్యే అవకాశం కల్పించాలని ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులు కోరారు. ఉపాధ్యాయులు ఆమ్లెన్ బదిలీలు కోరుకునే క్రమంలో వేలకొద్దీ పోస్టులకు ఆప్షన్ ఇచ్చుకోవలసి ఉంటుందని, అలా ఇచ్చుకున్నపుటికీ ఆమ్లెన్ సిస్టంలో సాంకేతిక సమస్యల వలన అనేక తప్పులు జరిగి ఉపాధ్యాయులు నష్టపోతున్నారని నాయకులు ఆరోపించారు. ఆ రకంగా నష్టపోయిన ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన ఫిర్యాదులు చేసినపుటికీ వాటిని పరిపూర్ణించకపోగా, కనీసం ఫిర్యాదులు కూడా తీసుకోవడం లేదని, దీన్ని తీవ్రంగా నిరసిస్తున్నామని వారు తెలియజేశారు. ఇలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా బదిలీలు జరగాలంటే వెబ్ కొన్సెలింగ్

రూపంలో కాకుండా ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో బదిలీలు నిర్వహించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఉమ్మడి చిత్తారు జిల్లా నుండి విధి సంఘాల రాష్ట్ర నాయకులు, యుటియఫ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి జివి రమణ, జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి కె. ముత్యాలరెడ్డి, చిత్తారు జిల్లా అధ్యక్షులు ఎం.సోమశేఖర్ నాయకు, ప్రధానకార్యదర్శి ఎన్.మణిగండన్, జిల్లా కార్యదర్శి దీనావతి పాల్గొన్నారు.

జూలై 9 : రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న ఉపాధ్యాయుల బదిలీలలో సెకండరీ గ్రేడ్ ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను ఆమ్లెన్ కాకుండా ప్రత్యక్ష పద్ధతులో జరపాలని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉపాధ్యాయులు నిరాహార దీక్ష చేపట్టారు. స్థానిక ఎస్టీవో పోంలో ఏర్పాటు చేసిన దీక్ష శిబిరంలో ఉపాధ్యాయులు పెద్దవెత్తున నిరాహార దీక్ష చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయ సంఘాల ఐక్యవేదికకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు సెకండ గ్రేల్ టీచర్ల బదిలీలను ప్రత్యక్ష పద్ధతిలోనే నిర్వహించాలని వారు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమ్లెన్ బదిలీలు జరపడాన్ని నిరసిస్తూ జూలై 8న ఆయా జిల్లా కేంద్రాలలో పెద్ద మొత్తంలో నిరసన ధర్మాను నిర్వహించారు. అయినపుటికీ ప్రభుత్వంలో చలనం లేకపోవడంతో జూలై 9న నిరాహార దీక్షకు కూర్చున్నారు.

ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలకు భిన్నంగా ఆమ్లెన్ పద్ధతిలో బదిలీలు జరపడం దారుణమన్నారు. గత రెండు, మూడు, దఫాలలో జరిగిన ఆమ్లెన్ బదిలీలలో పెద్దమొత్తంలో ఇబ్బందులు ఎదురయ్యాయని, అనేకమందికి వారి అవకాశాల కంబే కష్టతరమైన ప్రాంతాలు కేటాయించబడ్డాయని, దానిని నివారించడం కోసం ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఐక్యవేదికగా ఏర్పాడి ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో బదిలీలను కోరుకోవడం జరిగిందని తెలిపారు. ఉపాధ్యాయ సంఘాల సమావేశంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యక్ష పద్ధతిలో బదిలీ జరపడాన్ని నిరసిస్తూ జూలై 8న ఆయా జిల్లా కేంద్రాలలో పెద్ద మొత్తంలో నిరసన ధర్మాను నిర్వహించారు. అయినపుటికీ ప్రభుత్వంలో చలనం లేకపోవడంతో జూలై 9న నిరాహార దీక్షకు కూర్చున్నారు.

యుటియఫ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శులు జీవి.రమణ, ఎన్.ఎస్.నాయకు, చిత్తారు జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధానకార్యదర్శులు ఎం. సోమశేఖర్ నాయకు, ఎన్.మణిగండన్లు నిరాహార దీక్ష శిబిరంలో తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కడవ

ఎనజిటి బదిలీలకు సంబంధించి మాన్యవర్ల పద్ధతిలోనే కాన్సెలింగ్ నిర్వహించాలని వెబ్ కాన్సెలింగ్ వద్దని ఉపాధ్యాయ సంఘాల ఐక్యవేదిక నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. జూలై 8న ఐక్యవేదిక ఆద్వర్యంలో ఉపాధ్యాయులు డిఇబ్ కార్యాలయాన్ని

ముట్టడించారు. ముట్టిడి కార్బూక్మానికి జిల్లాలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి సుమారు 2 వేల మంది ఉపాధ్యాయుల హోజురై తమన నిరసన తెలిపాశారు.

‘వెబ్ కొన్సెప్టులింగ్ వద్దు మాన్యువల్ కొన్సెప్టులింగ్ ముద్దు’ అంటూ ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఐక్యవేదిక నాయకులు మాట్లాడుతూ గతంలో ఉపాధ్యాయు సంఘాలు ధర్మాకు పిలుపు ఇచ్చినప్పుడు కమిషనర్ ఎన్ తీలు కొన్సెప్టులింగ్ మాన్యువల్గా నిర్వహిస్తామని హామీ ఇచ్చారని తెలిపారు. ఇప్పుడు మాట తప్పి ఎజిటిలందరిని ఆశ్వేన్ ద్వారా కొన్సెప్టులింగ్లో వెబ్ ఆప్స్ ఇచ్చుకోవాలని చెప్పుడం దారాణమన్నారు. ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చిన హామీని నెరవేర్చుకుండా తాను అనుకున్న విధంగానే పంతాన్ని నెగ్గించుకోవడం కమిషనర్ మొండి వైభారికి నిదర్శనమని పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు జరిగిన వెబ్ కొన్సెప్టులింగ్ ద్వారా అనేక పొరపాట్లు జరిగాయని, దీని ద్వారా ఎస్టీల అధిక సంఖ్యలో ఉండడం, చాలా మంది ఉపాధ్యాయులకు వెబ్ పైన అవగాహన లేకపోవడం వల్ల వారు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారని తెలిపారు. కొన్సెప్టులింగ్ను మాన్యువల్ విధానంలోనే జరపాలని, లేని పక్కంలో ఉద్యమాన్ని తీవ్రతరం చేస్తామని పోచ్చిరించారు.

ఈ కార్బూక్మంలో యుటీయఫ్ రాష్ట్ర కార్బూర్ట్రి బి.లక్ష్మిరాజు, యుటీయఫ్ జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధానకార్బూర్ట్రులు మాదన విజయ్ కుమార్, పాలేం మహేష్భాబు వివిధ సంఘ నాయకులు ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

జూలై 9: వెబ్ కొన్సెప్టులింగ్ విధానంలో బదిలీలు నిర్వహించాలనే నిర్ణయాన్ని వెనక్కు తీసుకునే వరకు ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఐక్యవేదిక ఆధ్యర్యంలో ఉద్యమిస్తానే ఉంటామని ఐక్యవేదిక నాయకులు యుటీయఫ్ రాష్ట్ర కార్బూర్ట్రి బి.లక్ష్మిరాజు, యుటీయఫ్ జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధానకార్బూర్ట్రులు మాదన విజయ్ కుమార్, పాలేం మహేష్భాబు తెలిపారు. జూలై 9న డిఇబ్ కార్బూలయం ఎదుట నిరాహార దీక్షలను ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ ఎన్జిటిలకు మాన్యువల్ కొన్సెప్టులింగ్ ద్వారా బదిలీలు నిర్వహిస్తామని ఉపాధ్యాయు సంఘాల సమావేశంలో ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చిందని తెలిపారు. ఇచ్చిన హామీని అమలు వరచకుండా మోసపూరితంగా వ్యవహారించడం మంచిది కాదని చెప్పారు. విద్యుత్తాభావం మంత్రి అంగీకరించినట్లు కల్పించి మాటలు చెప్పి నాటి ఉద్యమాన్ని నీరుగార్చారని పేర్కొన్నారు. ఒక ఉపాధ్యాయుడు 2,500 స్థాయిలను వెబ్ ఆప్ట్స్ ద్వారా ఎంపిక చేసుకోవడం ఎంతో కష్టతరమని, ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని గమనించి వెంటనే మాన్యువల్ కొన్సెప్టులింగ్ నిర్వహించేలాగున చర్యలు తీసుకోవాలని దిమాండ్ చేశారు. లేని పక్కంలో జూలై 9న మంగళగిరిలోని రాష్ట్ర విద్యుత్తాభవన్ ముట్టడి చేస్తామని తెలిపారు.

నిరసన కార్బూక్మంలో ఎన్టియు జిల్లా అధ్యక్షులు, పిఆర్టియు జిల్లా ప్రధాన కార్బూర్ట్రి, యుటీయఫ్ నాయకులు రవికుమార్, నరసింహారావు, కృష్ణారెడ్డి, ఏపీటిఎఫ్ నాయకులు, వివిధ సంఘాల నాయకులు పాల్గొన్నారు.

కరుషులు

ఎన్.జి.టి. ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను ఆశ్వేన్లో కాకుండా మాన్యువల్ వద్దతిలో నిర్వహించాలని ఐక్య ఉపాధ్యాయు సంఘాల నేతలు డిమాండ్ చేశారు. ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు పదోన్నతులను నిర్వహించడంలో విద్యుత్తాభావని అధికారులు వైఫల్యం చేందారని విమర్శించారు. జూలై 8న కల్కటర్లోని జిల్లా విద్యుత్తాభావ కార్బూలయం ఎదుట ఐక్య ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఆధ్యర్యంలో నిరసన కార్బూక్మం చేపట్టారు.

ఈ నిరసనలో యుటీయ్ రాష్ట్ర సహాయుడుడు కె. సురేష్ కుమార్, జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధాన కార్బూర్ట్రులు యుఆర్ఎస్ రవికుమార్, బి.నవీన్ పాలీ, ఎస్తియు జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధాన కార్బూర్ట్రులు గోకారి, జినార్థన్, ఎపిటీఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు హృదయరాజు, జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధాన కార్బూర్ట్రులు ఇస్కూయిల్ మరియు సంఘాల అప్పన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సత్యనారాయణ, అప్ప రాష్ట్ర ప్రధాన కార్బూర్ట్రి ప్రకాష్ రావు, జిల్లా అధ్యక్షుడు సేవాల్ నాయక్ తదితరులు మాట్లాడారు.

రాష్ట్ర విద్యుత్తాభావుల ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను పదోన్నతులను సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదన్నారు. బదిలీలను పదోన్నతులను సెలవులు అన్ని అయి పోయిన తర్వాత హడావిగియా నిర్వహించడంతో పొరపాట్లు జరుగుతున్న యన్నారు. ఎసీలీ ఉపాధ్యాయుల బదిలీలను మాన్యువల్ వద్దతిలో నిర్వహిస్తామని హామీ ఇచ్చి ఇప్పుడు ఆశ్వేన్లో నిర్వహించడం సమంజసం కాదన్నారు. ఉపాధ్యాయులకు బదిలీలో పదోన్నతుల్లో నెలకొన్న సమస్యల పరిపూర్ణానికి దృష్టి సారించడం లేదన్నారు. సీనియారిటీ జాబితాలను కూడా తప్పుల తడకగా చేస్తున్నారన్నారు. ఈ సమస్యలన్నిటిని పరిష్కరించకపోతే విద్యుత్తాభవన్ కార్బూలయాన్ని ముట్టడిస్తామని వారు పోచురించారు. అనంతరం డిఇబ్ ఎన్ శామూల్ పాల్ నిరసన దగ్గరకు వచ్చి యూనియన్ నాయకుల ప్రతినిధి బృందం సుండి వినతి పత్రం స్వీకరించారు. ఈ సమస్యలన్నిటిని రాష్ట్ర ఉన్నత అధికారుల దృష్టికి తీసుకు వెళ్లామని ఆయన హామీ ఇచ్చారు.

ఈ కార్బూక్మంలో యుటీయ్ జిల్లా సహాయుడుడు హేమంత్ కుమార్, జిల్లా కోశాధికారి యెపౌలాపువ, జిల్లా కార్బూర్ట్రి జిల్లా నాయకులు ఇతర ఉపాధ్యాయు సంఘాల నాయకులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అంశంతపురం

ఉపాధ్యాయులకు నిర్వహిస్తామని వదోన్నతులు మరియు బదిలీలలో ప్రభుత్వం తాను ఇచ్చిన హామీకి వ్యతిరేకంగా జరిపిస్తేందని ఉమ్మడి జిల్లాల ఐక్యఉపాధ్యాయు సంఘాల ఆధ్యర్యంలో జూలై 8న నగరంలోని డీసిఎస్కార్బూలయాన్ని ముట్టడించారు.

ఈ సందర్భంగా ఐక్యఉపాధ్యాయు సంఘాల నాయకులు మాట్లాడుతూ గత నెల 19, 20 తేదీలలో ఉపాధ్యాయు సంఘాల ఐక్యవేదిక నాయకులతో ప్రభుత్వం చేసిన చర్చల సందర్భంగా ఎస్టీలీలకు మాన్యువల్ కొన్సెప్టులింగ్ అమలు చేస్తామని ఇచ్చిన హామీని అమలు చేయకుండా వెబ్ కొన్సెప్టులింగ్ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి

ఉపాధ్యాయులందరికీ ఒకే జాయినింగ్ తేదీని కేటాయించాలి డిఇబకు యుటీవెఫ్ నాయకుల వినిటి

దీనిస్సే 2012లో ఎంపికైన ఉపాధ్యాయులందరికీ ఒకే జాయినింగ్ తేదీని కేటాయించాలని ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లా అంధ్రప్రదేశ్ లక్ష్మీ ఉపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ (యుటీవెఫ్) నాయకులు కోరారు. ఈమేరకు అనంతపురంలోని ఆర్డీటీ ఆసిటోరియం వద్ద ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారులు ప్రసాద్దిబాబు, కిష్టప్పకు వినిటిపత్రాలు అందజేశారు.

ఈ సందర్భంగా యుటీవెఫ్ నాయకులు మాటల్లడుతూ దీనిస్సే 2012 సుమారు 250 మంది ఎన్ టీలుగూ ఎంపికై అనంతపురం జిల్లా పరిధిలోని వివిధ మునిసిపల్ మేనేజెంట్ పారశాలల్లో నియామకం పొందారన్నారు. అయితే జిల్లా పరిధిలో ఉన్న ఒక్కాక్కు మునిసిపాలిటీలో పీరిని వేరేవేరే తేదీల్లో జాయినింగ్ చేసుకున్నారన్నారు. దీనివల్ల ఉపాధ్యాయులు బదిలీ చట్టన్ని అనుసరించి చేపట్టిన బదిలీల్లో జాయినింగ్ తేదీలు వేర్యుగా ఉండడంతో బదిలీ పాయింట్ల విషయంలో అనంబద్ధత ఏర్పడుతోందన్నారు. దీని మూలంగా దీనిస్సే మెరిట్లో 1,2 ర్యాంక్లో ఉన్న ఉపాధ్యాయులు సైతం 60 ర్యాంకుల తర్వాత ఉంటూ నష్టపోతున్నారన్నారు. కావున ఆయా సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరారు. వినిటిపత్రం అందజేసిన వారిలో యుటీవెఫ్ రాష్ట్ర కార్బూర్డర్స్, సత్యసాయి జిల్లా అధ్యక్షులు శెట్టిపి జయవందారెడ్డి, రాష్ట్ర అధిట్ కమిటీ సభ్యులు రమణయ్య, అనంతపురం జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్బూర్డర్స్ యులు, వి.గోవిందరాజులు, సి. లింగమయ్య, సీనియర్ నాయకులు కోటీశ్వరప్ప, కె. నాగేంద్ర, ధర్మవరం పట్టణ శాఖ నాయకులు హెచ్. రామాంజనేయులు, సాయగణ్ణేష్, 70 మంది మునిసిపాలిటీ ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

నిర్ణయించారని విమర్శించారు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వెల్ కొన్విలింగ్ అంగీకరించేది లేదని మాన్యమాన్ కొన్విలింగ్ వచ్చేవరకు ఎన్ని రోజులైనా ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిశేర్కంగా నిరసన కార్బూక్మాలు చేస్తామని పోచురించారు. జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారి ప్రసాద్ బాబు స్పందిస్తూ ఉపాధ్యాయులను ఉద్దేశించి తమ సమస్యను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకెళ్తానని హోమీ ఇచ్చారు.

కొ తెల్లమేకల వెంకట్రావు గాలకి జీవిస్తు

సాంప్రదాయ పంచెకట్టు, కండువా మాస్టరుగా చిరపర చితులైన తెల్లమేకల వెంకట్రావు గారు జూలై 19న మరణించారు. ఉపాధ్యాయునిగా మొదట ఆర్జిటెయిపి సంఘంలో తర్వాత యుటీవెఫ్లో చేరి కోరుకండ సమితి అధ్యక్షునిగా పనిచేసారు. ఉమ్మడి తూర్పుగోదావరి యుటీవెఫ్ జిల్లా అధ్యక్షునిగా, ఉపాధ్యక్షునిగా, గోకవరం మండల శాఖ అధ్యక్షునిగా, రాష్ట్ర కొన్విలింగ్ గా పనిచేసారు.

యుటీవెఫ్ తొలితరం నాయకులు పి.బి.ముత్తారావు, వి. సుర్యనారాయణ రాజు, కె.బ్రహ్మజీరావు, జి.చిట్టబాబు గారి సహచరులుగా, సమకాలీనునిగా వారి కమిటీలలో పనిచేసారు. కళాకారునిగా నాటకాలలో పాత్రలు వేసేవారు. మాట గాంభీర్యం గల మనిషి. సంఘంలో ఎదుగుతున్న కార్బూకర్తలను చూసి గర్వ పడేవారు. తుది శ్యాస వరకు యుటీవెఫ్ అభివృద్ధికి కృషి చేసారు. ఆయన మరణం యుటీవెఫ్ ఉద్యమానికి తీర్చులేని లోటు. అటువంటి మహానీయునికి యుటీవెఫ్ రాష్ట్ర సంఘం నివాళు లు అర్థిస్తున్నది.

ఈ కార్బూక్మంలో యుటీవెఫ్ యుటీయిఫ్ రాష్ట్ర కార్బూర్డర్ ఎన్.జయ చంద్రారెడ్డి, రాష్ట్ర అధిట్ కమిటీ సభ్యులు ఎన్.వి.వి. రమణయ్య, అనంతపురం, శ్రీసత్యసాయి జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రసాద్ కార్బూర్డర్స్ కార్బూర్డర్స్ యులు గోవిందరాజులు, లింగమయ్య, ఎం.సుధాకర్, ఎపీ పైనెసెఱ్ టీఎ నాయకులు, ఎపీపీటీఎప్, ఎన్టీయుఎస్, ఎపీటీఎఫ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సీనియర్ యుటీవెఫ్ నాయకులు నెపాలయ్య మృతి

సీనియర్ విక్రాంత ఉపాధ్యాయులు, యుటీవెఫ్ సీనియర్ నాయకులు కొంకాల నెమిలయ్య (82) బుధవారం వయో భారంతో మృతి చెందారు. పొది పట్టణంలోని బ్యాంక్ కాలనీ లోని ఆయన స్వగృ హంలో ఆయన పరమపదించారు. ఆయన కొనకనమిట్ల మండలం పెదారికట్ల, సిద్ధవరం ఆర్.సి.యం స్వగూలో ఉపాధ్యాయునిగా పని చేసి 2001లో రిటైర్డ్ అయ్యారు. ఆయనకు భార్య, ఇద్దరు కుమారులు, ఒక కుమార్తె ఉన్నారు. పెద్ద కుమారుడు లక్ష్మినారాయణ కొత్తవట్టుం మండలం ఈతముక్కలలో సుమార్ అసిస్టెంట్గా పనిచేస్తా యుటీవెఫ్ జిల్లా కోశాధికారిగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. రెండవ కుమారుడు రామ్యాహన్ నాబాబ్ ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్గా పనిచేస్తున్నారు.

నెమిలయ్య సర్వీసు మొత్తం యుటీవెఫ్ సభ్యునిగా, సీనియర్ కార్బూక్టర్గా ఉన్నారు. నెమిలయ్య మరణ వార్త తెలిసి మార్కాప్పరం శాసనసభ్యులు కందుల నారాయణరెడ్డి ఆయన మృతదేహాన్ని సందర్భించి పూలమాలవేసి నివాళులర్పించారు. నెమిలయ్యకు నివాళులర్పించిన వారిలో జనసేన నాయకులు వరికూటి నాగరాజు, టీడిపి నాయకులు ఆవులూరి యలమంద, పలువురు టీడిపి నాయకులు ఉన్నారు.

ఎంప్లయిమెంట్ స్కూల్ వార్లు 2026 వరకు వాడిగింపు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Health, Medical & Family Welfare Department - Medical Reimbursement Scheme under APIMA Rules, 1972 - Further extension of Medical Reimbursement Scheme w.e.f. 01.04.2025 to 31.03.2026 to the employees and pensioners in parallel to 'Employee Health Scheme', duly following the comprehensive guidelines issued in the G.O.Rt.No.345, HM&FW (I.1) Department, dt:21.08.2018
- Orders - Issued.

HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE (1.1) DEPARTMENT

G.O.Rt.No.358

Dated 06.06.2025

Read the following:

1. G.O.Rt.No.345, HM&FW (I.1) Deptt, Dt.21.08.2018.
2. G.O. Rt.No.168, HM&FW(I. I)Dept, Dated: 14-03-2019
3. G.O.Rt.No.482, HM&FW(I. I)Dept, Dated :25-09-2019.
4. G.O.Rt.No.321, HM&FW(I. I)Dept, Dated: 16-07-2020
5. G.O. Rt.No. 17, HM&FW(I.I)Dept, Dated: 11.01.2021.
6. G.O. Rt.No.192, HM&FW(I. I)Dept., Dated: 21.03.2022.
7. G.O. Rt.No. 776, HM&FW(I.I)Dept., Dated : 11.10.2022.
8. G.O. Rt.No.341, HM&FW(I.I)Dept., Dated: 10.05.2023.
9. G.O.Rt.No.449, HM&FW(I. I)Dept., Dated: 19.07.2024
10. Representation from the Andhra Pradesh Secretariat Association, Dt: 28.02.2025.
11. Representation from the Association for A. P. Pensioners settled at Hyderabad, Dt: 10.03.2025.

***

ORDER:

In the G.O.9th read above, Government have issued orders for extending the Medical Reimbursement Scheme under APIMA Rules, 1972 from 01.04.2024 to 31.03.2025 to the employees and pensioners in parallel with Employee Health Scheme, duly following the comprehensive guidelines issued in G.O.Rt.No.345, HM&FW(I.1) Department, Dated:21.08.2018 and requested the Chief Executive Officer, Dr.NTR Vaidya Seva Trust, A.P. to put in place all required mechanisms to ensure hassle-free access to Employee Health Scheme for employees and pensioners.

2. The General Secretary, Andhra Pradesh Secretariat Association and the President, Association for Pensioners settled at Hyderabad, vide their representations 10th and 11th read above, have

requested for extension of the facility of Medical Reimbursement Scheme under APIMA Rules, 1972 from 01.04.2025 to 31.03.2026 to the employees and pensioners in parallel with EHS.

3. Government, after careful consideration of the requests of the employee unions, hereby extend the medical reimbursement scheme for a further period of (01) one year w.e.f. 01-04-2025 to 31-03-2026 to the employees and pensioners in parallel with Employee Health Scheme (EHS) duly following the comprehensive guidelines issued in the G.O. 1st read above.
4. The Chief Executive Officer, Dr.NTR Vaidya Seva Trust, AP, Mangalagiri, Guntur District shall take further necessary action in the matter.
5. This order issues with the concurrence of the Finance (FMU, HM&FW) Department vide their U.O.No.FIN01-FMUOPC(HMFI)/65/2022-FMU-HMFW (Computer No.1662056).

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)

M. T. KRISHNA BABU

SPECIAL CHIEF SECRETARY TO GOVERNMENT

***

తల్లికి వందనం స్కూల్ వార్లుప్పుకాలు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

School Education – THALLIKI VANDANAM - Financial assistance of Rs.15,000/- per annum per child to every eligible mother/guardian for sending their children to schools/Jr. Colleges from Classes I to XII - Implementation of the scheme from the academic year 2025-26 – Guidelines Issued – Reg.

SCHOOL EDUCATION (SER.I) DEPARTMENT

G.O.MS.No. 26

Dated: 12-06-2025

Read the following:

1. G.O.Rt.No. 326, School Education (General) Department, Dt: 06.08.2024.
2. G.O.Ms.No.2, GSWS Department, Dt. 07.03.2025.
3. G.O.Ms.No.9, School Education (Prog.II) Department, Dt: 09.04.2025.
4. From the Director of School Education, notes in efile Comp. No. 2858012, dt. 09.06.2025.

***

ORDER:

The Government of Andhra Pradesh has announced the "THALLIKI VANDANAM" scheme, a key initiative, designed to empower mothers/guardians across the State, by extending financial assistance of Rs.15,000/- per annum per child to every eligible mother/guardian, regardless of the number of children for sending their

children to Schools from Classes I to XII (including Intermediate Education) in all recognized Government, Private Aided and Private Unaided schools/ Jr. Colleges including Residential Schools/Jr.Colleges in the State from the Academic year 2025-26.

2. The "THALLIKI VANDANAM" initiative, a Direct Benefit Transfer (DBT) scheme, credits funds directly into the accounts of mothers or recognized guardians. This scheme focuses on making school education more accessible and inclusive, with a commitment to provide equal opportunities and improve learning outcomes. The Scheme empowers the mothers to actively involve in their children's schooling from Class I through Class XII (including Intermediate), while recognizing their pivotal role in shaping educational progress. By fostering this engagement, the scheme aims to boost student enrolment and lay the groundwork for long-term social and economic advancement across the State.
3. After careful examination of the proposal submitted by the Director of School Education, Government hereby orders to extend financial assistance of Rs.15,000/- per annum per child, regardless of the number of children, to every mother or recognized guardian as per the eligibility defined by the Government. The mother/guardian of the children studying from Class I to XII in all recognized Government, Private Aided and Private Unaided schools/Jr. Colleges including Residential Schools/Jr.Colleges in the State, is eligible for financial assistance under "THALLIKI VANDANAM" Scheme, for the Academic year 2025-26.
4. An amount of Rs.2,000/- per each student shall be deducted at source from the beneficiary and utilized for the overall development of Educational Ecosystem in the State. The said deducted amount of Rs. 2,000/- will be credited to the relevant account under the control of the District Collector. The utilization of the said fund, shall be towards schools/Jr.college maintenance, hygiene/sanitation and such other items as per the SOP to be worked out by the School Education Department.
5. Guidelines for implementation of "THALLIKI VANDANAM" scheme are as follows:

Data Collection :

- a) The initial phase of the scheme centers around comprehensive data collection, coordinated by the School Education Department and the Board of Intermediate Education. The data includes:

- i. Student Information: Name, Aadhaar number, gender, Caste, Sub-caste, date of birth, class, school name and attendance percentage.
- ii. Mother's/Guardian's Details: Name, Aadhaar number, age, and relationship with the student.
- b) The head of each institution must ensure that all the data entered in UDISE/Department Official Portals is correct.
- c) This data collection is crucial to create a reliable database of potential beneficiaries and to initiate downstream Verification and eligibility checks.
- d) The Welfare Departments concerned (SC, ST, BC, Minority, EWS etc) shall share the data of the students who come under the purview of the Pre-metric and Post-metric Scholarships under the existing Centrally Sponsored Schemes (CSS), with the GSWS Department.

Data Updation and Matching:

Towards ensuring a clean and verified dataset to proceed with eligibility screening, the data undergoes a rigorous process of verification, by the GSWS Department. This includes:

- a) Aadhaar validation: Implementation of the suitable mechanism to verify Aadhaar numbers for both student and mother/guardian.
- b) Data updation: Removal of duplicate, incomplete, or invalid entries.
- c) Mother-Child Mapping: Establishing authenticated links between students and their mothers/guardians.
- d) Cross-Verification: Aligning data with Household Survey and Civil Supplies data for authenticity.

Eligibility Parameters:

- a) Total household income should not exceed Rs.10,000/- per month in rural areas and Rs. 12,000/- per month in urban areas.
- b) At least one person in the household should possess a rice card.
- c) The total land holding of the household should be less than 3 acres of wet land or less than 10 acres of dry land or less than 10 acres of both combined together.
- d) Anyone among the household members if owning a 4-wheeler (Taxi, Tractors, Autos are exempted) is not eligible.
- e) The monthly Electricity utilization (own or rented house) be less than 300 units/month for the household (the average consumption of electricity of 12 months will be taken into consideration).
- f) The household should not own any Municipal property which is 1000 sq. Ft and above.

- g) Any one among the household members employed in any Central/State Government service/PSU or getting Govt. pension (post retirement) are not eligible (Sanitation workers are exempted and all employees getting less than Rs 10,000/- salary per month in Rural and less than Rs 12,000/- per month in urban areas are exempted).
- h) In case, any member in a household is paying Income Tax, the household is not eligible.
- i) The beneficiary should have been included in the household database in the State of Andhra Pradesh. In case, the beneficiary is not present in the household data base but the child is present in the database, GSWS Dept. to conduct field verification to establish eligibility and map the beneficiary as per rules.
- j) The Children of the beneficiary should be studying in Classes I to XII in Government/ Private Aided/Private Un Aided Schools/ Junior Colleges recognized by the Government of Andhra Pradesh including Residential Schools/Jr.Colleges. Students opting for ITI/ Polytechnic/IIIT (RGUKT) and other similar courses benefitted by fee reimbursement, are not considered.
- k) Orphans and street children enrolled in schools through voluntary organizations will be eligible for this benefit, subject to confirmation with the relevant Department.
- l) In addition, the NPCI status (Aadhaar seeding) of the mother's bank account must be verified to ensure Aadhaar linkage for DBT disbursement.
- m) The student with 75% attendance in this Academic year, will be eligible for extending financial assistance for the subsequent year. If a child discontinues studies or doesn't meet 75% attendance during the academic year, will not be eligible for benefits for the subsequent year. n) The enrollments in Class-I and XI will be considered for financial assistance after completion of enrollment process, for the A.Y 2025-26.

Disbursement Process:

- a) Following eligibility confirmation, the GSWS, Welfare Departments and Finance Departments will work collaboratively to execute fund disbursement.
- b) APCFSS shall create necessary NPCI/DBT codes for disbursement of fund in a transparent manner.
- c) In respect of the mothers/guardians whose children are admitted in the Private Unaids Recognized Schools under 12(1)(C) of RTE Act, 2009, the financial assistance to the extent of fee fixed by the Government as per norms, will be paid to Private Management Schools, routed through State Project Director, Samagra Shiksha.

Mode of Payment:

- a) Every Mother/Guardian should have Aadhaar seeded Bank Account in any Bank or Post Office.
- b) The payment shall be made primarily to the mother to their Aadhaar seeded bank account.
- c) In case of single parent, the payment shall be made to the father Aadhaar seeded bank account.
- d) In case of both parents are not available, the payment shall be made to the guardian Aadhaar seeded bank account.
- e) In case of orphans, the payment shall be made to the District Collectors, for onward verification of the orphan and disbursement of scheme amount.
- f) The financial assistance to be reimbursed to Private Unaids Managements, where the students were admitted under Section -12(1) (C) of the RTE Act,2009, will be credited into the SNA of the State Project Director, Samagra Shiksha, for onward payment to the Private Unaids Managements, as per the fees/norms finalized by the Govt. The balance amount if any after payment of fees to the Private Unaids Managements, will be credited to the Aadhaar seeded bank account of the beneficiary.
- g) In case of the SC, ST, BC, Minority etc students who come under the purview of the Pre-matric and Post-matric Scholarships under the existing Centrally Sponsored Schemes (CSS), the eligible amount payable to those beneficiaries under those CSS Schemes shall be met from the budget of concerned departments through their respective SNA accounts and the balance amount payable to those beneficiaries under "Thalliki Vandanaam" scheme shall be paid. All the welfare departments shall also follow the guidelines prescribed for such disbursement from SNA accounts.
- h) The beneficiary list shall be displayed in the village/ ward secretariat for social audit.
- i) Any fraudulent use of the "Thalliki Vandanaam" by providing falsified data, will lead to criminal procedure besides recovery of the amount.

Grievance Mechanism:

- a) The GSWS Department shall establish a robust online grievance redressal mechanism with dashboards to ensure that all grievances are redressed in a transparent and time bound manner.
- b) Ineligible mothers/guardians may approach the Grama Sachivalayam/Ward Secretariat concerned to register their grievances.
6. In accordance with the above, Government hereby further orders that implementation of the "Thalliki Vandanaam" Scheme for the Academic Year 2025-26 shall be carried out as per the following orders:

- a) The Finance Department shall issue necessary BROs to the Welfare Departments for the implementation of "Thalliki Vandanaam" scheme through their respective Corporations.
  - b) The Welfare Departments shall issue necessary administrative sanction orders as per the BROs issued by the Finance Department
  - c) The Welfare Corporations under respective Welfare Departments shall implement the scheme in respect of the beneficiaries belonging to their Departments and shall issue sanction proceedings as per the beneficiary list communicated by GSWS Department.

7. The Director of School Education; the Director of Intermediate Education; the State Project Director, Samagra Shiksha; the Commissioner, School Infrastructure (MBMB); the Director, Mid Day Meals & SS, the Director, GSWS; the CEO, APCFSS; the CEO, RTGS and the District Collectors shall take necessary action in the matter accordingly.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)
KONA SASIDHAR
SECRETARY TO GOVERNMENT

శాసన పంచసం స్విత్కర అధిసిష్టివ్ శాఖలు
GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT

School Education – THALLIKI VANDANAM – Launching of the Scheme for the academic year 2025-26 – Administrative Sanction - Orders issued - Req.

SCHOOL EDUCATION (SER.I) DEPARTMENT

G.O.M.S.No. 27

Dated: 12-06-2025

Read the following:

1. G.O.Ms. No.26, S.E.(Ser.I) Department, dt. 12.06.2025.
  2. Proposal from the Director of S.E., dt. 12.06.2025.

三

ORDER:

In the G.O. 1st read above, Government has issued guidelines for implementation of "THALLIKI VANDANAM" scheme, a key initiative, designed to empower mothers/guardians across the State, by extending financial assistance of Rs.15,000/- per annum per child to every eligible mother/guardian, regardless of the number of children for sending their children to Schools from Classes I to XII (including Intermediate Education) in all recognized Government, Private Aided and Private Unaided schools/ Jr.Colleges including Residential Schools / Junior Colleges in the State from the Academic year 2025-26.

2. This scheme focuses on making school education more accessible and inclusive, with a commitment to provide equal opportunities and improve learning outcomes. The Scheme empowers the mothers to actively involve in their children's schooling from Class I through Class XII (including Intermediate), while recognising their pivotal role in shaping educational progress. By fostering this engagement, the scheme aims to boost student enrolment and lay the groundwork for long-term social and economic advancement across the State.
  3. Accordingly, based on the verification of the beneficiaries by the GSWS Department, the Director of School Education, in the reference 2nd read above, has furnished the list of eligible beneficiaries and requested the Government, to accord permission to him to launch the "THALLIKI VANDANAM" Scheme for the Academic Year 2025-26.
  4. Government after careful examination of the matter, has decided to launch "THALLIKI VANDANAM" Scheme for the Academic Year 2025-26 and accordingly hereby accord administrative sanction for an amount of Rs. 10,090.74 Crores covering 67,27,164 number of students and 42,69,459 mothers @ Rs.15,000/- per annum per child to every eligible mother/guardian and permit the Director of School Education, to launch the Scheme for the Academic Year 2025-26.
  5. An amount of Rs.2,000/- per each student shall be deducted at source from the beneficiary and utilized for the overall development of Educational Ecosystem in the State. The said deducted amount of Rs.2,000/- will be credited to the relevant account under the control of the District Collector.
The utilization of the said fund shall be towards schools/Jr.College maintenance, hygiene/sanitation and such other items as per the SOP to be worked out by the School Education Department.
  6. In accordance with the above, Government hereby authorizes the launching of the "THALLIKI

S.No.	Description	Number Of Students	Number of Mothers
1	Number of verified beneficiaries (excluding 1 st Class & Jr. Inter admissions)	54,94,703	35,44,459
2	Expected eligible admissions into 1st Class (approx.)	5,87,265	
3	Expected eligible admissions into Jr. Intermediate(approx.)	5,32,485	7,25,000 (expected)
4	Invalid Records to be corrected	21,860	
5	Cases with no Household Data	90,851	
Total beneficiaries		67,27,164	42,69,459

b) The Welfare Corporations under Welfare Departments shall implement the scheme in respect of the beneficiaries belonging to their respective departments and shall accordingly issue sanction proceedings as per the following list of beneficiaries. The break-up of the list of beneficiaries corporation-wise is as follows:

Details of eligible beneficiaries (Excluding 1st Class and Junior Inter admissions):

S.No	Corporation Name	Eligible students	Mothers
1	AP MINORITIES CORPORATION	66414	41194
2	ARYA VSYA CORPORATION	50740	35753
3	BC A CORPORATION	1029424	655624
4	BC B CORPORATION	675618	442688
5	BC C CORPORATION	12761	8521
6	BC D CORPORATION	862381	567187
7	BC E CORPORATION	401825	250658
8	BRAHMIN CORPORATION	16998	12645
9	EBC CORPORATION	48606	31753
10	KAMMA CORPORATION	90876	63659
11	KAPU CORPORATION	452221	300392
12	KSHATHRIYA CORPORATION	13654	9665
13	REDDY CORPORATION	170937	115445
14	SC CORPORATION	1175918	743403
15	ST CORPORATION	426330	265872
Total		54,94,703	35,44,459

c) The following points should be observed while disbursing financial assistance:

(i) Students admitted under 12(1)(C) of RTE Act, 2009:

In respect of the 74,887 students admitted in Private Management Schools under 12(1)(C) of RTE Act, 2009, the fees prescribed by the Government should be deducted from the financial assistance under THALLIKI VANDANAM Scheme and the balance amount only should be credited to the beneficiaries.

(ii) Students receiving Pre-matric & Post-matric Scholarships:

In case of the SC, ST, BC, Minority etc students who come under the purview of the Pre-matric and Post-matric Scholarships under the existing Centrally Sponsored Schemes (CSS), the eligible amount payable to those beneficiaries under those CSS Schemes shall be met from the budget of concerned departments through their respective SNA accounts and the balance amount payable to those beneficiaries under "THALLIKI VANDANAM" scheme shall be paid. All the welfare departments shall also follow the guidelines prescribed for such disbursement from SNA accounts.

(iii) Admissions into 1st Class & Junior Intermediate:

The expected eligible enrollments in Class-I and Jr. Intermediate will be considered for financial assistance after completion of enrollment process for the A.Y 2025-26.

(iv) Invalid & No Household data (1,12,711 students):

The disbursement of the amount to such beneficiaries would be released only after verification and rectification as per rules.

d) The Finance Department shall issue necessary BROs to the Welfare Departments for the implementation of "THALLIKI VANDANAM" scheme through their respective Corporations. The Welfare Departments shall issue necessary administrative sanction orders as per the BROs issued by the Finance Department.

e) The GSWS Department shall establish a robust online grievance redressal mechanism with dashboards to ensure that all grievances are redressed in a transparent and time bound manner as per the following time lines:

S. No	Activity	Timelines
1	Disbursal of financial assistance to 54,94,703 eligible students	12.06.2025
2	Publication of eligible and ineligible lists at Sachivalayams	12.06.2025
3	Receiving of Objections/Grievances at Sachivalayams	12.06.2025 to 20.06.2025
4	Verification of grievances and preparation of supplementary eligible list	21.06.2025 to 28.06.2025
5	Publication of eligible 1 st class and Jr. Inter student lists at Sachivalayams	30.06.2025
6	Disbursal of financial assistance to the eligible beneficiaries.	05.07.2025

7. The Director of School Education; the Director of Intermediate Education; the State Project Director, Samagra Shiksha; the Commissioner, School Infrastructure (MBMB); the Director, Mid Day Meals & SS, the Director, GSWS; the CEO, APCFSS; the CEO, RTGS and the District Collectors shall take necessary action in the matter accordingly.

8. This order issues with the concurrence of the Finance (FMU-SE) Department, vide their U.O.No. FIN01-FMUOPC(SE)/1/2025-FMU-SE (Comp.No. 2862756), dt. 12.06.2025.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)

KONA SASIDHAR

SECRETARY TO GOVERNMENT

***

ప్రాంతిక సంస్కరణ చేయడానికి నిబంధనలు

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

School Education - AP Model Schools - General Transfers to Principals, Post Graduate Teachers and Trained Graduate Teachers in AP Model Schools - Permission accorded - Guidelines - Orders - Issued.

SCHOOL EDUCATION (PROG.11) DEPARTMENT

GO.RT.No.234

Dated: 12-06-2025

Read the following:

1. G.O.Ms.No.23, Fin.(HR.I-PLG.& Policy) Deptt, 15.05.2025.
2. From the Director of SE, Lr.Re. No. ESE02-11021/331/2020-MODAL SCHOOL-CSE, Dt: 24.05.2025.

*****

ORDER:

In the reference 2nd read above, the Director of School Education has requested to effect the general transfers of employees of teaching staff i.e., Principals, Post Graduate Teachers and Trained Graduate Teachers of A.P. Model Schools through counselling on par with other teacher transfers of Government managements as the transfers are not conducted to the teaching staff of A.P. Model Schools for the last 3 years.

2. After examination of the matter, the Government hereby accord permission to the Director of School Education, A.P., to effect the general transfers of employees of teaching staff i.e., Principals, Post Graduate Teachers and Trained Graduate Teachers of A.P Model Schools through web counselling on par with other teacher transfers of Government management.
3. Accordingly, the Government decided to issue the guidelines for General Transfers 2025 to the teaching staff i.e., Principals, Post Graduate Teachers and Trained Graduate Teachers of A.P Model Schools subject to condition that the individuals are not eligible for drawl of TTA, in relaxation of ban orders.
4. The entire exercise of transfers shall be completed on or before 15.06.2025.
5. The Director of School Education, AP, shall take further necessary action accordingly, in the matter.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)

KONA SASIDHAR

SECRETARY TO GOVERNMENT

***

ఐష్వర్య కులాల చెంద్రానికి నవరథం ఉత్సవము

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Public Services – The Andhra Pradesh Scheduled Castes (Sub-classification) Rules, 2025 – Amendment – Notification - Orders – Issued.

SOCIAL WELFARE (CV) DEPARTMENT

G.O.Ms.No.19

Dated: 18-06-2025

Read:

G.O.Ms.No.7, S.W.(CV) Department, Dt.18.04.2025.

***

ORDER:

The following notification will be published in the Andhra Pradesh Gazette.

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by sub-section (1) of Section 8 of the Andhra Pradesh Scheduled Castes (Sub-Classification) Ordinance, 2025 (A.P. Ordinance No.2/2025), the Governor of Andhra Pradesh hereby makes the following amendments to Andhra Pradesh Scheduled Castes (Sub-Classification) Rules, 2025 issued in G.O.Ms.No.7, Social Welfare (CV) Department dated: 18.04.2025.

This notification shall be deemed to have come into force with effect on and from 18.04.2025.

AMENDMENTS

In the said rules, After Rule-8, the following shall be inserted, namely:-

8 (A). Procedure for implementation of the rule of reservation in promotions to Scheduled Castes of three Groups:

- (i) In order to implement the rule of reservation in promotions to the Scheduled Castes,
  1. One percent (1%) of appointments by promotion in each cadre in public service shall be reserved for the persons belonging to Group-I of Scheduled Castes.
  2. Six and half percent (6.5%) of appointments by promotion in each cadre in public service shall be reserved for the persons belonging to Group-II of Scheduled Castes.
  3. Seven and half percent (7.5%) of appointments by promotion in each cadre in public service shall be reserved for the persons belonging to Group-III of Scheduled Castes.
- (ii) In respect of Scheduled Castes, reservation in promotions shall be followed for each Group-I, Group-II and Group-III of Scheduled Castes, as per

sub classification wise, and the roster points for each of three groups as specified in Rule-22 (e.1) and (e.2) of A.P State and Subordinate Service Rules, 1996 shall be followed.

(iii) Rule of reservation for Scheduled Castes shall be applicable in promotion where the cadre strength is more than five.

(iv) The panels for the year 2024-25 which were prepared prior to 18.04.2025 and operated totally or partially shall continue without changes and shall not be re-opened. The panels for the year 2024-25 which were prepared and or not prepared as on 18.04.2025 shall have to be reviewed to implement the Rule of Reservation in promotions to the each of the three Groups of Scheduled Castes.

(v) **Horizontal Reservation for Women in promotions:** Roster point shall not be assigned for implementation of horizontal reservation for women. Horizontal reservation for women belonging to each of Group-I of Scheduled Castes, Group-II of Scheduled Castes and Group-III of Scheduled Castes is provided @ 33 1/3%. Roster Point No.2 which was allotted to Group-I of Scheduled Castes, if Women candidate by virtue of her seniority is filled in, horizontal reservation to the women @ 33 1/3% of Group-I of Scheduled Castes is fulfilled horizontally. If Women candidate is not available upto the 3rd 100 cycle of Group-I then in the 3rd 100 cycle at RP No.2, eligible Women candidate irrespective of the seniority shall be considered to fill in the 3rd cycle to ensure 33 1/3% horizontal reservation to Group-I of Scheduled Castes.

(vi) Non-availability of eligible candidates: If eligible candidates for promotion belonging to a particular group are not available in a particular panel year, the said vacancy shall be carry forwarded to the next panel.

(vii) Carry forward Vacancies: Regarding carry forward vacancies, if no qualified Candidate is available, the following procedure shall be followed:

In case qualified Scheduled Castes Candidates belonging to Group-I, Group-II and Group-III as specified in Rule 3 of the said Rules are not available for a particular panel year, the vacancy shall be carry forward to the subsequent panel year for the same Group. If 2nd year also non-availability of eligible candidates, the vacancies

shall be filled up with the following group (Group-I to Group-II and Group-II to Group-III) and so on and so forth. In the second year also if no Scheduled Castes Group-I, Group-II and Group-III are available, the vacancies meant for them shall be filled up by the Candidates from the feeder category based on merit cum seniority. The number of such vacancies meant for Scheduled Castes shall be carry forwarded and filled up first in the immediate subsequent year irrespective of their roster points in the previous years.

Note:- In respect of non-availability of eligible and qualified candidates from Group-I, the corresponding roster point shall be carried forward to the subsequent year. If no eligible candidate from Group-I is available in the second year as well, the vacancy shall be filled by an eligible and qualified candidate belonging to Group-II and so on and so forth.

(viii) Calculating Adequacy: For the purpose of achieving adequacy for each group of Group-I, Group-II and Group-III of Scheduled Castes in each cadre, the rule of reservation shall be followed and adequacy of representations or inadequacy of representations shall be calculated for each group separately and overall adequacy for Scheduled Castes shall not exceed 15%.

(ix) Maintaining Roster Register in respect of promotions: In every Administrative Department/ Unit Officers shall maintain post wise a separate register for two cycles of 100 point vacancies for determining/ effecting reservation in promotions for the three Groups of Scheduled Castes, where the cadre strength is more than five (5) of posts. In the seniority lists also, the name of the person along with Group of Scheduled Castes which he /she belongs to, shall be specified.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)

M.M. NAYAK

SECRETARY TO GOVERNMENT

***

2025-26 విధ్య. సంవత్సరానికి సిలెర్చెంట నియమాలం

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Department of Tribal Welfare – Education - Renewal of services of the Contract Residential Teachers (CRTs) against the sanctioned Teacher Vacancies in Tribal Welfare Schools for the Academic year 2025-26 – Permission – Accorded –Orders - Issued.

TRIBAL WELFARE (EDN.1) DEPARTMENT**G.O.RT.No. 92****Dated: 20-06-2025****Read:-**

Lr.Rc.No.SOW03-14021(32)/15/2021-KSEC-COTW(1411931), dt:28.05.2025 received from the Director, Tribal Welfare Department, A.P., Vijayawada.

***

ORDER:

In the circumstances reported by the Director of Tribal Welfare, A.P., Vijayawada, in the reference read above, Government hereby accord permission for renewal of the services of (1268) Contract Residential Teachers (CRTs) who are working in the Tribal Welfare Ashram Schools on contract basis against the sanctioned vacant posts for a period of 11 months from 01.06.2025 to 30.04.2026 with a break of one month, in principle as 'no work - no pay', for the academic year 2025-26 for smooth running of academic class work and administrative works in the Tribal Welfare Ashram Schools.

2. The Director of Tribal Welfare, A.P., Vijayawada shall take necessary action in the matter, accordingly.
3. This order is issued with the concurrence of the Finance (HR.II) Department vide their U.O.No.FIN01-HROMISC/4/2021-HR-II(1322461), dt.19.06.2025.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVT. OF A.P.)**M.M. NAYAK**

SECRETARY TO GOVERNMENT (FAC)

***

2025-26 శాఖ సంకు ఎంబీఎస్ టీఎస్ కిలుసెగించు**PROCEEDINGS OF THE DIRECTOR OF SCHOOL EDUCATION :: ANDHRA PRADESH ::****MANAGALAGIRI****Present: Sri Vijay Rama Raju.V, IAS****Rc.No.20/24/2021-EST 3 Dated:18.06.2025**

Sub: SE - Allotment of Minimum Time Scale(MTS) 2008 & 1998 teachers for the Academic Year 2025-26 - Instructions - Issued.

- Read:**
1. Govt Memo. No.2809835/ Services-1/ A2/ 2025, Dated : 06.05.2025.
  2. This office Memo.No.20/24/2021-EST 3, Dated: 15.05.2025 & 11.06.2025.
  3. G.O.Ms.No.22 SE, Dated:20.05.2025

*****

ORDER:

All the District Educational Officers in the state are invited to the references read above, wherein Government have accorded permission to renew of the services of the DSC 2008 & DSC 1998 Minimum Time Scale(MTS)Teachers for a period of 11 months with effect

from 01.06.2025 to 30.04.2026 with a break of one month, in principle as "no-work nopay" for the academic year 2025-26 for smooth functioning of academic instructions in Government schools with the concurrence of the Finance Department.

Further, it is informed that regular transfers of Head Master/Teachers were taken up by the School Education Department as per the G.O.Ms.No.22, Dated:20.05.2025 and the process was already completed.

In this regard, the District Educational Officers in the state are directed to allot places for the DSC 2008 & 1998 Minimum Time Scale (MTS) Teachers basing on the need duly following the instructions and prepare seniority list. I.First preference shall be given to the candidates from DSC 2008, followed by candidates from DSC 1998.

2. To follow the following criteria for allotment of places for Minimum Time Scale (MTS) Teachers:

- i. **No-Teacher schools:** Where the sanctioned strength is 1 or above SGT but no teacher is working
- ii. **Single-Teacher Schools:** Where the sanctioned strength is 2 or above SGTs but only one teacher is working.
- iii. **Model Primary Schools:** Where ever the sanctioned strength is 4+1 and one SGT is working then allot two Minimum Time Scale (MTS) Teachers.
- iv. **Model Primary Schools:** Where ever the sanctioned strength is 3+ 1 and one SGT is working then allot one Minimum Time Scale (MTS) Teacher.
- v. **Three-Teacher Schools:** Where the sanctioned strength is 3 SGTs but only two teachers are presently working.

3. If the District is having surplus SGTs allot them to the cluster from category IV to I proportionately. If still surplus MTS SGTs then allot to the Category IV clusters first and category III clusters next.

Further, the District Educational Officers in the state are instructed to identify the vacancies as mentioned above for allotting the Minimum Time Scale(MTS) teachers to the schools.

Therefore, the District Educational Officers in the state are instructed to comply with these directions scrupulously and to ensure that the allotment process is undertaken transparently and in accordance with the guidelines issued by this office from time to time and the entire process shall be completed by 20.06.2025 without fail.

Sd/- Vijay Rama Raju. V
Director, School Education

***

రండి కదలిరండి ... కలిసిరండి

లేబర్కోర్స్ రఘు...
పాక్షుల పరిపక్కణకై....

2025
JULY 9

కాల్చిక సంఘాల ఆధ్వర్యంలో జరుగు...

దేశవర్యవు నమ్రస అయిపరచండి

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐక్యచంపాధ్యాయ ఫుడరేషన్

TO

